

GOTİKROMANTİK

Ötranto şatosu

HORACE WALPOLE

Çeviri: Zeynep Bilge

GOTİKROMANTİK

Otranto şatosu

HORACE WALPOLE

Çeviri: Zeynep Bilge

CAN

Can Yayınları 2020

The Castle of Otranto, Horace Walpole

© 2011, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Can Yayınları'nda 1. basım: Kasım 2011

E-kitap 1. sürüm Ekim 2014, İstanbul

Kasım 2011 tarihli 1. Basım esas alınarak hazırlanmıştır.

Yayına hazırlayan: Seçkin Selvi

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design

Kapak resmi: © Shutterstock.com

ISBN 978-975-07-2393-3

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

www.canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

HORACE WALPOLE

Otranto şatosu

ROMAN

İngilizce aslından çeviren
Zeynep Bilge

HORACE WALPOLE, İngiliz yazar ve sanat yapıtları koleksiyoncusu 1717 yılında İngiltere Başbakanı Sir Robert Walpole'un oğlu olarak dünyaya geldi. Orford Kontu unvanını taşıyan Walpole, gotik edebiyat türünün ilk örneği olarak kabul edilen *Otranto Şatosu* adlı yapıtıyla ün yaptı. *Otranto Şatosu*'nun (1765) yanı sıra sanat tarihine önemli bir katkı olan dört ciltlik *Some Anecdotes of Painting in England* (1762; İngiliz Resim Sanatıyla İlgili Notlar), *The Mysterious Mother* (1768; Esrarengiz Anne), *Historic Doubts on the Life and Reign of King Richard III* (1768; Kral III. Richard'ın Yaşamı ve Saltanatıyla İlgili Tarihsel Kuşkular), *A Description of the Villa of Mr. Horace Walpole* (1784; Mr. Horace Walpole'un Villasının Tasviri), *Hieroglyphic Tales* (1785; Hiyeroglif Gibi Masallar) adlı kitaplar yazdı. Ölümünden sonra 42 cilt olarak yayınlanan 3 binden fazla mektubu, döneminin olaylarına, törelerine ve beğenisine ışık tutmaları bakımından önemlidir. 1797'de öldü.

ZEYNEP BİLGE, 1977 yılında İstanbul'da doğdu. Lisans, yüksek lisans ve doktora eğitimini tamamladığı İstanbul Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı'nda görev yapmaktadır. Çalışma alanları İngiliz tiyatrosu ve gotik yazın olan, bugüne kadar çeşitli kısa öykü çevirileri yayımlanan F. Zeynep Bilge, Georges Duby ve Michelle Perrot tarafından derlenen *Kadınların Tarihi*'nin beş ciltlik serisini yayına hazırlayan ekipte yer almıştır.

Otranto Prensi Manfred'in bir oğlu, bir kızı vardı: On sekiz yaşında, güzeller güzeli bir bakire olan kızının adı Matilda'ydı. Oğlu Conrad, Matilda'dan üç yaş küçük, dikkate değer bir özelliği olmayan, sağlıksız ve umut vaat etmeyen bir gençti; yine de, Matilda'ya en ufak sevgi belirtisi göstermeyen babasının gözbebeği Conrad'dı. Manfred, oğlunun Vicenza Markisi'nin kızı Isabella ile evlenmesi için anlaşma yapmıştı; Conrad'ın sağlığı elverir vermez düğün töreninin yapılabilmesi için Isabella çoktan vasileri tarafından Manfred'in ellerine teslim edilmişti. Manfred'in bu tören için ne kadar sabırsızlandığı, ailesinin ve komşularının dikkatini çekmişti. Prens'in sert yaradılışını bilen ailesi, bu aceleciliğe yönelik kuşkularını dile getirmeye cesaret edemiyordu. Cana yakın bir hanımefendi olan karısı Hippolita, gençliğini ve daha da önemlisi hastalıklarını göz önüne alarak tek oğullarının bu kadar erken evlenmesinin tehlikelerini dile getirmeye cüret etmiş, ama Prens'e sadece tek bir vâris veren verimsizliğinin yüzüne vurulmasından başka yanıt alamamıştı. Kiracıları ve tebaası, konuşmalarında daha az dikkatliydi. Bu evliliğin böylesine aceleye getirilmesinin nedenini Prens'in kadim bir kehanetin gerçekleşmesinden korkmasına bağlıyorlardı; kehanetin şunu dile getirdiği iddia ediliyordu: "Asıl sahibi orada yaşayamayacak kadar büyüdüğünde, Otranto Şatosu ve Lordluğu mevcut ailenin elinden çıkacak." Bu kehanetten bir anlam çıkartmak oldukça zordu; dahası, bu kehanetin söz konusu evlilikle ne ilgisi olduğunu anlamak daha da zordu. Yine de bu gizemler ya da çelişkiler, halkın, inançlarına bağlılığını azaltmıyordu.

Genç Conrad'ın düğününün, doğum gününde yapılmasına karar verilmişti. Topluluk, şatonun şapelinde toplanmıştı, ama kutsal törenin başlaması için her şeyin hazır olmasına rağmen Conrad ortalarda yoktu. En ufak gecikmeye bile dayanamayan ve oğlunun, odasına çekildiğini fark etmemiş olan Prens, hizmetkârlardan birini genç Prens'i çağırması için gönderdi. Hizmetkâr henüz Conrad'ın odasına giden avludan geçecek kadar bile uzaklaşmamıştı ki nefes nefese geri döndü; delirmiş gibiydi, bakışları sabitti ve ağzından köpükler saçıyordu. Hiçbir şey söylemiyor, avluyu işaret ediyordu. Topluluk dehşet ve şaşkınlık içinde olduğu yerde kalmıştı. Konunun ne olduğunu anlamayan, ama oğlu için kaygılanan Prenses Hippolita baygınlık geçirdi.

Kaygılanmaktan çok düğün töreninin gecikmesine ve hizmetçisinin aptallığına kızan Manfred, emir verircesine neler olup bittiğini sordu. Hizmetkâr cevap vermiyor, hâlâ parmağıyla avluyu işaret ediyordu; en sonunda, peş peşe sorulan soruların ardından, "Ah! Miğfer! Miğfer!" diye bağırdı. Bu arada topluluğun bir kısmı, birbirine karışmış çığlıkların, korku ve şaşkınlık dolu seslerin geldiği avluya akın etmişti. Oğlunu göremediği için telaşlanmaya başlayan Manfred, bu karmaşanın nedenini şahsen öğrenmek için dışarı çıktı. Matilda annesine yardım etmek üzere içeride kaldı; Isabella da hem Matilda'yla aynı nedenden hem de aslında çok az ilgi duyduğu damada sabırsızlıkla yaklaşmak istemediğinden şapelde kaldı.

Manfred'in gözüne çarpan ilk şey, bir grup hizmetkârının kara tüylerden oluşan dağ gibi bir yığını kaldırmaya çabaladıklarıydı. Manfred gözlerine inanamadan izlemeye devam etti.

“Ne yapıyorsunuz?” diye haykırdı öfkeyle, “Oğlum nerede?”

Bir yığın ses cevap verdi:

“Ah, efendim! Prens! Prens! Miğfer! Miğfer!”

Manfred, bu acı dolu sesler karşısında şaşkına dönüp, ne olduğunu tam bilemediği bir şeyden korkarak telaşla ilerledi. Fakat karşısındaki manzara bir baba için ne dayanılmaz bir görüntüydü! Çocuğunun parçalara ayrıldığını ve bir insan için yapılmış herhangi bir zırlı başlığın en az yüz katı büyüklüğünde ve bu büyüklüğüyle orantılı miktarda siyah kuş tüyüyle kaplanmış devasa bir miğferin altında adeta gömülü olduğunu gördü.

Manzaranın korkunçluğu, bu bahtsızlığın nasıl meydana geldiğinin kimse tarafından bilinmeyişi ve en önemlisi, gözünün önündeki bu olağandışı durumun kendisi, Prens’in neredeyse küçükdilini yutmasına neden olmuştu. Ama suskunluğu, kederin neden olabileceğinden bile uzun sürdü. Gözlerini, hayal olmasını boşu boşuna dilediği görüntünün üzerine dikti; kaybından çok, buna neden olan heybetli nesne üzerine düşüncelere dalmış gibiydi. Ölümcül miğfere dokundu, onu inceledi; genç Prens’in kanlar içindeki ezilmiş kalıntıları bile Manfred’in gözlerini, önündeki felaket habercisinden almasına yetmiyordu. Manfred’in genç Conrad’a özel düşkünlüğünü bilenler, Prenslerinin duygusuzluğuna, olağandışı miğfer karşısında duydukları dehşet kadar büyük şaşkınlıkla yaklaştılar. Manfred’den en ufak bir emir almaksızın, şekli bozulmuş cesedi salona taşıdılar. Manfred, şapelde kalmış hanımefendilere de incelikle yaklaşıyor değildi. Tersine, mutsuz prenseslere, yani eşi ve kızına değinmeksizin ağızından çıkan ilk sözler, “Lady Isabella’yla ilgilenin,” oldu.

Bu emrin kesinlikle kimi kastettiğini kestiremeyen hizmetkârlar, hanımefendilerine düşkünlüklerinin etkisiyle, özellikle kastedilenin Hippolita’nın durumu olduğunu düşünüp onun yardımına koştular. Yaşayan birinden çok ölüyü andıran ve oğlunun ölümü dışında, duyduğu tuhaf olayların tümüne kayıtsız kalan Hippolita’yı odasına taşıdılar. Annesine çok düşkün olan Matilda, kendi üzüntü ve şaşkınlığını bastırmış, kederden sarsılmış annesine yardımcı olmaktan ve onu avutmaktan başka hiçbir şey düşünemez olmuştu. Hippolita’nın, öz kızıymış gibi davrandığı ve bu sevecenliğe eşit derecede saygı ve sevgiyle karşılık veren Isabella da, Prens’e daha az özen gösteriyor değildi; aynı zamanda, oldukça sıcak dostane duygular beslediği Matilda’nın acısının getirdiği yükü paylaşmak ve hafifletmek için de çabalıyordu. Fakat kendi durumunu da düşünmeden edemiyordu. Genç Conrad’ın ölümü üzerine acıma dışında hiçbir şey hissetmiyordu; ona çok az mutluluk vaat eden bu evlilikten, kaderinde yazılı olan damattan ya da kendisini büyük hoşgörüyü ayrı tutsa da, böylesi hoş birer prenses olan Hippolita ve Matilda’ya nedensizce sert yaklaşarak zihninde korku dolu bir iz bırakan Manfred’in sert yaradılışından kurtulduğu için üzgün değildi.

Genç hanımefendiler perişan durumdaki anneyi yatağına taşırlarken, Manfred uğursuz miğfere gözünü dikmiş, olayın tuhaflığı nedeniyle etrafında toplanmakta olan kalabalığa aldırış etmeden öylece avluda duruyordu. Ağızından çıkan tek tük sözler yalnızca olayın araştırılmasına yönelikti: Bu şeyin nereden gelmiş olabileceğine dair kimsenin bilgisi var mıydı? Kimsenin verebileceği en ufak bilgi yoktu. Ancak tek ilgilenenin Manfred olduğu bu soru, kısa süre içinde, yıkımın benzersiz doğasına eşdeğerlikte saçma ve olasılık dışı varsayımlarda bulunan izleyicilerin geri kalanının da yegâne ilgi odağı oldu. İzleyicilerin anlamsız tahminleri arasında, komşu bir köyden kulağına bir söylenti çarpan genç bir köylü,

mucizevi miğferin, eski prenslerinden İyi Yürekli Alfonso'nun¹ St. Nicholas Kilisesi'ndeki siyah mermer heykeline tıpatıp benzediğini iddia etti.

“Hain! Ne diyorsun sen?” diye bağırdı Manfred, öfke nöbetiyle dalgınlığından kurtulup genç adamın yakasına yapışarak, “Böyle bir ihaneti dile getirmeye nasıl cüret edersin? Bunu canınla ödeyeceksin,” dedi.

Prens'in öfkесinin nedenini de o âna kadar gördükleri şeylerin nedenini kavrayamadıkları gibi anlamakta güçlük çeken seyirciler, bu yeni durumu nasıl çözümleneceklerini bilemez haldeydiler. Prens'i nasıl bu denli kızdırdığını anlayamayan genç köylü daha da şaşkıındı. Yine de nezaket ve alçakgönüllülük karışımı bir tavırla kendini Manfred'in ellerinden kurtardı ve korkudan çok masumiyet göstergesi bir saygıyla önünde eğilerek suçunun ne olduğunu sordu. Manfred, genç adamın boyun eğişiyle yatışacağına, terbiyeli biçimde sergilenmiş olmasına rağmen, elinden kurtulmasına neden olan gücü karşısında daha da öfkelenerek adamlarına onu yakalamalarını emretti; eğer düğüne davet etmiş olduğu arkadaşları tarafından engellenmeseydi köylü çoktan Prens'in adamlarının ellerinde hançerlenmiş olacaktı.

Bu kavga sürerken, olaya tanık olan halktan bazı izleyiciler şatonun yakınında yer alan görkemli kiliseye gitmişlerdi ve ağızları bir karış açık dönüp Alfonso'nun heykeline ait miğferin kaybolduğunu haber verdiler. Manfred bu haber karşısında büsbütün çılgına döndü ve adeta içindeki fırtınayı boşaltacak bir yer ararcasına, “Hain! Canavar! Büyücü! Oğlumu katleden sensin!” diye bağırarak bir kez daha genç köylünün üzerine yürüdü.

Afallamış haldeki akıl yürütme yetilerini yönlendirebilecekleri, kapasiteleri dahilinde bir hedef arayışı içinde olan kalabalık, eskiden kilisede bulunan mermer miğferle şimdi gözlerinin önünde duran çelik miğferin boyutlarındaki büyük orantısızlığı ve yirmi yaşında bile görünmeyen gencin şaşılacak derecede ağır bir zırhı elleriyle kaldıramayacağını hiç düşünmeden lafı Prenslerinin ağzından alıp sözlerini yankılandırıdılar:

“Evet, evet! İşte o! İşte o! Miğferi, İyi Yürekli Alfonso'nun mezarından çaldı ve genç prensin beynini onunla paramparça etti.”

Bu haykırışların saçmalığı Manfred'i kendine getirdi. Fakat ya söz konusu iki miğfer arasındaki benzerliğin farkına vararak kilisedekinin yok olduğunu ortaya çıkaran köylüye kızmış ya da olası bir yeni söylentiye böylesine küstahça dile getirilmiş bir varsayımın altında gizlemek istemiş olacak ki, ciddi bir ifadeyle, genç adamın kesinlikle büyücü olduğunu ve kilise soruşturmayı devralana kadar ortaya çıkardıkları büyücüyü alıkoyacağını söyleyerek hizmetkârlarına miğferi olduğu yerden kaldırmalarını ve genç adamı altına yerleştirmelerini emredip, büyücüyü miğferin altında hapis tutacağını açıkladı ve genç adamın miğferin altında yiyecek verilmeden tutulacağını, şeytani hünerlerinin ona gerekli şeyleri tedarik edebileceğini ekledi.

Gencin bu akıl almaz hükme karşı koyması boşunaydı. Manfred'in dostlarının onu bu zalim ve gerekçesiz karardan döndürmeye çalışması boşunaydı. Çoğunluk, efendilerinin kararından etkilenmişti ve büyücü, saldırdığı aracın ta kendisiyle cezalandırılacağı için bu karar onların mantığına göre büyük adalet göstergesiydi; ayrıca, şeytani becerileri sayesinde kendine kolaylıkla yiyecek sağlayabileceğine inandıkları için gencin açlıktan ölme olasılığına ilişkin en ufak vicdan azabı duymuyorlardı.

Böylelikle Manfred, emirlerine neredeyse neşeyle uyulduğunu gördü ve mahkûma

yemek verilmesine engel olması için bir gardiyana talimat verdikten sonra dostlarıyla hizmetkârlarının huzurundan ayrılmalarına izin verdi ve sadece ev halkının içeride kalmasını uygun görüp şatonun kapılarını kilitledikten sonra odasına çekildi.

Bu sırada, üzüntüsü arasında sıklıkla efendisinden haber almaya çalışan, kocasıyla ilgilenmeleri için hizmetkârlarını gönderen ve en sonunda Matilda'dan babasını ziyaret etmesi ve avutması için yanından ayrılmasını isteyen Hippolita'yı, genç hanımefendilerin ilgi ve çabaları kendine getirmişti. Manfred'e sevgi göstermesini gerektiren bu görevi yerine getirmek istemeyen Matilda, babasının katılığı karşısında titremesine rağmen, kibarca Isabella'ya emanet ettiği Hippolita'nın emirlerine uydu ve babasının hizmetkârlarıyla konuşup Manfred'in odasına çekildiğini ve kimsenin yanına yaklaşmaması için kesin talimat verdiğini öğrendi. Erkek kardeşinin ölümü yüzünden babasının içine kapandığı sonucuna vararak ve hayatta kalan tek çocuğunu görmesinin gözyaşlarını tazelemesinden çekinerek matemini bölüp bölmeme konusunda kararsız kaldı; yine de annesinin emirlerinin de etkisiyle babasına ilişkin kaygıları, daha önce hiç işlemediği bir suç konusunda, yani Manfred'in vermiş olduğu emirlere karşı çıkmaya cüret etme konusunda, Matilda'yı yüreklendirdi. Yaradılışına bağlı çekingenliği, Manfred'in kapısında birkaç dakika durmasına neden oldu. Prens'in düzensiz adımlarla odasında bir aşağı bir yukarı yürüdüğünü duyuyordu; babasının bu ruh hali kaygılarını daha da artırıyordu. Tam içeri girmek için izin isteyecekti ki, Manfred ansızın odasının kapısını açtı; kafasının karışıklığının yanı sıra hava da alacakaranlık olduğu için karşısındaki kişiyi tanımadı ve kim olduğunu sordu. Matilda titreyerek, "Sevgili babacığım, benim, kızınız," diye cevap verdi.

Manfred, telaşla geriye doğru adım atarak, "Defol! Kız evlat istemiyorum!" diye haykırdı ve hızla arkasını dönerek kapıyı dehşete düşmüş Matilda'nın suratına kapattı.

Matilda babasının öfkesini, onu ikinci kez rahatsız etmeyecek kadar iyi biliyordu. Böylesi acı bir karşılaşmanın şaşkınlığını üzerinden biraz atar atmaz, onu Manfred'in sağlığı ve bu acıya nasıl katlandığı konusunda kaygı içinde sorguya çeken Hippolita'ya bir darbe daha indirmemek için gözyaşlarını sildi. Annesini, Manfred'in iyi olduğu ve başına gelen yıkımı erkeklere özgü metanetle karşıladığı konusunda ikna etti.

Hippolita, "Peki onu görmeme izin vermeyecek mi?" diye sordu kederle. "Gözyaşlarımın gözyaşlarına karışmasına ve bir annenin acılarını efendisinin göğsüne akıtmasına izin vermeyecek mi? Yoksa beni kandırıyor musun Matilda? Manfred'in, oğluna ne denli düşkün olduğunu biliyorum. Bu darbe ona çok mu ağır geldi? Onun ağırlığı altında ezildi mi? Cevap vermiyorsun. Eyvah! En kötüsünden korkuyorum! Hizmetçiler! Ayağa kaldırın beni; efendimi, efendimi göreceğim! Beni hemen onun yanına götürün; benim için çocuklarımdan bile değerli."

Matilda, Isabella'ya Hippolita'nın ayağa kalkmasına engel olması için işaret etti; Manfred'in hizmetkârı gelip de Isabella'ya efendisinin onunla konuşmak istediğini söylediği sırada, bu iki tatlı genç hanımefendi Prens'es'i durdurmak ve yatıştırmak için incelikle güçlerini kullanıyorlardı.

"Benimle mi!" diye bağırdı Isabella.

Hippolita, kocasından gelen haberle rahatlayarak "Git," dedi. "Manfred, kendi ailesini görmeye dayanamıyor. Senin bizim kadar perişan olmadığını düşünüyor ve üzüntümün neden olacağı sarsıntıdan çekiniyor. Onu avut sevgili Isabella ve onun kederini artırmaktansa

kendiminkini bastırmayı yeğlediğimi söyle.”

Akşam olmuştu; Isabella'ya yol gösteren hizmetkâr önden yürürken meşale taşıyordu. Huzuruna vardıklarında Manfred resimli salonda sabırsızca yürüyüp duruyordu; yerinden fırlayıp ivedilikle, “O ışığı al burdan ve çekil,” dedi. Ardından kapıyı çabucak kapatıp kendini duvara dayalı bir kanepeye bıraktı ve Isabella'dan yanına oturmasını istedi. Isabella titreyerek bu isteği yerine getirdi. Manfred, “Sizi çağırttım hanımefendi,” dedi ve kafası çok karışıkmiş gibi görünerek sustu. “Tanrım! Evet, sizi çok önemli bir konu için çağırttım,” diyerek kaldığı yerden devam etti. “Gözyaşlarınızı silin, genç hanımefendi. Nişanlınızı kaybettiniz. Evet, acımasız yazgı! Ben de soyumun ümidini yitirdim! Fakat Conrad güzelliğinize layık değildi.”

“Ama nasıl olur efendim!” dedi Isabella, “Gerektiği kadar kaygı duymadığımdan kuşkulanmıyorsunuzdur herhalde? Görevim ve duygularım her zaman...”

“Conrad'ı daha fazla düşünmeyin,” diye sözünü kesti Manfred, “hastalıklı ve zayıf bir çocuktu ve belki de Tanrı, evimin şerefini böylesi kırılğan bir temele bırakamayacağım için onu elimden aldı. Manfred soyu büyük güç gerektiriyor. O çocuğa olan aptalca düşkünlüğüm sağduyumu köreltti, ama böylesi daha iyi. Birkaç yıl içinde Conrad'ın ölümüne sevinmek için nedenim olacağını umuyorum.”

Isabella'nın şaşkınlığını tarif etmek için sözcükler yetersiz kalır. Önce, kederden Manfred'in aklının karışmış olmasından korktu. Aklına gelen bir sonraki fikir, bu tuhaf sohbetin onu tuzığa düşürmek için tasarlanmış olduğuydu. Manfred'in, oğluna karşı ilgisizliğini fark ettiğinden korktu: Bu düşünce sonucunda, “Yüce efendim, duyarlılığımdan kuşkulanmayınız; kalbim bu evlilikte elime eşlik edecekti. Conrad tüm ilgimden faydalanacaktı; yazgı beni ne yöne sürüklerse sürüklesin, anısını her zaman yaşatacağım ve siz majesteleriyle erdemli Hippolita'yı ebeveynlerim olarak göreceğim.”

Manfred, “Hippolita'ya lanet olsun!” diye bağırdı, “Siz de benim gibi, şu andan itibaren onu unutun. Kısacası, hanımefendi, cazibenizi hak etmeyen bir kocadan oldunuz: Cazibeniz artık daha verimli kullanılabilir. Hasta bir çocuk yerine güzel yönlerinizin değerini nasıl bileceğinin farkında olan ve sayısız çocuk bekleyen, hayatının en verimli dönemini yaşayan bir kocaya sahip olacaksınız.”

“Ah! Efendim!” dedi Isabella, “Aklım, ailenizin başına henüz gelmiş olan bu yıkımla öylesine meşgul ki başka bir evlilik düşünmem olanaksız. Eğer babam geri döner ve böyle yapmamı arzu ederse, oğlunuzla evlenmeyi kabul ettiğim gibi kendisine yine itaat ederim. Ancak babam geri gelene kadar konuksever çatınızın altında kalmama ve bu kederli saatleri sizin, Hippolita'nın ve Matilda'nın acısını hafifleterek geçirmeme izin verin.”

“Daha önce de,” dedi Manfred kızgın biçimde, “o kadının adını ağzınıza almamanızı rica etmişim; şu andan itibaren sizin için de benim için olduğu gibi bir yabancı olmalı. Kısacası, Isabella, size oğlumu veremediğime göre kendimi sunuyorum.”

“Tanrım!” diye haykırdı Isabella kendine gelerek, “Neler duyuyorum! Siz, efendim! Siz! Kayınpederim! Conrad'ın babası! Erdemli ve hassas Hippolita'nın kocası!”

“Size daha önce de söyledim,” dedi Manfred amirane bir tavırla, “Hippolita artık karım değil; şu andan itibaren onu boşuyorum. Verimsizliğiyle beni çok uzun zamandır lanetliyor. Yazgım erkek çocuk sahibi olmama bağlı ve inanıyorum ki bu gece, umutlarım için yeni bir başlangıç vaat ediyor.”

Bu sözler üzerine, korku ve dehşetten yarı ölü gibi duran Isabella'nın buz gibi elini kaptı. Isabella çığlık attı ve aceleyle Manfred'den uzaklaştı. Manfred onun peşinden gitmek üzere ayağa kalktı; o sırada, yükselmiş olan ay karşı pencereden parıldadı ve pencerelerin hizasına kadar yükselen, hışırtı benzeri derinden gelen bir sesin eşliğinde şiddetli biçimde ileri geri sallanan ölümcül miğferin tüylerini Manfred'in gözlerinin önüne serdi. Durumdan cesaret alan ve şu âna kadar hiçbir şeyden, Manfred'in sözlerinin amacı kadar korkmamış olan Isabella, "Bakın, efendim! Tanrı bile bu dine aykırı amacınıza karşı olduğunu gösteriyor!" diye bağırdı.

Prens'e bir kez daha yakalamak üzere öne atılan Manfred, "Ne Tanrı ne de Şeytan beni yolumdan alıkoyabilir," dedi. Tam o anda, az önce oturdukları kanepenin üzerinde asılı duran Manfred'in büyükbabasının portresi derin biçimde içini çekti ve göğsü inip kalktı.

Resme sırtı dönük duran Isabella hareketi görmemişti, sesin nereden geldiğini de bilmiyordu ama irkildi ve "Durun, dinleyin efendim! O ses de neydi?" deyip kapıya yöneldi.

Merdivenlere ulaşan Isabella'nın elinden kaçışıyla, hareket etmeye başlayan resimden gözlerini alamaması arasında kalan ve dikkati dağılan Manfred, arkasını dönmüş tablodan çıkıp vakur ve hüzünlü bir havayla yere inen portreye bakarak Isabella'nın peşinden birkaç adım attı. Geri dönerek, "Rüya mı görüyorum?" diye bağırdı, "Yoksa şeytanlar bana karşı işbirliği mi yapıyorlar? Konuş, seni şeytani hortlak! Yok, eğer büyükbabamsanız neden zavallı torununuza karşı böylesi bir kumpasın içindesiniz; bu zavallı torununuz ki..."

Sözlerini tamamlayamadan hayalet bir kez daha iç çekti ve Manfred'e onu izlemesini işaret etti. "Önden buyur!" diye bağırdı Manfred, "Cehennem dibine kadar peşinden geleceğim." Hortlak, koridorun sonuna doğru sakın ama kederli biçimde ilerledi ve sağ koldaki bir odaya girdi. Manfred biraz arkasından ilerliyordu, endişeliydi ve korkmuştu ama bir yandan da kararlıydı. Hortlak odaya girer girmez, kapı görünmeyen bir el tarafından şiddetle kapatıldı. Bundan cesaret alan Prens, kapıyı ayağıyla zor kullanarak açmaya çalıştı ama kapı tüm çabalarına karşı direniyordu. "Şeytan, merakımı gidermeyeceğine göre," dedi Manfred, "soyumun devamı için elimdeki insan gücünü kullanacağım; Isabella benden kaçamayacak."

Manfred'in yanından uzaklaşır uzaklaşmaz kararlılığının yerini dehşetin aldığı genç hanımefendi, ana merdivenin en alt basamağına varana kadar kaçmaya devam etti. Adımlarını ne tarafa yönlendireceğini, Prens'in bu aceleci tutumundan nasıl kaçacağını bilemeden durup bekledi. Şatonun bildiği tüm kapıları kilitliydi ve avluya nöbetçiler yerleştirilmişti. Eğer yüreğinin yönlendirdiği şekilde Hippolita'nın yanına gidip onu, kendisini bekleyen zalim yazgıya hazırlasaydı, hiç kuşku yok ki Manfred onu orada aramaya gelecekti ve hanımefendilere tutkularının aceleciliğinden sakınma olanağı vermeksizin, planladığı hasarı iki katına çıkarması için zorbalığı onu kışkırtacaktı. Bu gece en azından Prens'in iğrenç emelinden sakınmayı başarabilirse bu gecikme, Manfred'in seçmiş olduğu iğrenç yol üzerine düşünmesini ya da lehine bazı durumlar ortaya çıkmasını sağlayabilirdi. Peki ama nerede saklanacaktı? Manfred'in şato genelinde yapacağı derinlemesine aramadan nasıl kurtulacaktı? Bu düşünceler hızla zihninden geçerken şatonun mahzeninden St. Nicholas Kilisesi'ne giden yeraltı geçidini hatırladı. Manfred'in zorbalığının bile kutsallığını kirletmeye cesaret edemeyeceğini bildiği kilisenin sunağına yakalanmadan varabilir miydi? Kendisine başka bir kurtuluş yolu sunulmaması durumunda, manastırları katedralin bitişiğinde yer alan kutsal bakirelere sonsuza dek katılmaya karar verdi. Bu kararlılıkla

merdivenin ayağında yanan bir lambayı kapıp hızla gizli geçide yöneldi.

Şatonun alt kısmına çok sayıda girift dehliz kazılmıştı ve bu denli telaşlı birinin mağaraya açılan kapıyı bulması hiç de kolay değildi. Ara sıra esen rüzgârın, yanından geçtiği kapıları sarsması, paslı menteşelerden çıkan gıcırtiların uzun karanlık labirentlerde tekrar tekrar yankılanması dışında bu yeraltı bölgelerinde korkutucu bir sessizlik hüküm sürüyordu. Çıkan her ses yeni bir korkuya neden oluyordu; yine de hizmetkârlarını Isabella'nın peşinden gitmeye zorlayan Manfred'in öfkeli sesi onu daha çok korkutuyordu. Sabırsızlığın elverdiği ölçüde sessiz adımlar atıyordu; yine de izlenip izlenmediğini anlamak için sıklıkla duruyor ve etrafı dinliyordu. Bu duruşların birinde bir iç çekmesi duyduğunu sandı. Ürktü ve geriye doğru birkaç adım attı. Bir anlığına birinin ayak sesini işittiğini zannetti. Kanı donmuştu; duyduğu sesin Manfred'e ait olduğu sonucuna vardı. Korkunun neden olabileceği tüm düşünceler zihnine üşüşüyordu. Manfred'in öfkesiyle karşılaşması durumunda kimsenin çığlıklarını duyup da yardımına koşamayacağı bir yerde kalmasına neden olan bu aceleci kaçışını suçladı. Fakat ses arkasından geliyor gibi görünmüyordu; eğer Manfred nerede olduğunu bilseydi kesinlikle onu izlerdi. Hâlâ dehlizlerin birindeydi ve duyduğu ayak sesleri demin geçtiği yoldan gelemeyecek kadar netti. Bu düşüncenin verdiği avuntuyla ve Prens dışında bir dostla karşılaşma ümidiyle ilerlemeye devam edecekti ki tam o sırada biraz ileride bulunan soldaki kapı yavaşça açıldı; fakat elinde tuttuğu lamba kapıyı açan kişiyi açığa çıkaramadan, kapının ardındaki kişi ışığı görüp çabucak geri çekildi.

Dehşet verici bu olaylarla Isabella, yoluna devam edip etmemek konusunda kararsız kaldı. Sonunda, Manfred'den yana duyduğu korku diğer tüm korkuları bastırdı. Ondan kaçınan kişinin durumu Isabella'ya bir tür cesaret vermişti. "Bu, olsa olsa şatonun hizmetkârlarından biridir," diye düşündü. Nezaketi sayesinde hiç düşman edinmemiştir ve masumiyetinin bilincinde olarak, Prens'in emriyle onu aramaya çıkan uşaklardan biri olmadığı sürece, hizmetkârların, kaçışına engel olmaktansa ona yardım edeceklerini umdu. Bu düşüncelerle kendine moral verip yeraltı mağarasının ağzına geldiğine inanarak az önce açılan kapıya yaklaştı; fakat kapıda karşısına çıkan ani rüzgâr, lambasını söndürdü ve onu mutlak karanlığın içinde bıraktı.

Prens'in durumunun dehşetini anlatmaya hiçbir sözcük yeterli olamaz. Böylesine iç karartıcı bir yerde tek başına duruyor, o gün başına gelen tüm korkunç olaylar zihnine kazınıyordu. Ümitsiz kaçışı, her an Manfred'in karşısına çıkmasını beklemek, kim olduğunu bilmediği ve oralarda bir yerlerde saklanıyor gibi görünen kişinin kendisine her an dokunabileceğinin verdiği huzursuzluk; tüm bunlar kaygılı zihnini dolduran düşüncelerdi ve her an korkularının altında ezilmeye hazırdı. Cennet'in tüm azizlerine sesleniyor, içinden ona yardım etmelerini diliyordu. Uzun süre ümitsizliğin verdiği acıyla kıvrandı. Sonunda, olabildiğince yumuşak biçimde eliyle kapıyı aradı, bulduğunda iç çekişin ve ayak seslerinin geldiği mahzene titreyerek girdi. Aşağıya doğru çukurlaşmış gibi görünen ve toprak mı, binanın bir parçası mı olduğunu kestiremediği bir şeyin asılı durduğu mahzenin tavanından içeri süzülen bulutların arasındaki loş ay ışığını görmek ona bir anlık neşe verdi. Hevesle bu gedige doğru ilerliyordu ki yakınında, duvara yaslanmış bir insan silueti fark etti.

Gördüğü şeyin, nişanlısı Conrad'ın hayaleti olduğunu düşünerek çığlık attı. Siluet yanına yaklaşarak uysal bir sesle, "Korkmayın, hanımefendi. Size zarar vermeyeceğim," dedi.

Yabancıнын sözleri ve ses tonundan biraz cesaret alan ve onun kapıyı açan kişi olması

gerektiğini anımsayan Isabella, “Beyefendi, her kimseniz, büyük bir yıkımın eşiğinde olan zavallı bir prensese acıyın. Bu tehlikeli şatodan kaçmama yardım edin, yoksa biraz sonra sonsuza kadar perişan olacağım,” diyebilecek kadar kendine geldi.

“Tanrım!” dedi yabancı, “Size nasıl yardımcı olabilirim? Sizi hayatım pahasına koruyacağım; fakat bu şatoya yabancıyım ve...”

“Ah!” dedi Isabella, aceleyle yabancıнын sözünü keserek, “Buralarda olması gereken gizli kapıyı bulmama yardım edin; benim için yapabileceğiniz en büyük hizmet bu; zira kaybedecek tek bir dakikam bile yok.” Bu sözleri söyleyerek yerdeki taşları yokladı ve yabancıdan da aynı şekilde taşların arasına yerleştirilmiş pürüzsüz bir pirinç kapağı aramasını istedi. “İşte yayla açılan o pirinç kapak,” dedi, “sırrını bildiğim kilidin ta kendisi. Eğer onu bulabilirsem kaçabilirim, eğer bulamazsam, eyvah! Kibar beyefendi, korkarım sizi de şanssızlıklarına katmış olurum. Manfred kaçışıma suç ortağı olduğunuzdan kuşkulananacak ve öfkesinin kurbanı olacaksınız.”

“Yaşamımın benim için değeri yok,” dedi yabancı, “yaşamımı sizi onun zorbalığından kurtarmaya çalışırken yitirmek benim için avuntu olacak.”

“Yüce gönüllü genç,” dedi Isabella, “bunun karşılığını nasıl...” Tam bu sözleri söylemişti ki, yıkıntıda bir yarıktan içeri giren ay ışığı huzmesi aradıkları kilidin tam üstünde parıldadı. “Ah! Koşun!” dedi Isabella, “İşte gizli kapı!” Ve eline bir anahtar alarak kenarında demir halka bulunan yayı tuttu. “Kapıyı kaldırın,” dedi Prenses. Yabancı, söyleneni yaptı ve aşağıda, karanlık bir mahzene doğru inen taş basamaklar görüldü. “Aşağı inmeliyiz,” dedi Isabella, “beni izleyin; karanlık ve iç karartıcı olduğu için yolumuzu kaybetmemeliyiz; yol doğrudan St. Nicholas Kilisesi’ne çıkıyor. Ama belki de,” diye ekledi Prenses alçakgönüllü bir tavırla, “şatoyu terk etmeniz için neden yoktur; hem yolun ilerisinde hizmetinizi gerektiren bir durum yok; birkaç dakika içinde Manfred’in öfkesinden kurtulmuş olacağım. Bana yalnızca bu büyük yardımları için kime borçlu olduğumu söyleyin.”

Yabancı, istekli bir tavırla, “Güvenli bir yere yerleştiğinizden emin olana dek,” dedi, “sizi terk etmeyeceğim. Ayrıca, sevgili Prenses, gerçekte olduğumdan daha yüce gönüllü biri olduğumu sanmayın. Öncelikli yükümlülüğüm sizin güvenliğiniz olsa da...”

Yabancıнын sözleri ansızın duyulan ve yaklaşmakta olan seslerle kesildi ve kısa süre sonra şu sözleri duydular:

“Bana artık büyüden söz etmeyin; şatoda bir yerlerde olması gerek diyorum size; büyüye rağmen onu bulacağım.”

“Aman Tanrım!” diye bağırdı Isabella, “Manfred’in sesi bu! Acele edin, yoksa mahvolduk! Gizli kapıyı da arkanızdan kapatın.” Bunu söyledikten sonra telaşla merdivenlerden indi; yabancı da tam peşinden gitmek için acele ediyordu ki kapı elinden kaydı. Düştü, yayı da üzerine kapandı. Kapıyı açmaya çalıştı, ama hem Isabella’nın yaya ne şekilde dokunduğunu görmediği hem de denemek için fazla zamanı olmadığı için çabaları boşunaydı. Manfred, kapanan kapının sesini duymuştu ve sesi izleyerek ellerinde meşaleler olan hizmetkârlarıyla birlikte hızla ilerliyordu. Mahzene girmeden önce Manfred, “Bu Isabella olmalı!” diye bağırdı. “Yeraltı geçidinden kaçıyor, ama fazla uzağa gidemez.” Meşalelerin ışığı Isabella yerine ölümcül miğferin altına hapsedildiğini düşündüğü genç köylüyü aydınlattığında Prens nasıl da şaşırdı! “Hain!” dedi Manfred, “Buraya nasıl geldin? Yukarıda, avluda hapsedildiğini düşünüyordum.”

“Hain değilim,” diye cevap verdi genç adam cesurca, “ayrıca, düşüncelerinizden de sorumlu değilim.”

“Küstah hain!” diye bağırdı Manfred, “Gazabımı uyandırmaya mı çalışıyorsun? Cevap ver; yukarıdan nasıl kaçtın? Gardiyanlarını ayarttın; bunu canlarıyla ödeyecekler.”

“Yoksulluğum onları aklayacak,” dedi köylü sakın biçimde, “bir zorbanın gazabını yerine getiren vekiller olsalar da size sadıktılar ve sadece onlara verdiğiniz insafsız emirleri yerine getirmek için fazlasıyla istekliydiler.”

“Benim öç arzumu sorgulayacak kadar cüretkâr mısınız?” dedi Prens, “İşkenceler senden gerçekleri öğrenmemizi sağlayacak. Söyle bana, suç ortaklarının kim olduğunu öğreneceğim.”

Çatıyı işaret edip gülümseyerek, “İşte benim suç ortağım,” dedi genç. Manfred meşalelerin yukarı doğru kaldırılmasını emretti ve hizmetkârların, köylünün üzerine bıraktıkları büyümlü miğferin yüzlerinden birinin, avlunun zemininden mahzenin içine doğru baskı uyguladığını ve köylünün –Isabella tarafından bulunmadan birkaç dakika önce– kendini aşağı itmesini sağlayan boşluğu açtığını gördü.

“Aşağı inerken kullandığın yol bu muydu?” diye sordu Manfred.

“Buydu,” dedi genç.

“Peki ama,” dedi Manfred, “dehlize girerken duyduğum ses neydi?”

“Bir kapı çarptı,” dedi köylü, “ben de sizinle duydum.”

“Ne kapısı?” dedi Manfred telaşla.

“Şatonuzun yabancısıyım,” dedi köylü, “bu, içine ilk girişim ve bu dehliz de şatonuzun içinde bulunduğum tek bölümü.”

“Bak, sana söylüyorum,” dedi Manfred (gencin gizli kapıyı keşfedip keşfetmediğini anlamak arzusuyla), “sesin bu yönden geldiğini duydum. Hizmetkârlarım da duydu.”

Hizmetkârlardan biri işgüzarlık ederek, “Efendim,” diye araya girdi, “sesin gizli kapıdan geldiğinden ve onun da oradan kaçmak üzere olduğundan eminim,” dedi.

“Sus! Budala!” dedi Prens kızgınlıkla, “Madem kaçacaktı, neden bu tarafta olsun ki? Duyduğum sesin ne olduğunu kendi ağzından öğreneceğim. Bana doğruyu söyle; hayatın dürüstlüğüne bağlı.”

“Dürüstlüğümler benim için hayatımdan daha önemli,” dedi köylü, “dahası, birine sahip olmak için ötekenden vazgeçmem.”

Manfred, küçümseyen bir ses tonuyla, “Öyle mi! Genç filozof!” dedi. “Söyle bakalım, o duyduğum ses neydi?”

“Bana cevabını verebileceğim her şeyi sorun,” dedi genç adam, “ve eğer size yalan söylersen beni hemen ölüme mahkûm edin.”

Gencin aldırılmazlığı ve cesaretindeki kararlılık karşısında gittikçe sabırsızlanan Manfred, “Peki o zaman, ey gerçeğin adamı! Cevap ver! Duyduğum ses gizli kapının sesi miydi?” diye bağırdı.

“Evet,” dedi genç.

“Evetmiş!” dedi Prens, “Peki burada gizli kapı olduğunu nereden biliyordun?”

Delikanlı, “Ay ışığının aydınlattığı pirinç bir levha gördüm,” diye cevap verdi.

“Ama sana onun bir kilit olduğunu söyleyen neydi?” dedi Manfred, “Nasıl oldu da onu açacak sırrı keşfettin?”

“Beni miğferden kurtaran ilahî güç, kilidin yayına da yönlendirmeyi başardı,” diye cevap verdi genç.

“İlahî güç biraz daha ileri gitmeli ve seni kızgınlığımın erişemeyeceği bir yere götürmeliydi,” dedi Manfred, “ilahî güç sana kilidi açmayı öğrettiğinde onun nimetlerinden nasıl faydalanacağını bilemeyen bir ahmağa çevirmiş seni. Kaçmanı sağlayacak yolu neden izlemedin? Neden basamakları inmeden kapıyı kapattın?”

Köylü, “Şatonuza büsbütün yabancı biri olarak,” dedi, “size o merdivenlerin dışarı açılan bir yola gittiğini nereden bilecektim, diye sorabilirdim. Ama sorularınızdan kaçmayı alçaltıcı buluyorum. O merdivenler nereye çıkıyor olursa olsun –belki de yolu keşfe çıkmış olmam gerekirdi– şu an olduğumdan daha kötü bir duruma düşmezdim. Ama gerçek şu ki, o kapının elimden kurtulup kapanmasına izin verdim. Bu hareketimi hemen sizin yanıma gelişiniz izledi. İşareti veren ben oldum. Bir dakika önce ya da bir dakika sonra yakalanmamın ne önemi vardı ki?”

“Yaşına göre cesur bir hainsin,” dedi Manfred. “Ama biraz düşününce beni oyaladığından kuşkulaniyorum; kilidi nasıl açtığını hâlâ anlatmadın.”

Köylü, “Göstereyim efendim,” dedi, yukarıdan düşen bir taş parçasını eline alıp gizli kapının üzerine yattı ve Prens’e, kaçması için zaman sağlamak amacıyla kapının üzerini kaplayan pirinç levhaya vurmaya başladı. Gencin dürüstlüğüne eşlik eden bu zihin yapısı Manfred’i şaşırtmıştı. Hatta hiçbir suçu olmayan bu genci affetmeye yönelik istek bile duydu. Manfred, sebepsiz yere zulmeden o vahşi zorbalardan değildi. Yazgısının ortaya çıkardığı durumlar aslında insancıl olan yaradılışını sertleştirmişti ve öfkesinin aklını gölgelemediği zamanlarda erdemleri hep eyleme geçmeye hazırды.

Prens bu kararsızlık içindeyken uzaktaki dehlizlerde belli belirsiz sesler yankılandı. Ses yaklaştıkça Prens bunların, şatoda Isabella’yı aramaları için sağa sola yolladığı ve “Efendim nerede? Prens nerede?” diye bağırarak bazı hizmetkârlarının kopardığı yaygara olduğunu anladı.

Onlar yaklaşırken Manfred, “Buradayım,” dedi, “Prens’i buldunuz mu?”

Yanına ilk varan hizmetkâr, “Ah efendimiz! Sizi bulduğumuza çok sevindim,” dedi.

“Beni bulduğunuza mı?” dedi Manfred, “Prens’i buldunuz mu?”

“Bulduğumuzu sandık efendim,” dedi adam korkmuş görünerek, “ama...”

“Ama ne!” diye haykırdı Prens, “Kaçtı mı?”

“Jaquez ve ben, efendim...”

Daha büyük bir korkuyla Prens’in yanına gelen ikincisi, “Evet, Diego ve ben...” diye araya girdi.

“Teker teker konuşun,” dedi Manfred, “size soruyorum, Prens nerede?”

İkisi bir ağızdan, “Bilmiyoruz,” dediler, “fakat çok korkuyoruz.”

“Peki,” dedi Manfred, “budalalar, sizi bu kadar korkutan nedir?”

“Ah! Efendim!” dedi Jaquez, “Diego öyle bir şey gördü ki! Efendim, gördüklerimize inanamayacaktır.”

“Bu yeni saçmalık da ne böyle?” diye haykırdı Manfred. “Ya bana doğru dürüst cevap verirseniz ya da Tanrı şahidim olsun ki...”

“Ama efendim, lütfedip beni dinlerseniz,” dedi zavallı adam, “Diego ve ben...”

“Evet, ben ve Jaquez,” diye bağırdı silah arkadaşı.

“Aynı anda konuşmanızı yasaklamadım mı?” dedi Prens. “Sen Jaquez, cevap ver, zira diğer salağın kafası seninkinden karışık görünüyor; sorun nedir?”

“Yüce efendim,” dedi Jaquez, “eğer lütfedip dinlerseniz; Diego ve ben, siz majestelerinin emri üzerine Prenses’i aramak üzere yola çıktık; henüz, huzur içinde yatsın, Hıristiyanlığın gerektirdiği cenaze töreni yapılmamış olan siz majestelerinin oğlunun, yani genç efendimizin hayaletiyle karşılaştığımızı düşünüyoruz.”

“Seni ayyaş!” diye haykırdı Manfred öfkeyle, “Gördüğünüz şey yalnızca bir hayalet miydi?”

“Ah, çok daha kötüsü efendim!” diye bağırdı Diego. “Elimde olsa bütün olarak on hayalet görmeyi yeğlerdim.”

“Tanrım bana sabır ver!” dedi Manfred, “Bu ahmaklar dikkatimi dağıtıyorlar. Yıkıl karşımdan Diego! Ve sen Jaquez, bana tek bir sözle cevap ver. Sarhoş musunuz? Çıldırıldınız mı? Biraz mantıklı olun. Yanındaki hem kendini hem seni korkuttu mu? Konuşsana; ne gördüğünü sanıyor?”

Jaquez titreyerek, “Efendim,” diye söze başladı, “siz majestelerine diyecektim ki, genç efendimizin, huzur içinde uyusun, başına gelen korkunç şanssızlıktan bu yana, siz majestelerinin sadık hizmetkârlarından hiçbiri –ki gerçekten fakir insanlar olmamıza rağmen hepimiz size sadığımız– dediğim gibi, aramızdan hiç kimse ikişerli olmadan şatonun etrafında dolaşmaya cesaret edemedi. Böylece Diego ve ben, genç hanımefendinin büyük salonda olabileceğini düşünerek onu aramak ve şahsınızın kendisine söylemek istediği bir şey olduğunu bildirmek için yukarı çıktık.”

“Sizi beceriksiz aptallar!” diye haykırdı Manfred, “Tabii bu arada elinizden kaçtı çünkü siz cinlerden korkuyorsunuz. Sizi sahtekârlar! Isabella yanımdan ayrıldığında salondaydım; oradan geliyorum.”

“Yine de bence hâlâ orada olabilir,” dedi Jaquez, “fakat onu bir daha orada aramaya kalkarsam Cehennem zebanileri beni götürsün. Zavallı Diego! Bunu atlatabileceğini sanmıyorum!”

“Neyi atlatacağın?” dedi Manfred, “Siz serserileri neyin korkuttuğunu hiç öğrenemeyecek miyim? Ama zaman kaybediyorum; beni izle, köle! Salonda olup olmadığına bakacağım.”

“Tanrı aşkına, iyi yürekli efendim!” diye bağırdı Jaquez, “Salona gitmeyin! Sanırım salonun bitişiğindeki büyük odada Şeytan’ın ta kendisi duruyor.”

O âna kadar hizmetkârlarının korkusunu boş bir ürkü hali olarak gören Manfred, bu yeni ayrıntı karşısında şaşkına döndü. Portreyle ilgili olayı ve salonun sonundaki kapının ansızın kapanışını hatırladı, sesi titredi ve kafası karışık biçimde, “Büyük odada ne var?” diye sordu.

“Efendim,” dedi Jaquez, “Diego ve ben salona geldiğimizde, benden daha cesur olduğunu söyleyerek Diego önden gitti. Salona girdiğimizde içeride kimseyi bulamadık. Her kanepenin, her iskemlenin altına baktık ve kimseyi bulamadık.”

Manfred, “Resimlerin hepsi yerli yerinde miydi?” diye sordu.

Jaquez, “Evet efendim,” diye cevap verdi, “fakat onların arkasına bakmak aklımıza gelmedi.”

“Peki, peki!” dedi Manfred, “Devam et.”

“Büyük odanın kapısına geldiğimizde,” dedi Jaquez, “kapının kapalı olduğunu gördük.”

“Peki açamadınız mı?” diye sordu Manfred.

“Ah! Açtık efendim! Açamaz olaydık,” diye cevap verdi Jaquez, “ama açan ben değildim, Diego’ydu, gözü kara yetiştirilmişti ve ben aksi yönde akıl versem de denemeye devam edecekti. Bir daha ikinci kez kapanan bir kapıyı açmaya kalkarsam!”

“Boş boş konuşma,” dedi Manfred tüyleri diken diken olmuş şekilde, “kapıyı açar açmaz büyük odada ne gördüğünü söyle bana.”

“Efendim!” dedi Jaquez, “Ben bir şey görmedim; ben Diego’nun arkasındaydım; fakat sesi duydum.”

“Jaquez,” dedi Manfred ciddi bir ses tonuyla, “atalarımın ruhları aşkına sana yalvarıyorum; gördüğün, duyduğun şey neydi?”

“Onu gören Diego’ydu efendim; ben değildim,” diye cevap verdi Jaquez, “ben yalnızca sesi duydum. Diego kapıyı henüz açmıştı ki çığlık atıp gerisingeri koştu, ben de geriye doğru koştum, ‘Hayalet mi gördün?’ diye sordum. ‘Hayalet mi! Hayır! Hayır!’ dedi Diego; korkudan saçları diken diken olmuştu, ‘Baştan aşağı zırhlar içinde bir dev sanırım çünkü yalnızca tek ayağını ve bacağının bir bölümünü gördüm ve onlar da aşağıdaki avluda duran miğfer kadar büyükler,’ dedi. Bu sözleri söylerken efendim, korkunç bir hareket ve zırhtan gelen tangırtılar duyduk, sanki dev ayağa kalkıyor gibiydi; zira gördüğü ayak ve bacak, boylu boyunca yere uzanmış olduğundan Diego, devin yattığını düşündüğünü söylemişti. Henüz salonun sonuna varamamıştık ki büyük odanın kapısının arkamızdan çarptığını duyduk fakat devin bizi izleyip izlemediğini görmek üzere arkamıza bakmaya cesaret edemedik. Ama şimdi düşünüyorum da, eğer peşimizden geliyor olsaydı kesinlikle sesini duyardık. Fakat Tanrı aşkına efendim, şapelin papazını buraya getirtin ve şatoda Şeytan çıkartma ayini düzenletin çünkü belli ki burası büyülü.”

Tüm hizmetkârlar hep bir ağızdan, “Ah efendim, lütfen öyle yapın, yoksa siz majestelerinin hizmetinden ayrılmak zorunda kalacağız,” dediler.

“Susun, budalalar!” dedi Manfred, “Beni izleyin; tüm bunların ne anlama geldiğini öğreneceğim.”

“Biz mi, efendim!” diye bağırıldılar hep beraber, “Siz majestelerinin çıkarı için yukarı, salona çıkmayacağız.”

O âna kadar sessiz kalan genç köylü sonunda konuştu. “Acaba majesteleri,” dedi, “bu riske atılmama izin verirler mi? Yaşamımın kimsenin gözünde önemi yok. Kötü meleklerden korkmuyorum ve bugüne kadar iyilerini de gücendirmedim.”

“Davranışın, görünüşünden beklenenden üstün,” dedi Manfred, gence şaşkınlık ve hayranlıkla bakarak. “Daha sonra cesaretini ödüllendireceğim ama şimdi,” diye devam etti iç çekerek, “öyle bir durumdayım ki kendiminkiler dışında hiçbir göze güvenmeye cesaret edemem. Yine de bana eşlik etmen için sana izin veriyorum.”

Manfred salondan çıkıp Isabella’nın peşine ilk düştüğünde, Prens’in oraya çekilmiş olacağı sonucuna vararak doğrudan karısının dairesine gitmişti. Ayak sesini tanıyan Hippolita, oğullarının ölümünden beri görmediği efendisiyle karşılaşacak olmanın verdiği kaygı dolu memnuniyetle ayağa kalktı. Sevinç ve hüznün karışımı bir duyguyla kendisini kocasının kollarına bırakacaktı ki Manfred onu kaba bir hareketle kendinden uzaklaştırıp, “Isabella nerede?” diye sordu.

Şaşkınlık içinde kalan Hippolita, "Isabella mı, efendim?" diye sordu.

"Evet, Isabella!" diye bağırdı Manfred amirane bir tavırla, "Isabella'yı istiyorum."

Babasının tavrının annesini ne denli şaşırttığını fark eden Matilda, "Efendim," diye cevap verdi, "siz majesteleri onu dairenize çağırtdığınızdan beri bizimle değil."

"Bana onun şimdi nerede olduğunu söyleyin," dedi Prens, "daha önce nerede olduğunu öğrenmek istemiyorum."

"İyi yürekli efendim," dedi Hippolita, "kızınız doğruyu söylüyor. Emriniz üzerine Isabella buradan çıktı ve bir daha geri gelmedi. Ama iyi yürekli efendim, sakinleşin, biraz dinlenin. Bu kederli gün sinirlerinizi bozmuş. Isabella emirlerinizi sabah da alabilir."

"Ne! O zaman nerede olduğunu biliyorsun!" diye bağırdı Manfred, "Çabuk söyle çünkü bir saniye bile yitirmeyeceğim! Ve sen, kadın!" diye bağırdı karısına, "Şapel papazına hemen yanıma gelmesini söyle."

Hippolita sakin bir ses tonuyla, "Isabella," dedi, "sanırım odasına çekildi. Böyle geç saatlere kadar uyanık kalmaya alışık değil. Bağışlayıcı efendim," diye sözlerine devam etti, "sizi rahatsız eden şeyin ne olduğunu öğrenmeme izin verin, Isabella sizi kızdırdı mı?"

"Beni sorularla rahatsız etme," dedi Manfred, "ve bana onun nerede olduğunu söyle."

"Matilda gidip onu çağırın," dedi Prens, "şöyle oturun efendim ve her zamanki metanetinizi koruyun."

"Ne! Isabella'yı kıskanıyor musun da," diye cevap verdi Manfred, "biz konuşurken yanımızda durmak istiyorsun?"

"Tanrım! Efendim," dedi Hippolita, "majesteleri ne demek istiyor?"

"Birkaç dakikaya kadar ne demek istediğimi anlayacaksın," dedi zalim Prens. "Şapel papazını yanıma gönder ve burada emirlerimi bekle." Bu sözleri söyler söylemez Isabella'yı aramak için odadan fırladı; sözleri ve çılgınca tavırları karşısında yıldırım çarpmışa dönen ve Manfred'in ne düşündüğü konusunda boş tahminler içinde kaybolan şaşkın hanımefendileri ardında bıraktı.

Manfred şimdi köylüyü ve kendisine eşlik etmek zorunda bıraktığı birkaç hizmetkârını yanına almış, mahzenden dönüyordu. Kapısında Hippolita ve şapel papazıyla karşılaştığı salona varana kadar hiç durmaksızın merdivenleri tırmandı. Diego, Manfred'in yanından ayrılır ayrılmaz, gördüklerinin dehşetiyle doğrudan Prens'in dairesine gitmişti. Diego'nun gördüklerinin gerçekliğinden Manfred'den daha fazla kuşkulananmayan o kusursuz hanımefendi, yine de buna bir hizmetkârın sayıklamaları olarak yaklaştı. Ama efendisini yeni bir şaşırtıcı gelişmeden korumak isteyerek ve çoğalmaları karşısında artık kendini kaybetmediği bir dizi üzüntünün de etkisiyle, yazgının, bu ânı ailece yok edilmeleri için seçmiş olması durumunda, kendini ilk kurban olarak sunmaya karar verdi. Annesine eşlik etmesine izin verilsin diye boşuna yalvaran Matilda'yı, istemediği halde dinlenmesi için odasına gönderen ve kendisine sırf şapel papazının eşlik ettiği Hippolita, salonu ve büyük odayı ziyaret etmişti. Şimdi, saatlerdir hissetmediği bir ruh dinginliğiyle efendisini karşılıyor ve onu, devasa ayakla bacağa ait görüntünün aslında korku, gecenin karanlığı ve kasvetinin hizmetkârların zihinlerinde yarattığı bir masal olduğuna dair hiç şüphe etmemesi konusunda ikna ediyordu. Kendisi ve şapel papazı büyük odayı incelemiş ve her şeyin alışlagelmiş düzeni içinde olduğunu görmüşlerdi.

Tıpkı karısı gibi, hayaletin, akıl ürünü olmadığına inanan Manfred, bu fazlasıyla tuhaf

olayların kendisini içine düşürdüğü zihinsel fırtınadan biraz olsun kurtuldu. Her türlü haksızlığa yeni bir yumuşaklıkla ve görev bilincine dair göstergelerle karşılık veren Prens'e gösterdiği insanlık dışı tutumdan da utanarak, aşkın yeniden gözlerine geri döndüğünü hissetti. Ancak içten içe daha da kötü davranmayı düşündüğü birine karşı pişmanlık duymak daha az utanç verici olmadığından kalbine gem vurdu ve acıma duygusuna bile olumlu bakmadı. Ruhunun bundan sonra aldığı şekil kusursuz kötülüktü. Hippolita'nın sarsılmaz itaatkârlığını göz önüne alarak, karısının yalnızca boşanma isteğini sabırla kabullenmekle kalmayacağını, ayrıca, eğer Manfred isterse, onunla evlenmeyi kabul etmesi için Isabella'yı ikna etmek amacıyla çaba göstermeyi bile kabul edeceğini düşünerek gururlandı. Ama bu korkunç arzusu yerine gelmeden önce, Isabella'nın henüz bulunamamış olduğunu hatırladı. Kendini toparlayıp şatoya çıkan tüm yolların sıkıca muhafızlarla korunmasını emretti ve hizmetkârlarına hayatları pahasına da olsa şatodan kimsenin çıkmasına izin vermemelerini söyledi. İyi gözle baktığı köylüye, içinde ottan bir yatak bulunan ve anahtarını yanında götürdüğü, merdivenlerdeki küçük odada kalmasını emretti ve onunla sabahleyin konuşacağını söyledi. Yanındakileri gönderip Hippolita'ya asık suratla yarım yamalak selam verdikten sonra kendi odasına çekildi.

1. Alfonso IV, (1299-1336) Aragon kralı.

Hippolita'nın emriyle dairesine çekilen Matilda dinlenemeyecek kadar kötü bir ruh hali içindeydi. Erkek kardeşinin korkunç yazgısı onu derinden etkilemişti. Isabella'yı göremediği için şaşkındı. Fakat babasının ağzından dökülen o tuhaf sözler ve büyük bir öfkeyle karısına yönelttiği, anlaşılması güç tehditler Matilda'nın hassas zihnini korku ve telaşla doldurmuştu. Isabella'ya ne olduğunu öğrenmesi için gönderdiği genç başnedimesi Bianca'nın dönüşünü kaygıyla bekledi. Kısa süre sonra Bianca görüldü ve hanımefendisine, hizmetkârlardan öğrendiğine göre Isabella'nın hiçbir yerde bulunamadığı haberini verdi. Hizmetkârların tutarsız sözlerine bazı basit eklemeler de yaparak mahzende bulunan genç köylünün öyküsünü anlattı ve asıl, resimli salonda görülen devasa ayak ve bacağın üzerinde durdu. Bu son olay Bianca'yı öylesine dehşete düşürmüştü ki Matilda'nın dinlenmeye çekilmeyeceğini, Prenses kalkana kadar bekleyeceğini duyduğuna çok sevindi.

Genç Prenses, Isabella'nın kaçıışı ve Manfred'in annesine yönelik tehditleri konusunda tahminde bulunmaktan yorgun düştü. "Peki Prens'in şapel papazıyla bu kadar acil ne işi olabilir ki?" dedi Matilda. "Kardeşimin cenazesini şapele gizlice gömdürmeye mi niyetli?"

"Ah! Hanımefendi!" dedi Bianca, "Şimdi anlıyorum. Artık onun vârisi olduğunuza göre sizin bir an önce evlenmeniz için sabırsızlanıyor. Başka oğulları olsun diye ezelden beri çıldırıyordu; eminim şimdi de erkek torunlar için sabırsızlanıyor. Şu an nefes aldığım kadar eminim ki, hanımefendi, sonunda gelin olduğunuzu göreceğim. İyi yürekli hanımefendi, sadık Bianca'nızı terk etmeyin. Artık büyük bir prenses olduğunuza göre Donna Rosara'yı benim üzerimde tutmayacaksınız, değil mi?"

"Ah, zavallı Bianca'm," dedi Matilda, "düşüncelerin nasıl da oradan oraya atlıyor! Ben mi büyük bir prensesim! Kardeşimin ölümünden bu yana babamın davranışlarında bana karşı daha yumuşak olduğuna ilişkin nasıl bir belirti gördün? Hayır, Bianca, yüreği her zaman bana uzaktı, ama yine de o benim babam ve yakınmamalıyım. Hatta eğer Tanrı, babamın kalbini bana karşı kapatırsa, ödülümü annemin şefkatiyle fazlasıyla öder. Ah, sevgili anneciğim! Evet, Bianca, babamın haşın öfkesini annemin üzerinde hissediyorum. Bana karşı kabalığını sabırla karşılayabilirim, fakat anneme gösterdiği nedensiz sertliğe tanıklık etmek ruhumu yaralıyor."

"Ah! Hanımefendi!" dedi Bianca, "Eşlerinden bıktıklarında bütün erkekler böyle yapar."

"Ve buna rağmen," dedi Matilda, "babamın beni başından atmak istediğini düşünüp beni kutladın demin."

"Ne olursa olsun," dedi Bianca, "siz büyük bir prenses olacaksınız. Kararınız bu yönde olsaydı ve kötü bir kocanın var olmayan bir kocadan daha iyi olduğunu bilen anneniz hanımefendi eğer size engel olmasaydı bir manastırda üzüntü içinde olurdunuz ve sizi böyle görmeyi asla istemezdim. Tanrım! O ses de ne! Aziz Nicholas, beni bağışla! Yalnızca şaka yapıyordum."

"Üstümüzdeki kulenin mazgallarında uğuldayan rüzgârın sesi o," dedi Matilda, "bugüne dek binlerce kez duydun."

"Hayır," dedi Bianca, "sözlerimde hiçbir kötü niyet yoktu. Evlilikten konuşmak günah

değil. Ve hanımefendi, dediğim gibi, eğer efendim size damat olarak yakışıklı, genç bir prens önerecek olursa önünde saygıyla eğilir ve evlenmek yerine rahibe kıyafetine bürüneceğinizi söylersiniz.”

“Çok şükür, böyle bir tehlike içinde değilim,” dedi Matilda, “babamın bugüne kadar benim için yapılan kaç evlilik teklifini reddettiğini biliyorsun.”

“Siz de her saygılı kız evlat gibi ona teşekkürlerinizi sunuyorsunuz, değil mi hanımefendi? Hadi, hanımefendi! Diyelim ki yarın sabah sizi büyük konsey odasına çağırttı ve dirseğinin dibinde kocaman kara gözleri, pürüzsüz bembeyaz alnı ve simsiyah erkeksi bukleleriyle yakışıklı ve genç bir prens buldunuz; kısacası hanımefendi, birlikte saatlerce karşısında oturup izlediğimiz İyi Yürekli Alfonso’nun salondaki resmine benzeyen genç bir kahraman.”

Matilda iç çekerek, “O resim hakkında böyle ciddiyetsiz konuşma,” dedi, “o resmi seyredişimdeki hayranlığın alışılabilir bir durum olmadığını biliyorum, ancak renkli bir duvar panosuna da âşık değilim. O erdemli Prens’in kişiliği, annemin onun anısına göstermem gereken saygıya yönelik konuşmaları, yine annemin, nedense mezarı başındayken okumamı tembihlediği dualar, yazgımın şu ya da bu şekilde onunla bağlantılı olduğu konusunda beni ikna etmeye yetti.”

“Tanrım! Hanımefendi!” dedi Bianca, “Bu nasıl olur? Bugüne kadar hep ailenizin onunla hiçbir bağlantısı olmadığını duydum. Prenses’in neden sizi soğuk bir sabah ya da rutubetli bir gecede Prens Alfonso’nun mezarı başında dua etmeye gönderdiğine akıl erdiremeyeceğime eminim. Kayıtlara göre kendisi aziz değil. Eğer dua etmeniz gerekiyorsa, neden anneniz büyük azizimiz Nicholas’a seslenmenizi söylemiyor? Koca bulmak için dua ettiğim aziz o.”

“Belki de annem gerekçelerini bana açıklasaydı,” dedi Matilda, “zihnim daha az etkilenmiş olacaktı; fakat bana bu konuda ilham veren şeyin gizem olduğunu gördü. Bunu nasıl adlandıracağımı bilmiyorum. Annem asla şımarıklıkla hareket eden biri olmadığı için eminim ki bu işin derinliklerinde tehlikeli bir tür sır var, hatta böyle bir sır olduğuna eminim. Kardeşimin ölümüyle çektiği büyük acının arasında ağzından bunu anıştıran bazı sözler çıktı.”

“Ah! Sevgili hanımefendi!” dedi Bianca, “Neydi o sözler?”

“Hayır,” dedi Matilda, “eğer anne babanın ağzından bir söz çıkar ve onu geri almış olmayı dilerse, onu söylemek çocuğa düşmez.”

“Ne! Söylediği şeyden pişman mı oldu?” diye sordu Bianca. “Söz veriyorum, hanımefendi, bana güvenebilirsiniz.”

“Güvenirsem, kendi küçük sırlarım için güvenebilirim,” dedi Matilda, “fakat annemin sırları için asla. Bir çocuğun anne babasının gösterdiğinden başka kulakları, gözleri olmamalı.”

“Peki! Elbette, hanımefendi, siz azize olmak için yaratılmışsınız,” dedi Bianca, “ve kişinin ilahî görevine karşı koymak olmaz. Eninde sonunda manastıra gireceksiniz. Prenses Isabella bana karşı bu denli mesafeli olmayacaktır. Onunla genç erkekler hakkında konuşmama izin verecek; hem şatoya yakışıklı bir şövalye geldiğinde kardeşiniz Conrad’ın onu andırıyor olmasını dilediğini itiraf etmişti.”

Prenses, “Bianca,” dedi, “arkadaşımın adını saygısızlıkla anmana izin veremem.

Isabella'nın neşeli bir yaratılışı var, fakat ruhu erdemin ta kendisi kadar saftır. Senin boş konuşma huyunu biliyor ve belki de babamın bizi mahkûm ettiği hüznü dağıtmak ve sessizliği bozmak için ara sıra o yönünü yüreklendirmiş olabilir.”

“Yüce Meryem!” dedi Bianca yerinden fırlayıp, “İşte yine oldu! Sevgili hanımefendi, hiçbir şey duymuyor musunuz? Bu şato kesinlikle perili!”

“Sus,” dedi Matilda, “ve dinle! Bir ses duyduğumu sandım, ama hayal etmiş olmalıyım; sanırım korkuların bana da bulaştı.”

“Evet! Evet! Hanımefendi,” dedi neredeyse üzüntüden ağlamaklı Bianca, “bir ses duyduğuma eminim.”

“Aşağıdaki odada yatan kimse var mı?” diye sordu Prens.

“Erkek kardeşinizin öğretmeni o büyük astrolog orada boğulduğundan beri,” diye cevap verdi Bianca, “kimse o odada yatmaya cesaret edemedi. Hiç kuşku yok ki hanımefendi, onun hayaletiyle genç Prens'inki aşağıdaki odada buluştu. Tanrı aşkına, annenizin dairesine kaçalım.”

“Sana yerinden kıpırdamamanı emrediyorum,” dedi Matilda. “Eğer bunlar acı çeken ruhlarsa onlara sorular sorarak acılarını hafifletebiliriz. Bize zarar vermek istemezler, çünkü biz onlara bir şey yapmadık, eğer zarar vermeye niyetlilerse, bir oda yerine bir başkasında daha güvende olur muyuz? Bana tespihimi getir; dua edelim ve sonra onlarla konuşalım.”

“Ah! Sevgili hanımefendi, bana tüm dünyayı verseler, bir hayaletle konuşmam,” dedi Bianca. O bu sözleri söyler söylemez aşağıdaki odanın camının açıldığını duydular. Dikkatle kulak kabarttılar ve birkaç dakika sonra birinin şarkı söylediğini duyduklarını sandılar fakat sözcükleri ayırt edemiyorlardı.

Prens kısık sesle, “Bu kötü bir ruh olamaz,” dedi. “Belli ki aileden biri. Pencereyi aç ki sesi tanıyabilelim.”

“Buna cesaret edemem,” dedi Bianca.

Pencereyi yavaşça kendisi açarken, “Çok aptalsın,” dedi Matilda. Ancak, Prens'in çıkardığı gürültü aşağıdaki kişi tarafından duyuldu, zira ses kesilmişti ve bu kişinin pencerenin açıldığını duyduğu sonucuna vardılar. “Aşağıda kimse var mı?” dedi Prens, “Eğer varsa konuşsun!”

“Evet,” dedi bilinmeyen bir ses.

“Kim o?” dedi Matilda.

“Bir yabancı,” diye cevap verdi ses.

“Ne yabancı?” dedi Matilda, “Ve nasıl olur da bu alışılmamış saatte, şatonun tüm kapıları kilitliken buraya gelebilirsiniz?”

“Kendi isteğimle burada değilim,” diye cevap verdi ses, “ama eğer dinlenmenize engel olduysam beni bağışlayın hanımefendi. Sesimin duyulduğunu bilmiyordum. Uyku beni yüzüstü bıraktı. Rahatsız bir kanepelyi terk ettim ve şatodan ayrılmama izin verilmesini sabırsızlıkla bekleyerek bu sinir bozucu saatleri güzel sabahın gelişini izleyerek geçirmek üzere pencereye geldim.”

“Sözleriniz ve vurgularınız,” dedi Matilda, “hüzünlü. Eğer mutsuzsanız size acırım. Eğer fakirlik size acı veriyorsa haberim olsun; sıkıntı içindeki insanlar karşısında yumuşacık ruhu olan Prens'e sizden söz ederim, o sizi rahatlatır.”

“Gerçekten de mutsuzum,” dedi yabancı, “ve zenginlik nedir bilmiyorum. Ama

Tanrı'nın bana verdiklerinden yakınıyor değilim. Genç ve sağlıklıyım ve geçimimi kendim kazanmaktan utanmıyorum; yine de gururlu biri olduğumu ya da cömert tekliflerinizi hor gördüğümü düşünmeyin. Sizi dualarımda hatırlayacak ve hem sizin hem de soylu hanımefendinizin iyiliği için dua edeceğim. Eğer iç çekiyorsam, hanımefendi, bunu kendim için değil, başkaları için yapıyorum.”

“Şimdi anladım hanımefendi,” dedi Bianca, Prensese’ye fısıldayarak. “Bu kesinlikle o genç köylü ve inanıyorum ki âşık olmuş. Ah! Ne hoş bir macera! Haydi hanımefendi, onu biraz sorguya çekelim. Sizi tanımıyor ve Prensese Hippolita'nın hizmetkârlarından olduğunuzu sanıyor.”

“Utanmıyor musun Bianca?” dedi Prensese, “Bu genç adamın gönlündeki sırlara burnumuzu sokmaya ne hakkımız var? Erdemli ve içten birine benziyor ve bize mutsuz olduğunu söylüyor. Bu durum ondan faydalanmamıza izin mi veriyor? Güvenini nasıl hak ediyoruz?”

“Tanrım! Hanımefendi! Aşk hakkında ne kadar da az şey biliyorsunuz!” diye cevap verdi Bianca, “Âşıkların, sevdikleri kadınlardan konuşmak kadar zevk aldıkları bir şey yok ki.”

“Yani bir köylünün sırdaşı olmamı mı istiyorsun?” dedi Prensese.

“Peki o zaman, izin verin de onunla ben konuşayım,” dedi Bianca. “Siz majestelerinin başnedimesi olma onurunu taşımama rağmen, her zaman öyle önemli biri değildim. Ayrıca, eğer aşk, farklı sınıfları eşit dereceye getirirse onları yükseltmesini de bilir. Âşık olmuş her genç adama saygı duyarım.”

“Sus, ahmak!” dedi Prensese, “Genç adam mutsuz olduğunu söylese de, bu onun âşık olduğu anlamına gelmiyor. Bugün olanları düşün ve aşk yüzünden ortaya çıkanlardan başka bir şanssızlık olup olmadığını söyle. Yabancı,” diye sözlerine devam etti Prensese, “eğer başınıza gelen şanssızlıklar kendi hatalarınız yüzünden olmadıysa ve Prensese Hippolita'nın gücü kapsamındaysa, sizin koruyucunuz olacağını söyleyebilirim. Bu şatodan çıktığınızda St. Nicholas Kilisesi'nin bitişiğindeki manastırda bulunan Peder Jerome'a gidin ve öykünüzün gerekli gördüğünüz kadarını ona anlatın. Yardımına ihtiyacı olan herkesin annesi sayılan Prensese'i konudan mutlaka haberdar edecektir. Elveda! Bu alışılmamış saatte bir erkekle daha fazla sohbet etmem uygun değil.”

“Azizler sizi korusun, iyi yürekli hanımefendi!” diye cevap verdi köylü, “Fakat, ah! Fakir ve değersiz bir yabancı söyleyeceklerinin bir dakika daha dinlenmesini dileseniz. Ah ne kadar mutluyum! Pencere kapanmadı. Bir şey sormaya cüret edebilir miyim?”

“Çabuk konuşun,” dedi Matilda, “gün ağarmak üzere. İşçiler tarlalara gelebilir ve bizi görebilirler. Ne sormak istiyorsunuz?”

“Nasıl soracağımı, sormaya cesaret edip edemeyeceğimi bilemiyorum,” dedi genç yabancı duraksayarak, “fakat benimle konuşurken sergilediğiniz insanlık beni yüreklendiriyor. Hanımefendi! Size güvenebilir miyim?”

“Tanrım!” dedi Matilda, “Ne demek istiyorsunuz? Bana ne konuda güveneceksiniz? Eğer sırrınız erdemli bir yüreğe emanet edilmeye uygunsa, açık konuşun.”

“Şunu soracaktım,” dedi köylü kendini toparlayarak, “eğer hizmetkârlardan duyduklarım doğruysa, Prensese şatoda değilmiş, öyle mi?”

“Bunu öğrenmek sizin için neden önemli olsun ki?” diye cevap verdi Matilda. “İlk sözleriniz ölçülü ve duruma yakışır bir ciddiyet içindeydi. Buraya Manfred'in sırlarına

burnunuzu sokmak için mi geldiniz? Hoşça kalın. Hakkınızda yanılmışım.” Bu sözleri söylerken genç adama cevap verecek zaman bırakmadan çabucak pencereyi kapattı. Prens, Bianca’ya biraz sert bir ifadeyle, “Eğer,” dedi, “bu köylüyle senin konuşmana izin verseydim daha akıllıca davranmış olacaktım. Merakı, seninkini anımsatıyor.”

“Siz majesteleriyle tartışmam uygun olmaz,” diye cevap verdi Bianca, “fakat belki de ona soracağım sorular, sizin sormayı seçtiklerinize kıyasla amaca daha uygun olabilirlerdi.”

“Ah! Kuşkusuz,” dedi Matilda, “çok ihtiyatlı bir kişiliğe sahiptir! Ona ne sorardın, öğrenebilir miyim?”

“Bir izleyici çoğunlukla oyunu oynayanlardan daha fazlasını görür,” diye cevap verdi Bianca. “Majesteleri, Prens Isabella’yla ilgili sorunun sırf meraktan kaynaklandığını mı düşünüyor? Hayır, hayır hanımefendi; siz büyük kimselerin bildiğinden fazlası var. Lopez’in bana dediğine göre, tüm hizmetkârlar bu gencin Prens Isabella’nın kaçışını planladığına inanıyorlarmış. Şimdi, yalvarırım hanımefendi, bir düşünün, siz de ben de biliyoruz ki Prens Isabella hiçbir zaman kardeşiniz Prens’i çok beğenmedi. Şey! Prens çok hassas bir anda öldürüldü, kimseyi suçlamıyorum. Efendim, babanızın söylediğine göre aydan bir miğfer düşmüş, fakat Lopez ve tüm hizmetkârlar, bu hovardanın büyücü olduğunu ve miğferi Alfonso’nun mezarından çaldığını söylüyorlar.”

“Saygısızlığın verdiği coşkuyla konuşuyorsun,” dedi Matilda.

“Yok hanımefendi, nasıl isterseniz,” diye yüksek sesle cevap verdi Bianca, “yine de, Prens Isabella’nın ortadan kaybolduğu gün bu genç büyücünün gizli kapının ağzında bulunmuş olması oldukça dikkate değer bir durum. Kimseyi suçlamıyorum. Fakat genç efendim eceliyle öldüyse...”

“Sevgili Isabella’nın adının temizliğine yönelik bir şüpheyi dillendirerek,” dedi Matilda, “üzerine vazife olmayan işlere karışma.”

“Masum olsun ya da olmasın,” dedi Bianca, “sonuçta burada değil. Kimsenin tanımadığı bir yabancı ortaya çıktı. Onunla kendiniz konuştunuz. Âşık olduğunu ya da mutsuz olduğunu –ikisi de aynı şey– söyledi size. Dahası, bir başkası için mutsuz olduğunu söyledi; eğer ona âşık değilse insan bir başkası için mutsuz olur mu? Ve tam da bunun üstüne zavallıcık, saflıkla Prens Isabella’nın kayıp olup olmadığını sordu.”

“Kuşkusuz,” dedi Matilda, “gözlemlerin asılsız değil. Isabella’nın kaçışı beni şaşkına çevirdi. Bu yabancıнын merakı oldukça dikkate değer, ama Isabella benden hiçbir düşüncesini gizlemezdi.”

“Sırlarınızı ortaya çıkarmak için,” dedi Bianca, “size öyle diyordu, ama kim bilir hanımefendi, belki de bu yabancı kılık değiştirmiş bir prestir. İzin verin de hanımefendi, pencereyi açayım ve ona birkaç soru sorayım.”

“Hayır,” diye cevap verdi Matilda, “Isabella’yla ilgili bir şey bilip bilmediğini ona kendim soracağım. Onunla daha fazla konuşmama değer biri değil.” Tam pencereyi açacağı sırada, Matilda’nın kaldığı kulenin sağ tarafında yer alan arka kapıdaki zilin çaldığını duydular. Bu, Prens’in yabancıyla bir daha konuşmasına engel oldu.

Bir süre sessiz kaldıktan sonra Matilda, “Isabella’nın kaçış nedeni ne olursa olsun,” dedi Bianca’ya, “önemsiz bir dürtüden kaynaklanmadığına ikna oldum. Eğer bu yabancı Isabella’nın suç ortağıysa Isabella onun bağlılığından ve değerinden hoşnut kalmış olmalı. Yabancıнын sözlerinin alışılmamış ölçüde dindarlık içerdiğini fark ettim, sen fark etmedin mi

Bianca? Kaba birinin konuşması değildi o. Seçtiği sözler asil birine yakışır cinstendi.”

“Kılık değiştirmiş bir prens olduğuna emin olduğumu,” dedi Bianca, “size söylemişim hanımefendi.”

“Yine de,” dedi Matilda, “eğer Isabella’nın ortadan kaybolmasında ona suç ortaklığı ettiyse, kaçışında ona eşlik etmemesini nasıl açıklayacaksın? Neden kendisini gereksiz yere ve düşünmeden babamın öfkesine maruz bıraksın ki?”

“O konuya gelince hanımefendi,” dedi Bianca, “eğer miğferin altından çıkabilirdiye, babanızın kızgınlığından kurtulmanın yollarını da her zaman bulacaktır. Büyücü ya da benzeri bir şey olduğundan hiç kuşku yok.”

“Her şeyi büyü yoluyla açıklıyorsun,” dedi Matilda, “fakat şeytani güçlerle ilişki içinde olan bir adam onun dile getirdiği gibi büyük ve kutsal laflar kullanmaya cüret etmez. Tanrı’ya dualarından beni hatırlayacağına dair yemin ederken gösterdiği coşkuyu fark etmedin mi? Evet, kuşkusuz Isabella onun dindarlığına inanmıştır.”

“Kaçmak için birlikte plan yapan genç bir adamla genç bir kadının dindarlığını mı övüyorsunuz bana?” dedi Bianca. “Hayır! Hayır, hanımefendi! Prenses Isabella sizin sandığınızdan farklı bir yaratılışa sahip. Sizin yanınızdayken iç çekip göğe bakıyordu çünkü sizin bir azize olduğunuzu biliyor, fakat siz arkanızı döndüğünüzde...”

“Isabella’ya haksızlık ediyorsun,” dedi Matilda, “Isabella ikiyüzlü değildir. Sorumluluk dolu bir inancı var ama hiçbir zaman sahip olmadığı bir inancın peşinden gitmez. Aksine, manastıra kapanma eğilimimle her zaman mücadele etmiştir. Kaçışını benden saklamış olması her ne kadar kafamı karıştırıyor ve bu durum dostluğumuzla bağdaşmıyor olsa da, manastıra kapanmama karşı çıkarken gösterdiği o tarafsız samimiyeti unutamam. Çeyizim, onunla kardeşimin çocukları için bir kayıp anlamına gelecek olsa da, evlendiğimi görmeyi diliyordu. Onun hatırına, bu genç köylünün iyi niyetine inanacağım.”

“O zaman ikisinin birbirine meyli olduğunu düşünüyorsunuz, öyle mi?” dedi Bianca. Tam o konuşurken, odaya aceleyle bir hizmetçi girdi ve Prenses’e Isabella’nın bulunduğunu söyledi.

“Nerede?” diye sordu Matilda.

“St. Nicholas Kilisesi’ne sığınmış,” diye cevap verdi hizmetçi. “Peder Jerome haberi bizzat kendisi getirdi. Aşağıda majesteleriyle beraber.”

“Annem nerede?” diye sordu Matilda.

“Odasında hanımefendi ve sizi istiyor.”

Manfred, günün ilk ışıklarıyla kalkmış ve Isabella hakkında bilgisi olup olmadığını öğrenmek üzere Hippolita’nın dairesine gitmişti. Hippolita’yı sorguya çekerken, Jerome’un kendisiyle görüşmeyi talep ettiği haberi geldi. Rahip’in geliş nedenini pek kestiremeyen ve onun Hippolita’nın hayır işlerinde çalıştığını bilen Manfred, kendisi Isabella’yı aramaya devam ederken bu ikisini baş başa bırakmak amacıyla Jerome’un içeri alınmasını emretti. “İşin benimle mi, yoksa Prenses’le mi?” diye sordu Manfred.

“İkinizle de,” diye cevap verdi kutsal adam. “Prenses Isabella...”

“Ne olmuş ona?” diye sözünü kesti Manfred hevesle.

“Aziz Nicholas’ın sunağında,” diye cevap verdi

Jerome.

“Bu, Hippolita’yı ilgilendiren bir mesele değil,” dedi Manfred kafa karışıklığıyla, “gelin

odama çekilelim Peder ve bana onun oraya nasıl geldiğini anlatın.”

Jerome'un azizlere yakışır erdemleri karşısında saygıda kusur etmeyen cesur Manfred'i bile sindiren bir sertlik ve yetkinlikle, "Hayır, efendim!" diye cevap verdi iyi yürekli adam, "İşim her ikinizle ve majestelerinin de izniyle bu haberi her ikinizin huzurunda vermeliyim. Fakat öncelikle efendim, Prenses'e Lady Isabella'nın şatonuzdan kaçış nedeninden haberdar olup olmadığını sormam gerekiyor."

"Hayır! Kesinlikle hayır!" dedi Hippolita, "Yoksa beni bu konuda işbirliği yapmakla mı suçluyor?"

"Peder," diye araya girdi Manfred, "kutsal mesleğinize gereken saygıyı gösteriyorum; ancak burada hükümdar benim ve kendisini ilgilendirmeyen işlere burnunu sokan bir papazın aile içi meselelerimize karışmasına izin vermeyeceğim. Eğer söyleyecek bir şeyiniz varsa odama gelin, eşimin devlete ait gizli işlerden haberdar olmasına izin vermek adetim değildir; bu konular, bir kadının yetki alanına girmez."

"Efendim!" dedi kutsal adam, "Ailelerin sırlarına karışan biri değilim. Görevim, huzuru sağlamak, anlaşmazlıkları gidermek, tövbe etmeyi öğütlemek ve insanlığa dik başlı arzularını dizginlemeyi öğretmektir. Siz majestelerinin bu şekilde hoşgörüsüzce araya girmesini başıslıyorum. Görevimin bilincindeyim ve Manfred'den çok daha büyük bir Prens'in vekiliyim. Benim ağzım aracılığıyla konuşan onun sesine kulak verin."

Manfred öfke ve utançla titredi. Hippolita'nın yüz ifadesi şaşkınlığını ve konunun nereye varacağını öğrenmekteki sabırsızlığını dışa vuruyordu. Sessizliği ise daha çok, Manfred'i gözlemlediğini söylüyordu.

"Prenses Isabella," diye yeniden sözlerine başladı Jerome, "siz iki majestelerine de saygılarını gönderdi; şatonuzda kalırken gösterdiğiniz incelikten dolayı her ikinize de teşekkürlerini sunuyor. Oğlunuzun ölümü ve ebeveynleri olarak kabul ettiği siz bilge ve asil Prens'le Prenses'in kızı olamadığı için büyük üzüntü duyuyor. İkinizin sonsuza dek sürecek birlikteliği ve mutluluğu için dua ediyor." (Manfred'in yüzünün rengi değişti.) "Sizinle bundan sonra hısımsız olmanız olanaksız olduğundan, babasından haber alana kadar o kutsal mekânda kalması için ya da babasının ölümünün kesinlik kazanması durumunda vasilerinin onayıyla uygun bir evlilik için özgür bırakılmasına rıza göstermenizi rica ediyor."

"Böyle bir rıza gösterecek değilim," dedi Prens, "ve hiç zaman kaybetmeden şatoya dönmesi için ısrar ediyorum. Vasilerine karşı sorumluyum ve benden başkasının elinde bulunmasına katlanamam."

"Majesteleri, bunun artık uygun olamayacağını anımsarsınız," diye cevap verdi Rahip.

"Düzeltilmeye ihtiyacım yok," dedi Manfred renkten renge girerek. "Isabella'nın davranışı bazı tuhaf kuşklara olanak tanıyor, kaçışının nedeni olmasa da en azından suç ortağı olan o genç hain..."

"Nedeni mi!" diye sözünü kesti Jerome, "Nedeni genç bir adam mıydı?"

"Katlanılır gibi değil!" diye bağırdı Manfred. "Kendi sarayımda küstah bir keşiş tarafından sözlerime karşı mı gelinecek? Aşklarının sırrına ortak olmuşsunuz sanırım."

"Eğer majesteleri, vicdanen beni nasıl haksız yere suçladığınız konusunda ikna olmadınızsa," dedi Jerome, "acımasız suçlamalarınızı açıklığa kavuşturması için Tanrı'ya dua ederim. Bu acımasızlığı başıslaması için Tanrı'ya dua ediyorum. Prenses'i, herhangi bir erkeğin aşk söylevleri gibi böylesi anlamsız ve dünyevi meselelerle rahatsız edilmeyeceği o

kutsal mekânda rahat bırakmanız için siz majestelerine yalvarıyorum.”

“Karşımda böyle ikiyüzlülük etmeyin,” dedi Manfred, “geri dönün ve Prenses’i görevinin başına getirin.”

“Görevim, Prenses’in buraya dönmesine engel olmak,” dedi Jerome. “Şu anda yetim ve bakirelerin, dünyanın tuzaklarından ve oyunlarından korundukları en güvenli yerde ve onu oradan ebeveyninin izni dışında hiçbir şey çıkaramaz.”

“Onun ebeveyni benim,” diye haykırdı Manfred, “ve onu buraya istiyorum!”

“Sizi ebeveyni olarak görmeyi dilemişti o,” dedi

Jerome, “ama bu ilişkiyi yasak kılan Tanrı, aranızdaki tüm bağları kopardı, ayrıca siz majestelerine şunu söylemeliyim ki...”

“Sus! Küstah adam,” dedi Manfred, “ve öfkemden çekin!”

“Kutsal Peder,” dedi Hippolita, “göreviniz, insanların konumlarını gözetmeksizin onlara eşit davranmak. Vazifenizin buyurduğu şekilde konuşmalısınız; fakat benim görevim de efendimin duymamı istemediği hiçbir şeyi duymamak. Küçük tapınağıma çekilecek, öğütleriyle size ilham vermesi ve iyi yürekli efendimin her zamanki huzuruna ve nezaketine kavuşması için Kutsal Bakire’ye dua edeceğim.”

“Kusursuz kadın!” dedi Rahip. “Efendim, emrinize uyacağım.”

Rahip’in eşlik ettiği Manfred kendi dairesine geçti; kapıyı kapattığında, “Anladığım kadarıyla Peder,” dedi, “Isabella size niyetimden söz etmiş. Şimdi kararımı dinleyin ve buna uyun. En acil işler olan devlet işleri, yani benim ve halkımın esenliği bir oğlum olmasını gerektiriyor. Hippolita’dan vâris beklemek boşuna. Isabella’yı seçtim. Onu geri getirmelisiniz ve dahasını da yapmalısınız. Hippolita üzerindeki etkinizi biliyorum. Vicdanı sizin ellerinizde. Kusursuz bir kadın olduğunu kabul ediyorum. Ruhu cennetlik ve bu dünyanın ufak ihtişamını küçümsüyor. Onu bundan tümüyle uzaklaştırabilirsiniz. Onu evliliğimizin geçersiz sayılmasına ve manastıra kapanmasına ikna edin. Eğer isterse birine bağışta bulunabilir; tarikatınıza, kendisinin ya da sizin arzu ettiğiniz kadar eli açık olabilir. Böylelikle, başımıza bela olan bu yıkımları dağıtacak ve Otranto Prenslığı’ni yok olmaktan kurtarmanın ödülünü alacaksınız. Sağduyulu birisiniz; her ne kadar öfkemin ateşi uygunsuz kimi ifadelerle beni yanlış yollara yöneltmiş olsa da, erdeminize saygı duyuyorum ve yaşamımın huzuru ve ailemin korunması konusunda size borçlu olmayı diliyorum.”

“Tanrı’nın istediği olur!” dedi Rahip. “Ben sadece onun değersiz bir aracıyım.

Affedilemez tasarılarınız hakkında sizinle konuşmak için, benim dilimden yararlanıyor. Erdemli Hippolita’nın aldığı yaralar, acının en üst mertebesine çıktı. Bence onu reddetmeye yönelik zina içerikli niyetiniz için azarlanıyorsunuz. Bence sözleşme yoluyla kızınız olan genç hanımefendiye yönelik ensest içerikli tasarınızı sürdürmemeniz için uyarılıyorsunuz. Evinizde son zamanlarda yaşananlar zihninizde başka düşüncelere esin kaynağı olduğundan, Prenses’i öfkenizden kurtaran Tanrı onu gözetmeyi sürdürecektir. Hatta zavallı ve küçümsenen bir rahip olan ben bile onu sizin zulmünüzden korumaya muktedirim. Siz majesteleri tarafından acımasızca, ne olduğunu bilmediğim bir aşka suç ortağı olmakla karalanan ve hakarete uğrayan, bir günahkâr olan ben, dürüstlüğüme baştan çıkarmak için seçtiğiniz çekici önerileri küçümsüyorum. Tarikatımı seviyorum; dindar ruhlara hürmet ediyorum; Prensesinizin dindarlığına saygı duyuyorum, ama bana duyduğu güvene ihanet etmeyeceğim, ayrıca yanlış ve günahkâr boyun eğişlerle dinî amaçlara bile hizmet

etmeyeceğim. Fakat gerçekten, devletin gönenci siz majestelerinin oğlu olmasına bağlı. Tanrı, ileriye göremeyen insanların görüşüyle alay eder. Ama dün sabah kimin evi Manfred'inki kadar büyük ve gösterişliydi? Genç Conrad nerede şimdi? Efendim, gözyaşlarınıza saygı duyuyorum, fakat onlara engel olacak da değilim. Bırakın aksınlar, Prens! Tebaanızın gönenci için döktüğünüz gözyaşlarınız, Tanrı'yı da arkasına alarak, arzuya ya da politikaya dayanan bir evliliğin asla başaramayacağı kadar ağır çekecek. Alfonso'nun soyundan sizinkine geçen hükümdarlık, kilisenin asla onaylamayacağı bir evlilikle sürdürülemez. Eğer Manfred adının yok olması Yüce Tanrı'nın arzusuysa, kendinizi, efendim, onun emirlerine teslim edin ve böylece asla göçüp gitmeyecek tacı hak edin. Gelin efendim, bu hüznü severim. Gelin, Prenses Hippolita'nın yanına dönelim. Sizin acımasız planlarınızdan haberdar değil; dahası, size tehlikeyi haber vermekten fazlasını istememiştim. Sizi nasıl büyük bir sabır, nasıl sevgiyle dinlediğini ve suçunuzun boyutunu duymayı reddettiğini gördünüz. Sizi kollarına almanın ve asla değişmeyecek sevecenliği konusunda size güvence vermenin özlemini çektiğini biliyorum.”

“Peder,” dedi Prens, “duyduğum pişmanlığı yanlış anlıyorsunuz. Evet, Hippolita'nın erdemlerine hürmet ediyorum; onun azize olduğunu düşünüyorum; bizi birleştiren bağı daha da sağlamlaştırmak keşke ruhuma iyi gelseydi. Heyhat! Peder, acılarımın en büyüğünü bilmiyorsunuz! Son zamanlarda evliliğimizin yasallığı konusunda şüphelerim var. Hippolita dördüncü dereceden akrabam, evet, özel izinle evlendiğimiz doğru; fakat bir başkasıyla daha sözlenmiş olduğunu haber aldım. Yüreğime tüm ağırlığıyla baskı yapan işte bu. Conrad'ın ölümüyle üzerime düşen bu beladan bu gayrimeşru evlilik bağına sorumlu tutuyorum! Vicdanımı bu yükten kurtarın; evliliğimizi geçersiz kılın ve ilahî önerilerinizin ruhumda başlattığı Tanrısal işin sonunu getirin.”

Kurnaz Prens'in bu şekilde çark ettiğini anladığında iyi yürekli adamın hissettiği acı nasıl da keskindi! Hippolita'nın mahvoluşunun karara bağlanmış olduğunu gördüğü için içi titredi ve Isabella'yı geri kazanması için hiç ümidi kalmaması halinde, oğul sahibi olmak için duyduğu sabırsızlığın Prens'i, konumunun cazibesine Isabella kadar direnç gösteremeyecek başka bir hedefe yönlendirmesinden korktu. Kutsal kişi, bir süreliğine düşüncelere daldı. Sonunda, mevcut gecikmeden biraz ümitlenerek, en akıllıca davranışın Prens'in Isabella'yı geri kazanma konusunda umudunu yitirmesine engel olmak olduğu kanısına vardı. Kilise'nin boşanmaya karşı eleştirileri su yüzüne çıkana kadar, genç Prenses'in Hippolita'ya olan sevgisi ve kendisine söylemiş olduğu kadarıyla Manfred'in sözlerinden duyduğu hoşnutsuzluğun da yardımıyla Isabella'yı bu yönde ikna edebileceğini biliyordu. Bu amaçla, en sonunda, sanki Prens'in şüpheleri karşısında şaşkına dönmüşçesine şöyle dedi:

“Efendim, siz majestelerinin söylemiş olduğu şeyler üzerine düşünüyordum; eğer erdemli eşinize karşı duyduğunuz isteksizliğin asıl nedeni vicdani duyarlılıksa, kalbinizi katılaştırmaya çabalamak bana düşmez! Kilise anlayışlı bir annedir; üzüntülerinizi ona açın. Ya vicdanınızı rahatlatarak ya da şüphelerinizi sınavıp sizi azat ederek ve soyunuzu devam ettirmenizin kanuni yollarını size sunarak ruhunuzu huzura erdirebilecek tek başvuru noktası odur. Öteki konuya gelince, eğer Prenses Isabella ikna edilebilirse...”

Manfred, ya bu iyi adamı aldattığı ya da o ilk ateşinin görünüşe gösterilen saygıdan kaynaklandığı sonucuna vararak, bu ani değişimden çok mutlu oldu ve Rahip'in arbuluculuğuyla başarıya ulaşması durumunda yerine getireceği görkemli sözleri yineledi.

İyi niyetli Rahip, Prens'in görüşlerini desteklemektense onları engellemeye karar vererek, onun kendini kandırmasına izin verdi.

“Artık birbirimizi anladığımızı göre,” diye sözlerini sürdürdü Prens, “sevgili Peder, beni bir noktada tatmin edeceğinizi umuyorum. Mahzende bulduğumuz genç kim? Isabella'nın kaçışında suç ortağı olmalı. Bana doğruyu söyleyin; Isabella'nın sevgilisi mi? Yoksa bir başkasının tutkusuna vekâlet mi ediyor? Sıklıkla Isabella'nın oğluma ilgisizliğinden kuşkulandım. Bu şüpheyi doğrulayan binlerce olay zihnime üşüşüyor. Isabella bu konuda öyle bilinçliydi ki onunla salonda konuşurken kuşkularımdan kaçındı ve Conrad'a karşı ilgisiz olduğu savından aklanmak için çabaladı.”

Sözü edilen genç hakkında zaman zaman Prens'ten duyduğu şeyler dışında bilgisi olmayan, başına ne geldiğini bilmeyen ve Manfred'in öfkесinin şiddeti üzerine yeterince düşünmeyen Rahip, Prens'in zihnine kıskançlık tohumları ekmekte sakınca olmadığını düşündü. Bunlar ileride ya bu evlilik konusunda ısrarcı olması durumunda Prens'i Isabella aleyhine önyargılarla doldurmak ya da dikkatini yanlış bir ize çekmek ve düşüncelerini hayalî entrikalarla meşgul edip yeni bir arayışa girmesine engel olmak için kullanılabilirlerdi. Bu nahoş politika ışığında, Manfred'in Isabella ve genç adam arasında bir tür bağ olduğuna ilişkin düşüncesini doğrulayan biçimde cevap verdi. Prens'in parlamak için az miktarda dolduruşa gereksinim duyan öfkesi, Rahip'in ortaya attıklarıyla iyice köpürdü. “Bu entrikanın köküne kadar ineceğim!” diye haykırdı ve geri dönene kadar kendisini orada beklemesini emrederek Jerome'un yanından palas pandıras ayrılıp şatonun büyük salonuna koştu ve köylünün huzuruna getirilmesini emretti.

Genci görür görmez, “Seni acımasız sahtekâr!” dedi Prens, “O böbürlendiğin dürüstlüğüne ne oldu şimdi? Gizli kapıyı gözlerinin önüne seren ilahî takdir ve ay ışığıydı, öyle mi? Kim olduğunu ve Prens'le ne zamandan beri birbirinizi tanıdığınızı söyle bana seni küstah çocuk; dün akşamkinden de daha az kaçamak cevap vermeye özen göster, yoksa işkenceler gerçeği senden söker alır.”

Prens'in kaçışındaki rolünün ortaya çıktığını ve bundan sonra söyleyeceği hiçbir şeyin Prens'in işine yaramayacağını ya da ona zarar vermeyeceğini anlayan genç adam, “Ben sahtekâr değilim, efendim; hem böyle hakaret dolu bir konuşmayı da hak etmiyorum,” diye cevap verdi. “Dün gece siz majestelerinin bana yönelttiği tüm sorulara şimdi yapacağım gibi dürüstlikle cevap verdim. Bunun nedeni de işkencelerinizden korkmam değil, ruhumun yalancılıktan iğreniyor olmasıdır. Lütfen sorularınızı tekrarlayın efendim; sizi gücüm yettiği kadarıyla tatmin etmeye hazırım.”

“Sorularımı biliyorsun,” dedi Prens, “ve yalnızca bahane hazırlamak için zaman kazanmak istiyorsun. Açık konuş; kimsin sen? Ve ne kadar zamandır Prens'le tanışıyorsun?”

“Komşu köyde işçiyim,” dedi köylü, “adım Theodore. Prens beni dün gece mahzende buldu. O saate kadar hiç huzurunda bulunmamıştım.”

“Bunun ne kadarına inanacağımı keyfim bilir,” dedi Manfred, “ama doğruluğunu soruşturmadan önce anlatacaklarını dinleyeceğim. Söyle bana, Prens kaçışına ilişkin sana ne sebep sundu? Hayatın cevabına bağlı.”

“Bana yıkımın eşiğinde olduğunu,” diye cevap verdi Theodore, “ve eğer şatodan kaçamazsa, birkaç dakika içinde hayatının sonsuza kadar perişan edileceğini söyledi.”

“Böyle zayıf bir temele, aptal bir kızın açıklamalarına dayanarak,” dedi Manfred, “öfkemi kıskırtmayı göze aldın, öyle mi?”

“Başı dertte olan bir kadın korumam altına girdiğinde,” dedi Theodore, “kimsenin öfkesinden korkmam.”

Bu sorgulama sırasında Matilda, Hippolita'nın dairesine gidiyordu. Salonun üst ucunda, yani Manfred'in oturduğu yerde, Matilda'yla Bianca'nın geçecekleri, kafesli pencereleri olan ahşap döşemeli bir koridor bulunuyordu. Babasının sesini duyup etrafını çevreleyen hizmetkârları görünce neler olduğunu öğrenmek için durdu. Kısa süre sonra mahkûm dikkatini çekti. Cevap verirken sergilediği kararlı ve sakin tavırla Matilda'nın net olarak duyduğu ilk sözler olan o son cevabındaki yüreklilik genç adamla ilgili olumlu düşünmesine neden oldu. Bu durumda bile görünüşü asil, yakışıklı ve hükmediciydi. Fakat kısa süre sonra yüzü Matilda'nın tüm dikkatini çekti. “Tanrım! Bianca!” dedi Prenses yavaşça, “Rüya mı görüyorum? Yoksa bu genç, Alfonso'nun salonda duran resmine tıpatıp benzemiyor mu?” Babasının sesi her sözcükle daha da yükseldiği için daha fazla bir şey söyleyemedi.

“Bu meydan okuma,” dedi Manfred, “daha önceki tüm saygısızlıklarını gölgede bıraktı. Hafife almaya cüret ettiğin gazabı göreceksin. Tutun şunu,” diye sözlerini sürdürdü Prens, “ve bağlayın. Prenses'in, savunucusuna ilişkin duyacağı ilk haber kafasını kendisinin uğruna kaybettiği olacak.”

“Bana yapmakta olduğunuz bu haksızlık,” dedi Theodore, “beni, Prenses'i zorbalığınızdan kurtarmakla iyi bir iş yaptığıma ikna ediyor. Bana ne olursa olsun, yeter ki o mutlu olsun!”

“Bu çocuk âşık!” diye bağırdı Manfred öfkeyle. “Ölümün kıyısındaki bir köylü böyle duygularla hareket etmez. Söyle, söyle bana seni gözüpek çocuk, kim olduğunu söyle bana; yoksa işkence aleti gerçeği senden söküp alacak.”

“Size anlattığım gerçek yüzünden,” dedi genç, “beni çoktan ölümle tehdit ettiniz. Eğer dürüstlük karşılığında bekleyebileceğim yaptırım bununla sınırlıysa, anlamsız merakınızı daha fazla gidermek beni etkilemiyor.”

“Yani konuşmayacaksın, öyle mi?” dedi Manfred.

Delikanlı, “Konuşmayacağım,” diye cevap verdi.

“Şunu avluya götürün,” dedi Manfred, “bir an önce başının bedeninden ayrıldığını göreceğim.”

Bu sözleri duyunca Matilda bayıldı. Bianca çığlık atıp, “İmdat! İmdat! Prenses öldü!” diye bağırdı. Manfred bu bağıriş çağırış karşısında irkildi ve neler olduğunun öğrenilmesini emretti. Bağırişları duyan genç köylü de korkuyla irkildi ve aynı soruyu sordu; fakat Manfred onun hemen avluya götürülmesini ve kendisi Bianca'nın çığlıklarının nedenini öğrenene kadar infaz için orada tutulmasını emretti. Neler olduğunu öğrendiğinde bunu kadınsı bir ürkü olarak yorumladı; Matilda'nın dairesine taşınmasını emredip avluya koştu ve muhafızlarından birini yanına çağırıp Theodore'un dizlerinin üstüne çökmesini ve ölümcül darbe için hazırlanmasını emretti.

Korkusuz genç, acı kararı Manfred'den başka herkesin yüreğine dokunan bir boyun eğişle karşıladı. Tüm samimiyetiyle Prenses'e ilişkin duyduğu sözlerin ne anlama geldiğini öğrenmeyi diliyordu; ancak zorbanın Prenses'e daha da öfkelenmesinden korkarak bundan caydı. İstemeye cesaret edebildiği tek iyilik, günah çıkartmasına yardım edecek bir papazla

görüşmesine ve Tanrı'yla barışmasına izin verilmesiydi. Günah çıkartacak papazın aracılığıyla gencin geçmişini öğrenmeyi uman Manfred, genç köylünün isteğini seve seve kabul etti ve Rahip Jerome'un artık kendi tarafında olduğuna ikna olduğundan, onun çağrılmasını ve mahkûmun günah çıkartmasına yardım etmesini emretti. Düşüncesizliğinin neden olduğu yıkımı öngörememiş olan kutsal adam Prens'in önünde dizlerinin üzerine çöktü ve törensel bir tavırla masum kanı akıtmaması için ona yalvardı. Boşboğazlığı için kendini en acı biçimde suçladı, genci aklamak için çabaladı ve zorbanın öfkesini dindirmek için denenmemiş yol bırakmadı. Rahip'in sözünden dönmesiyle, her iki adam tarafından da aldatıldığından kuşkulanan Manfred, Jerome'un ricasıyla yatışacağına öfkelenip mahkûma günah çıkartması için birkaç dakikadan fazla izin vermeyeceğini söyleyerek Rahip'e görevini yapmasını emretti.

Mutsuz genç adam, "Fazla zaman istemiyorum efendim," dedi. "Günahlarım, Tanrı'ya şükür, çok sayıda değil; ayrıca yaşımdan beklenebileceklerden de fazla değil. Gözyaşlarınızı silin, sevgili Peder; haydi işimizi çabucak halledelim. Bu kötü bir dünya ve ondan pişmanlıkla ayrılmamı gerektiren nedenim yok."

"Ah zavallı çocuğum!" dedi Jerome, "Nasıl oluyor da beni görmeye sabırla katlanıyorsun? Katilim ben! Başına bu kederli ânı getiren benim."

"Sizi yürekte bağışlıyorum," dedi genç, "Tanrı'nın da beni bağışlayacağını umduğum gibi. İtirafımı dinleyin Peder ve beni takdis edin."

"Seni bu yolculuğa gerektiğince nasıl hazırlayabilirim?" dedi Jerome. "Düşmanlarını bağışlamadan bağışlanamazsın, oradaki dinsiz adamı bağışlayabilir misin?"

"Evet, bağışlayabilirim," dedi Theodore, "bağışlıyorum."

"Peki bu da mı sizi duygulandırmıyor, zalim Prens?" dedi Rahip.

"Sizi buraya günah çıkarttırmanız için çağırttım," dedi Manfred sert biçimde, "onun adına bahaneler uydurmanız için değil. Beni ona karşı kışkırtan ilk sizdiniz; vebali boynunuza."

İyi yürekli adam, "Evet öyle! Evet öyle!" dedi acılar içinde. "Ne siz ne de ben bu kutsanmış gencin gideceği yere gitmeyi ümit edebiliriz."

"Elinizi çabuk tutun!" dedi Manfred. "Artık rahiplerin mızızlanmalarından, kadınların çığlıklarından daha fazla etkilenmiyorum."

"Ne!" dedi genç, "Yazgımın bu duyduklarımın neden olabilmesi mümkün mü? Prensese yine elinize mi düştü?"

"Beni, sana çektireceğim gazapla hatırlayacaksın," dedi Manfred. "Hazırla kendini, çünkü bu senin son ânın."

Öfkesinin kabarmaya başladığını hisseden ve Rahip gibi, olanları izleyen herkesin içini dolduran hüzünden etkilenen genç, duygularına hâkim oldu ve yeleşini üzerinden atıp yakasının düğmelerini açarak dua etmek üzere diz çöktü. Öne eğilir eğilmez gömleği omzundan kayd ve kanlı bir ok şeklindeki leke ortaya çıktı.

"Ey bağışlayan Tanrım!" diye bağırdı kutsal adam irkilerek, "Neler görüyorum! Bu benim çocuğum! Benim Theodore'um!"

Ortaya çıkan coşku ancak hayal edilebilir, çünkü betimlenmesi olanaksız. Hizmetlilerin döktükleri gözyaşları neşeye sona ermekten çok meraktan kesintiye uğradı. Efendilerinin gözünün içine bakıp ne hissetmeleri gerektiğini anlamaya çalışıyor gibiydiler. Gencin

yüzünde şaşkınlık, kuşku, sevecenlik ve saygı birbirini izliyordu. Yaşlı adamın gözyaşlarını ve kucaklamalarını alçakgönüllü bir teslimiyetle karşıladı. Yine de fazla ümitlenmekten korkarak ve tüm bu olanlardan sonra Manfred'in yaradılışının katılığından kuşku duyarak, neredeyse, "Böyle bir sahne karşısında etkilenmeyebilir misiniz?" dercesine Prens'e çevirdi bakışlarını.

Manfred'in yüreği etkilenme becerisine sahipti. Şaşkınlığı arasında kızgınlığını unuttu; yine de gururu, duygulandığını kendine itiraf etmesini olanaksız kılıyordu. Hatta bu keşfin Rahip'in genci kurtarmak için ayarladığı bir düzen olmasından bile kuşkulandı. "Bu ne demek olabilir?" dedi. "Nasıl sizin oğlunuz olabilir? Bir köylünün oğlunu, uygunsuz aşkınlığınızın meyvesi olarak kabul etmek mesleğinizle ya da size yüklenen kutsallıkla uyuyor mu?"

"Ah Tanrım!" dedi kutsal adam, "Benim olup olmadığını mı sorguluyorsunuz? Eğer babası olmasaydım bu acıyı hissediyor olur muydum? Canını bağışlayın, iyi yürekli Prens, canını bağışlayın! Ve bana dilediğinizce hakaret edin."

"Canını bağışlayın! Bu iyi yürekli adamın hatırına canını bağışlayın!" diye bağırdı hizmetlileri.

"Susun!" dedi Manfred sert biçimde, "Bağışlamaya karar vermeden önce daha fazlasını öğrenmeliyim. Bir azizin piçi aziz olamaz."

"Onur kırıcı efendi!" dedi Theodore, "Acımasızlığınıza bir de hakaret eklemeyin. Eğer bu saygıdeğer adamın oğluyum, her ne kadar sizin gibi prens olmasam da, damarlarımda akan kana değer verin."

"Evet," dedi Rahip sözünü keserek, "soylu kana sahip ve sizin söylediğiniz gibi adi değil. Benim meşru oğlum; Sicilya, Falconara'dakilerden daha kadim birkaç aileye sahip olmakla övünebilir. Ama heyhat! Efendim, kan nedir ki? Asalet nedir ki? Hepimiz aşağılık sürüngenleriz, zavallı günahkâr yaratıklarız. Bizi çıktığımız ve geri döneceğimiz topraktan ayırabilecek tek şey Tanrı'ya hürmettir."

"Vaaz vermeyi bırakın," dedi Manfred, "artık Rahip Jerome değil Falconara Kontu olduğunuzu unutuyorsunuz. Bana öykünüzü anlatın; eğer bu azimli suçlunun saygınlığını sağlayamazsanız, ileride ahlak dersi vermek için çok zamanınız olacak."

"Yüce Meryem!" dedi Rahip, "Efendimin bir babaya tek oğlunun, uzun zamandır kayıp olan oğlunun hayatını çok görmesi mümkün müdür? Beni ayaklar altında çiğneyin, efendim, aşağılayın, eziyet edin, oğlumun yaşamı yerine benimkini alın, yeter ki oğlumu bağışlayın!"

"Demek ki," dedi Manfred, "tek oğlunuzu kaybetmenin ne demek olduğunu hissedebiliyorsunuz, öyle mi? Biraz önce bana boyun eğmem konusunda vaaz veriyordunuz. Eğer yazgı öyle arzu ettiyse, benim ailem yok olmalı, fakat Falconara Kontu..."

"Ah! Efendim!" dedi Jerome, "Gücendirdiğimi itiraf ediyorum; yaşlı bir adamın çilelerini artırmayınız. Ailemle böbürleniyor değilim ya da aklımdan böylesi bir gurur geçmiyor; bu çocuğun savunmasını yapan şey doğanın ta kendisi, onu doğuran sevgili kadının anısı. Öldü mü, Theodore; öldü mü?" diye sordu oğluna.

"Ruhu uzun zamandır kutsanmışların yanında," dedi Theodore.

"Ah! Nasıl oldu?" diye haykırdı Jerome, "Söyle bana. Hayır! O mutludur! Şu an ilgilendiğim tek şey sensin! Ey dehşetli efendim! Zavallı, zavallı oğlumun canını bana bağışlayacak mısınız?"

“Manastırınıza geri dönün,” diye cevap verdi Manfred, “Prenses’e kılavuzluk edin; bana bildiğiniz diğer tüm konularda itaat edin, ben de oğlunuzun hayatını bağışlayacağıma söz veriyorum.”

“Ah! Efendim!” dedi Jerome, “Bu sevgili gencin güvenliği için ödemem gereken bedel dürüstlüğü mü?”

“Benim için mi!” diye haykırdı Theodore. “Vicdanınızı lekeleyeceğime bırakın bin kez öleyim. Bu zorba sizden ne isteyebilir? Prenses güvende mi? Koruyun onu, ey saygıdeğer yaşlı adam! Ve bırakın tüm öfkesi benim üzerimde olsun.”

Jerome, gencin tez canlılığını engellemeye çabaladı; Manfred cevap vermeden önce aniden atların nal sesleri ve kapının dışında asılı duran piriç trompetin sesi duyuldu. Tam da o anda hâlâ avlunun diğer ucunda durmakta olan büyülü miğferin üstündeki kara tüyler şiddetle sallandı ve sanki miğfer görünmez biri tarafından takılıyormuşçasına üç kez öne eğildi.

III

Pirinç trompetin sesiyle uyum içinde sallanan doğaüstü başlığın üzerindeki tüylere dikkatle baktığında Manfred'in kalbi onu kuşkuya düşürdü. "Peder!" dedi, Falconara Kontu olarak görmekten vazgeçtiği Jerome'a, "Bu işaretler de ne demek oluyor? Eğer birini gücendirdiysem," (tüyler öncekinden de şiddetli biçimde sallandı), "mutsuz bir prensim demektir!" diye haykırdı Manfred. "Yüce Peder! Bana dualarınızla yardım etmeyecek misiniz?"

"Efendim," diye cevap verdi Jerome, "Tanrı hiç kuşkusuz, kullarıyla alay ettiğiniz için size güvenmiştir. Kilise'ye teslim olun ve onun elçilerine acı çektirmekten vazgeçin. Masum genci bırakın ve üzerimdeki kutsal sifata saygı göstermeyi öğrenin. "Tanrı hafife alınmaz. Görüyorsunuz işte." (Yine trompet sesi duyuldu.)

"Fazla aceleci davrandığımı kabul ediyorum," dedi Manfred. "Peder, kapıya gidip, gelenin kim olduğunu sorar mısınız?"

"Theodore'un hayatını bana bağışlıyor musunuz?" diye cevap verdi Rahip.

"Bağışlıyorum," dedi Manfred, "ama dışarıdaki kimmiş soruşturun."

Oğlunun boynuna sarılan Jerome, ruhunun taşkınlığını dışa vurarak sel gibi gözyaşlarını boşalttı.

"Kapıya gideceğinize söz verdiniz," dedi Manfred.

"Düşündüm ki," diye cevap verdi Rahip, "önce, yüreğimden gelen bu övgüyle size teşekkür etmemi mazur görürsünüz."

"Gidin sevgili beyefendi," dedi Theodore, "Prens'i dinleyin; onun memnuniyetini benim için ertelemenizi hak etmiyorum."

Dışarıda kimin olduğunu soran Jerome'a cevap olarak, "Bir haberci!" dendi.

"Kimden?" dedi Rahip.

"Devasa kılıcın şövalyesinden. Otranto'yu gasp eden kişiyle konuşmalıyım," dedi Haberci.

Jerome, Prens'in yanına döndü ve mesajı kelimesi kelimesine aktardı.

İlk sözler Manfred'i dehşete düşürdü ama kendisinden gaspçı diye söz edildiğini duyunca öfkesi alevlendi ve tüm cesareti geri geldi. "Gaspçı mı! Küstah hain!" diye haykırdı, "Unvanımı sorgulamaya kim cesaret edebilir? Çekilin Peder; bu iş keşişlere göre değil. Bu kendini bilmez adamı kendim karşılayacağım. Manastırınıza gidin ve Prens'in dönüşü için hazırlık yapın. Oğlunuz, sadakatinizin teminatı olacak. Hayatı, itaatkârlığınıza bağlı."

"Tanrım! Efendim!" diye haykırdı Jerome, "Siz majesteleri, daha şimdi oğlumu bağışlamıştınız, Tanrı'nın müdahalesini bu kadar çabuk mu unuttunuz?"

"Tanrı," dedi Manfred, "meşru bir prensin unvanını sorgulamak için haberciler yollamaz, iradesini rahipler aracılığıyla bildirdiğinden bile kuşkuluyum, ama bu sizin sorunuz, benim değil. Şimdi arzumu biliyorsunuz; eğer Prens'le birlikte buraya dönmezseniz, oğlunuzu küstah bir haberci koruyacak değil."

Kutsal kişinin cevap vermesi boşunaydı. Manfred, Peder'in arka kapıya götürülmesini ve şatodan gönderilmesini emretti. Hizmetkârlarının birkaçına Theodore'u kara kulenin

tepesine taşımalarını ve başında sıkıca nöbet tutmalarını emretti; bu arada zorla da olsa babayla oğlun ayrılırlarken çabucak kucaklaşmalarına izin verdi. Ardından salona çekildi ve Prenslik tahtına oturarak habercinin, huzuruna kabulünü emretti.

“Evet, seni küstah!” dedi Prens, “Benimle alıp veremediğin nedir?”

Haberci, “Manfred, siz Otranto Prensiği'nin gaspçısının huzuruna,” diye cevap verdi, “ünlü ve yenilmez şövalye, devasa kılıcın şövalyesi tarafından gönderildim. Şövalye, efendisi Vicenza Markisi Frederic'in adına, sahtekâr vasilerine rüşvet vererek alçakça ve haince elinize geçirdiğiniz Prens'in kızı Lady Isabella'yı istiyor. Ayrıca, İyi Yürekli Alfonso'nun en yakın akrabası olan, adı geçen Marki Frederic'ten gasp ettiğiniz Otranto Prensiği'nden de çekilmenizi istiyor. Eğer bu haklı isteklere bir an önce uymazsanız, sizi ölümüne teke tek dövüşe davet ediyor.” Haberci bu sözleri söyleyerek asasını yere fırlattı.

“Peki seni buraya gönderen palavracı nerede?” dedi Manfred.

“Beş kilometre kadar ötede,” dedi Haberci. “Kendisi gerçek bir şövalye, siz ise gaspçı ve zorba olduğunuz için efendisinin davasını kazanmak üzere geliyor.”

Her ne kadar bu meydan okuma aşağılayıcı olsa da Manfred, Marki'yi kışkırtmanın yararına olmadığı kanısındaydı. Frederic'in savının nasıl sağlam temellere dayandığını biliyordu; hem bunu ilk duyuşu da değildi. Frederic'in ataları, İyi Yürekli Alfonso'nun ölümüyle, yazılı belge olmaksızın Otranto Prensiği unvanını üstlerine almışlardı; ama Manfred, babası ve büyükbabası, Vicenza ailesinin onları bu unvandan mahrum bırakamayacakları kadar güçlüydüler. Cesur ve şehvetli bir prens olan Frederic, tutkun olduğu ve Isabella'nın doğumunda ölen genç bir hanımefendiyle evlenmişti. Karısının ölümü onu öylesine etkilemişti ki, Haçlı Seferleri'ne katılıp kâfirlerle yapılan bir muharebede yaralandığı, esir alındığı ve öldüğünün bildirildiği Kutsal Topraklar'a gitmişti. Bu haber Manfred'in kulağına geldiğinde, Prenses Isabella'yı oğlu Conrad'a gelin verilmek üzere yanına getirmeleri için vasilerine rüşvet verdi; bu ittifakla, iki ailenin haklarını birleştirmeyi hedeflemişti. Aynı gerekçe, Conrad'ın ölümü üzerine, böyle birdenbire Isabella'yla evlenmeye karar vermesine yol açtı ve yine bu düşünce, bu evlilik için Frederic'in onayını almak için çabalamasına neden oldu. Benzer bir politika, hizmetkârlarına Şövalye'nin maiyetine Isabella'nın kaçışıyla ilgili bir şey söylememelerini kesin biçimde buyurup bu konuda bir şey duymasın diye Frederic'in savunucusunu şatoya çağırma düşüncesinin esin kaynağı oldu.

Manfred bu düşünceleri sindirir sindirmez, “Haberci,” dedi, “efendinin yanına dön ve de ki, farklılıklarımızı kılıçla kapatmadan önce, Manfred onunla biraz konuşmak ister. Dürüst bir şövalye olarak, saygıyla karşılanacağı ve hem kendisi hem de yanındakilerin tümüyle güvende olacaklarına söz verdiğim şatoma davet edildiklerini bildir. Eğer anlaşmazlığımızı barışçıl yollardan çözemsek, buradan güvenle ayrılabilceğine ve savaş hukukuna uygun olarak memnun edileceğine söz veririm; Tanrı, Baba, Oğul ve Kutsal Ruh yardımcım olsun!”

Haberci üç kez eğilerek selam verdi ve Prens'in huzurundan ayrıldı.

Bu görüşme sırasında Jerome'un aklı bin türlü karşıt duyguyla çalkalanıyordu. Oğlunun hayatı için duyduğu kaygıyla titredi ve ilk düşüncesi Isabella'yı şatoya dönmesi için ikna etmek oldu. Isabella'nın Manfred'le evleneceği düşüncesi onu daha az korkutuyor değildi. Hippolita'nın, efendisinin iradesi karşısındaki sınırsız boyun eğişinden çekiniyordu. Eğer

ona ulaşabilirse, Hippolita' nın dindar yönünü boşanmayı kabul etmemesi için uyarabileceğinden kuşkusu yoktu, ama Manfred'in bu engelin kendisinden kaynaklandığını öğrenmesi Theodore için eşit derecede ölümcül olabilirdi. Bu denli az sakınganlıkla Manfred'in unvanını sorgulayan bu Haberci'nin nereden geldiğini öğrenmek için sabırsızlanıyordu. Isabella oradan kaçır ve kaçışının suçu üstüne yıkılabilir diye manastırdan uzak kalmaya da cesaret edemiyordu. Bu sorunu nasıl çözüme ulaştıracağından emin olmayarak kederli biçimde manastıra geri döndü.

Kapının önünde onunla karşılaşan ve hüzünlü havasını gören bir keşiş, "Eyvah! Kardeşim! Kusursuz Prensesimiz Hippolita'yı kaybettiğimiz doğru mu yoksa?" dedi.

Kutsal adam yerinden fırladı ve "Ne demek istiyorsun, kardeşim?" diye bağırdı, "Şatodan henüz döndüm ve ayrılırken Prenses'in sağlığı yerindeydi."

"Martelli," diye cevap verdi öteki Rahip, "on beş dakika kadar önce şatodan çıkmış, manastırın oradan geçiyordu ve majestelerinin öldüğü haberini verdi. Tarikatımızın tüm üyeleri Prenses'in daha iyi bir yaşama yaptığı bu yolculuk için dua etmek üzere şapele gittiler ve benden de sizin gelişinizi beklememi istediler. Sizin o iyi hanımefendiyle olan kutsal bağınızı biliyorlar ve bu durumun size vereceği acı için kaygılılar. Elbette ağlamak için her türlü nedene sahibiz; evimizin annesi gibiydi, fakat bu dünyadaki yaşam hac yolculuğundan başka bir şey değil; yakınmamalıyız; hepimiz onu izleyeceğiz, sonumuz onunki gibi olsun!"

"İyi yürekli kardeşim! Rüya görüyorsunuz," dedi Jerome, "şatodan geldiğimi ve Prenses'in sağlığının yerinde olduğunu söylüyorum size. Prenses Isabella nerede?"

"Zavallı hanımefendi!" diye cevap verdi Rahip, "Ona kötü haberi verdim ve ruhsal huzur önerdim; ona ölümlülüğün dünyevi bir durum olduğunu hatırlattım ve manastıra kapanmasını önerdim; Aragonlu Kutsal Prenses Sanchia örneğini aktardım."

"Çabanız övgüye değer," dedi Jerome sabırsızlıkla, "fakat şu an için gereksizdi; Hippolita gayet iyi. En azından öyle olması için Tanrı'ya inanıyorum; tersini gösteren bir şey duymadım."

"Yine de Prenses'in içtenliği..."

"Peki, kardeşim, Prenses Isabella nerede?"

"Bilmiyorum," dedi Rahip, "çok ağladı ve odasına çekileceğini söyledi."

Jerome hemen arkadaşının yanından ayrılıp telaşla Prenses'e koştı, fakat Prenses odasında değildi. Manastırda çalışanları sorguya çekti, ama Isabella'yla ilgili bilgi edinemedi. Manastır ve kiliseyi boş yere baştan sona araştırdı ve görülüp görülmediğini öğrenebilmek için çevreye haberciler gönderdi; ama hepsi boşunaydı. Hiçbir şey, iyi yürekli adamın kafa karışıklığı kadar büyük olamazdı. Isabella'nın, Manfred'in karısının ölümüne neden olmasından kuşkulananak telaşa kapıldığı ve saklanmak için daha gizli bir yere çekildiği sonucuna vardı. Bu yeni kaçış büyük olasılıkla Prens'in öfkesini doruklara taşıyacaktı. Neredeyse akıl almaz görünse de Hippolita'nın ölüm haberi, Rahip'in korkusunu arttırdı; her ne kadar Isabella'nın kaçışı Manfred'den bir koca olarak öğrendiğini gösterse de, Jerome bu durumdan avuntu çıkaramıyordu, çünkü bu, oğlunun hayatını tehlikeye sokuyordu. Şatoya geri dönmeye karar verdi ve birkaç rahip kardeşinin, masumiyeti konusunda Manfred'in huzurunda tanıklık etmesini ve eğer gerekirse, Theodore için kendisiyle birlikte aracı olmayı kabul etmelerini sağladı.

Bu arada Prens, avluya geçmiş ve yabancı şövalyeyle maiyetindekilerin kabulü için şatonun kapılarının sonuna kadar açılmasını emretmişti. Birkaç dakika içinde atlılar şatoya vardı. Önce ellerinde asa olan iki haberci geldi. Derken iki uşak ve iki trompetçinin izlediği bir hanedan armacısı. Ardından yüz yaya muhafız. Bunlara bir o kadar da at eşlik ediyordu. Onların arkasından şövalyenin renkleri olan kırmızı ve siyahlar içinde elli piyade. Ardından bir yedek at. At üstünde Vicenza ve Otranto ailelerinin armalarından oluşan birleşik armayı taşıyan bir soylunun iki yanında birer hanedan armacısı, bu durum Manfred'in gururunu incitti ama kızgınlığını bastırdı. İki uşak daha. Tespih çekerek gelen günah çıkartma papazı. Daha öncekiler gibi giyinmiş elli piyade daha. Başşövalye'nin yoldaşı, baştan aşağı zırhlarını kuşanmış, miğferlerinin siperliği inik iki şövalye. İki şövalyenin kalkanlarını ve malzemelerini taşıyan silahtarları. Şövalyenin kendi silahtarı. Dev gibi bir kılıcı taşıyan ve onun ağırlığı altında eziliyor gibi görünen yüz soylu. Doru binek atının üzerinde, tepeden tırnağa zırhını kuşanmış, mızrağı yerinde, yüzü, üzeri kırmızı ve siyah kuştüleriyle kaplı siperle gizlenmiş şövalyenin kendisi. Başşövalye'ye yol açmak için sağa ve sola çark eden trampetli ve trompetli elli yaya muhafız kortejin sonunu oluşturuyordu.

Kortej kapıya varır varmaz durdu; öne çıkan Haberci bir kez daha meydan okuyan mesajı okudu. Manfred'in gözleri devasa kılıca takılmıştı ve pek de yazılı meydan okumaya kulak verecek gibi görünmüyordu. Fakat kısa süre sonra dikkati, arkasından yükselen sert rüzgârla dağıldı. Arkasını döndü ve büyülü miğferin üzerindeki tüylerin daha önce olduğu gibi sıra dışı biçimde dalgalandığını fark etti. Yazgısını buyuruyormuş gibi görünen şartların altında ezilmemek için Manfred'inkine benzer bir cesaret gerekirdi. Yine de her zaman açıkça gösterdiği yiğitliğe yabancıların önünde ihanet etmeyi göze alamayarak, hiç çekinmeksizin şöyle dedi:

“Sayın Şövalye! Her kim olursanız olun size hoş geldiniz diyorum. Eğer ölümlülük hamurundansanız, yürekliliğiniz kendine denk bir yüreklilikle karşılaşacak ve eğer dürüst bir şövalyeyseniz amacınıza ulaşmak için büyüye başvurmayı hor görürsünüz. İster Cennet'in ister Cehennem'in işaretlerinden biri olun, Manfred, davasının doğruluğuna ve evini hep korumuş olan Aziz Nicholas'ın yardımına inanıyor. Atınızdan inin Sayın Şövalye ve dinlenin. Yarın adil bir dövüş alanınız olacak; Tanrı haklının yanında olacak!”

Şövalye cevap vermedi, ama atından inerek Manfred tarafından şatonun ana salonuna yönlendirilmesine izin verdi. Avludan geçerlerken Şövalye olağanüstü miğfere bakmak için durdu ve diz çökerek birkaç dakikalığına içinden dua ediyormuş gibi göründü. Ayağa kalkarak Prens'e devam etmeleri için işaret etti. Salona girdikleri anda Manfred yabancıya silahlarını bırakmasını teklif etti, ama Şövalye reddetme belirtisi olarak başını iki yana salladı. “Sayın Şövalye,” dedi Manfred, “bu hiç nazik bir davranış değil, ama tüm iyi niyetimle size karşı gelmeyeceğim! Sizin de Otranto Prensi'yle ilgili yakınacak hiçbir şeyiniz olmamalı. Kendi payıma bir ihanet tasarlamış değilim. Umarım sizin için de aynısı geçerlidir. Buyurun, bunu teminat olarak alın.” (Ona yüzüğünü verdi.) “Siz ve arkadaşlarınız konukseverlik âdetlerimizin tadını çıkarın. Yiyecek içecekler getirilene kadar burada dinlenin. Maiyetinizin kalacağı yerler için gerekli emirleri verecek ve yanınıza döneceğim.”

Üç şövalye, Manfred'in nezaketini kabul ederek selam verdiler. Manfred, yabancıyanın yanındaki heyetin Prens Hippiolita tarafından hacıların kabulü amacıyla kurulan bitişikteki imarethaneye nakledilmesi talimatını verdi. Kapıya dönmek için avluya yöneldiklerinde

devasa kılıç, taşıyıcıların elinden kurtuldu ve miğferin karşısında yere düşerek hareketsiz kaldı. Doğaüstü olaylara neredeyse alışmış olan Manfred bu yeni olağanüstü görüntünün neden olduğu şaşkınlığın üstesinden geldi ve bu arada ziyafetin hazırlanmış olduğu salona dönerek sessiz konuklarını yerlerini almaları için davet etti. Her ne kadar tedirgin olsa da, Manfred gruba neşeye güven vermeye çabaladı. Onlara birkaç soru sordu, ama karşındakiler yalnızca işaretlerle cevap verdiler. Miğferlerinin siperliğini ancak yemek yiyebilecekleri kadar kaldırdılar. “Beyler,” dedi Prens, “bu duvarlar arasında ağırladığım konuklar içinde benimle konuşmayı küçük gören ilk kişiler sizlersiniz. Sanırım prenslerin mevkilerini ve onurlarını yabancılar ya da dilsizlerin karşısında tehlikeye attıkları da pek alışıl gelmiş değildir. Vicenzalı Frederic adına geldiğinizi söylüyorsunuz. Hep onun cesur ve saygılı bir şövalye olduğunu duymuşumdur; şunu söylemeye cüret edeceğim ki, Frederic, dengi bir prensle sosyal ortamda sohbet edip kaynaşmayı aşağılanmak olarak görüp zırların ardına gizlenmezdi. Hâlâ sessizsiniz! Peki, ne olursa olsun, konukseverlik ve şövalyelik kurallarına göre bu çatı altındaki efendiler sizsiniz. Arzu ettiğiniz şekilde davranın, ama gelin, bana bir kadeh şarap verin; benimle birlikte güzel hanımlarınızın sağlığına kadeh kaldırmayı reddetmeyeceksiniz herhalde. “Başşövalye iç çekip istavroz çıkardı ve tam sofradan kalkarken, “Sayın Şövalye,” dedi Manfred, “söylediklerim yalnızca şakaydı. Sizi hiçbir şeye zorlamam. Kendi isteklerinize göre davranın. Madem ruh haliniz neşeye uygun değil, o zaman üzgün olalım. İş konuşmak, beğeninize daha çok hitap edebilir. Haydi buradan çıkalım ve açıklayacağım şeylerin sizi eğlendirmek için gösterdiğim boşa çabalardan daha çok beğenilip beğenilmeyeceğini görelim.”

Ardından Manfred, üç şövalyeyi içerideki odalardan birine götürerek kapıyı kapattı ve nazikçe oturmalarını söyleyerek başkan konumundaki önemli kişiye hitap etmeye başladı:

“Sayın Şövalye, anladığım kadarıyla, yasal vasilerinin rızasıyla Kutsal Kilise huzurunda oğlumla evlenmesi konusunda anlaşmaya varılan, kızı Prenses Isabella’yı geri almak ve hükümranlığımı, kendini –huzur içinde yatsın– Prens Alfonso’nun en yakın akrabası olarak tayin eden efendinize bırakmamı istemek için Vicenza Markisi adına geliyorsunuz. Öncelikle isteklerinizin ikincisine yönelik konuşacağım. Hem sizin hem de efendinizin bildiği üzere, Otranto Prensiği’ni babam Don Manuel’den devraldım, o da kendi babası Don Ricardo’dan almıştı. Selefleri Alfonso, Kutsal Topraklar’da çocuksuz ölümlerle topraklarını sadık hizmetleri karşılığında büyükbabam Don Ricardo’ya miras bırakmıştı.” (Yabancı, başını iki yana salladı.) “Sayın Şövalye,” dedi Manfred samimi biçimde, “Ricardo yürekli ve dürüst bir adamdı; dini bütün bir kişiydi; bitişikteki kilise ve iki manastırı nasıl da cömertçe kurduğuna bakın. Kendisi özellikle Aziz Nicholas tarafından korunurdu. Büyükbabamın âciz olduğu, yani, efendim, Don Ricardo’nun âciz olduğu, bağışlayın, araya girmeniz kafamı karıştırdı; büyükbabamın anısına büyük saygı duyuyorum, evet, beyefendiler! Büyükbabam bu topraklara sahip çıktı; onlara kılıcıyla ve Aziz Nicholas’ın desteğiyle sahip çıktı. Babam da öyle yaptı; ve beyefendiler, her ne olursa olsun ben de öyle yapacağım. Ama Frederic, efendiniz, kan bağınca en yakın kişi, kılıç hakkı için unvanımı ortaya koymaya karar verdim; şimdi bu, kanunsuz bir unvan olduğu anlamına mı geliyor? Efendiniz Frederic’in nerede olduğunu sorabilir miyim? Gelen haberler esaret altında öldüğünü söylüyor. Siz ve hareketleriniz onun yaşadığını söylüyor, bunu sorgulamıyorum, sorgulayabilirim, beyler, sorgulayabilirim ama sorgulamıyorum. Başka prensler Frederic’in, eğer elinden geliyorsa,

mirasını zorla almasını söyleyebilirler. Saygınlıklarını tek bir dövüşle tehlikeye atmazlar. Saygınlıklarını tanımadıkları dilsizlerin kararına teslim etmezler! Affınıza sığınıyorum, beyler, çok heyecanlıyım. Fakat kendinizi benim yerime koyun. Yürekli şövalyeler olarak sizin ve atalarınızın onurlarının sorgulanması öfkenizi kabartmaz mıydı? Ama konumuza dönelim. Lady Isabella'yı teslim etmemi istiyorsunuz, beyler, size şunu sormalıyım: Onu teslim alma izniniz var mı?" (Şövalye evet anlamında başını salladı.) "Onu almak, " diye devam etti Manfred, "peki! Onu teslim almaya izniniz var, ama, kibar şövalye, tam yetkiniz olup olmadığını sorabilir miyim?" (Şövalye başıyla olumladı.) "Güzel," dedi Manfred. "Öyleyse önerimi dinleyin. Karşınızda, beyler, dünyanın en mutsuz adamı duruyor!" (Ağlamaya başladı.) "Bana merhametinizi gösterin; bunu hak ediyorum gerçekten. Şunu bilmelisiniz ki tek umudumu, sevincimi, ailemin dayanağını kaybettim; Conrad dün sabah öldü." (Şövalyeler şaşkınlıklarını belli ettiler.) "Evet beyler, yazgı oğlumu yok etti. Isabella özgür."

"O zaman onu geri verin!" diye bağırdı şövalyelerin başı sessizliği bozarak.

"Bana karşı sabırlı olun," dedi Manfred. "İyi niyetinizin göstergesi olan bu ifadenizle bu konunun kan dökülmeden düzeltilebileceğini anladığım için sevinç duyuyorum. Bundan sonra söyleyeceğim az sayıdaki şeyi kesinlikle kişisel çıkarlarım belirlemiyor. Sizler bana bakınca dünyadan iğrenen birini görüyorsunuz. Oğlumun kaybı beni dünyevi kaygılardan kopardı. Artık güç ve büyüklüğün gözümde hiç önemi yok. Atalarımın aldığım hükümdarlığı onurla oğluma aktarmayı diliyordum, ama artık olanaksız! Yaşam benim için öylesine önemsiz ki meydan okumanızı keyifle kabul ettim. İyi bir şövalye, görev sırasında yere yıkılmaktan daha doyunluk verici biçimde mezara giremez. Tanrı'nın isteği her neyse boyun eğiyorum. Çünkü, ah! Beyler, çok kederli biriyim. Manfred kiskançlıkla muhatap olmaz, ama kuşkusuz öykümden haberdarsınız." (Şövalye bilmediğine ilişkin işaretler yaptı; Manfred'in sözlerini sürdürmesiyle ilgiliymiş gibi görünüyordu.) "Beyler," diye sözlerini sürdürdü Prens, "Öykümün sizin için bir sır olması mümkün mü? Benimle ve Prenses Hippolita'yla ilgili hiçbir şey duymadınız mı?" (Şövalyeler başlarını hayır anlamında salladılar.) "Hayır mı? Öyleyse beyler, buyurun anlatayım. Hırslı olduğumu düşünüyorsunuz. Heyhat! Hırs daha bireysel bir hamurdan oluşur. Eğer hırslı olsaydım, uzun yıllar boyunca vicdani huzursuzluklar cehenneminde av olmazdım. Ama sabrınızı zorluyorum. Kısa keseceğim. O zaman şunu bilin ki, zihnim uzun zamandır Prenses Hippolita'yla birlikteliğim konusunda huzursuz. Ah, beyler, keşke o kusursuz kadını tanıyorsa olsaydınız! Keşke ona bir eş gibi taptığımı, bir dost gibi saydığımı bilseydiniz. Fakat insanoğlu kusursuz mutluluk için doğmuyor! O da benim huzursuzluklarımı paylaşıyor ve onun da rızasıyla konuyu Kilise'nin huzuruna taşıdım, zira birbirimize yasak bir yakınlık derecesinden bağlıyız. Her an, bizi sonsuza dek ayıracak kesin kararı bekliyorum. Benim için üzüldüğünüze eminim. Üzüldüğünüzü görüyorum. Bu gözyaşlarını mazur görün!" (Şövalyeler, konunun nereye varacağını merak ederek birbirlerine baktılar.) Manfred sözlerini sürdürdü: "Oğlumun ölümü, ruhum bu kaygılar içindeyken meydana geldi, hükümranlığımı bırakıp sonsuza dek insanlığın gözü önünden çekilmekten başka bir şey düşünemiyordum. Tek engel, halkıma sevecenlikle yaklaşacak bir vâris belirleyememem ve kendi kanımdanmışçasına sevdiğim Prenses Isabella'dan ayrılmaktı. En uzak akrabalıkları bile içine katarak Alfonso'nun soyunu eski haline döndürmek arzusundaydım. Beni

bağışlayın ama, Ricardo'nun soyunun kendi akrabalarının yerini alması Alfonso'nun iradesi olduğu için memnun olsam da o akrabaları nerelerde aramalıydım ki? Efendiniz Frederic'ten başka kimseyi tanıımıyordum. O da kâfirlerin elinde tutsaktı ya da ölmüştü; hem eğer hayatta olsaydı bile gelişmekte olan Vicenza eyaletini küçük Otranto Prensligi için terk eder miydi? Eğer terk etmeseydi, sert, acımasız bir naibin, zavallı sadık halkımın sorumluluğunu yüklendiğini görme fikrine dayanabilir miydim? Çünkü, beyler, halkımı seviyorum ve Tanrı'ya şükürler olsun ki onlar tarafından seviliyorum. Ama bu uzun konuşmanın nereye varacağını soracaksınız. O zaman, kısaca şöyle söyleyeyim: Gelişinizle Tanrı bu zorluklara ve şanssızlıklarına çare olacak şeyi gösteriyor. Lady Isabella serbest. Yakında ben de öyle olacağım. Halkımın iyiliği için her şeye boyun eğirim. En iyisi, yani ailelerimiz arasındaki düşmanlığı yok etmenin tek yolu Lady Isabella'yı karım olarak almam olmaz mıydı? Siz söyleyin, ama her ne kadar Hippolita'nın erdemleri her zaman gözümde değerli olacak olsa da bir prens kendini düşünmemeli; bir prens halkı için doğar.”

O sırada odaya giren bir hizmetçi Manfred'e, Jerome ve çok sayıda keşiş kardeşinin bir an önce huzuruna çıkmayı talep ettiklerini bildirdi.

Bu şekilde araya girilmesiyle kıskırılan ve keşişin bu yabancıların önünde Isabella'nın manastıra sığındığını açığa vurmasından korkan Prens, Jerome'un içeri girişini önleyecekti. Fakat Jerome'un Prens'in geri dönüşünü haber vermek için geldiğini düşünerek şövalyeleri birkaç dakikalığına yalnız bırakacağı için af dilmeye başlamıştı ki keşişlerin gelişiyile engellendi. Manfred davetsiz girişleri yüzünden onları öfkeyle azarladı; onları odadan zorla çıkarttıracaktı, ama Jerome başından atamayacağı kadar heyecanlıydı. Kendi suçsuzluğunun altını çizerek yüksek sesle Isabella'nın kaçışını bildirdi. Bu haber karşısında, ama bir o kadar da haberin yabancıların bilgisine sunulmasıyla kafası karışan Manfred, bir yandan Rahip'i paylayıp öte yandan şövalyelerden özür dileyerek, Isabella'ya ne olduğunu öğrenmeyi isteyerek, ama bunu şövalyelerin zaten bildiğinden korkarak, Isabella'yı aramak için sabırsızlanarak ama şövalyelerin bu aramaya katılmalarından çekinerek abuk sabuk cümleler dışında pek bir şey söyleyemedi. Isabella'nın nerede olduğunu soruşturmaları için haberciler göndermeyi teklif etti. Fakat Başşövalye sessizliğini daha fazla sürdürmeyerek Manfred'i karanlık ve muğlak davranışı için sert sözlerle kınadı ve Isabella'nın şatodan ilk kaçışının nedenini öğrenmeyi istedi. Jerome'a sessiz olmasını ima eden haşin bir bakışla bakan Manfred, Conrad'ın ölümünden sonra onu nasıl bırakacağına karar verene kadar Isabella'yı mabede yerleştirmiş gibi davrandı. Oğlunun yaşamı için kaygıyla titreyen Jerome, bu yalanla çelişmeye cesaret edemedi; fakat aynı kaygıları paylaşmayan bir keşiş açıksözlülükle Isabella'nın önceki gece kiliselerine kaçtığını söyledi. Prens, onu utanç ve şaşkınlığa boğan bu bulguyu engellemek için boşa çabaladı. Duyduğu çelişkilerle şaşkına dönen ve Isabella'nın kaçışına ilişkin kaygılarına rağmen Manfred'in, Prens'i saklamış olduğuna neredeyse tümüyle ikna olan yabancıların başı kapıya koşarak, “Seni vatan haini Prens! Isabella bulunmalı!” dedi. Manfred onu durdurmaya çalıştı, ama yol arkadaşlarına yardım eden öteki şövalyeler sayesinde Başşövalye, Prens'in elinden kurtuldu ve hizmetkârlarını yanına çağırarak hızla avluya koştu. Şövalye'nin dikkatini aramadan başka yöne çekmenin boşa olacağını anlayan Manfred, ona eşlik etmeyi önerdi ve hizmetkârlarını çağırıp Jerome ve keşişlerin bazılarını onlara yol göstermeleri için yanlarına aldıktan sonra şatodan çıktılar; Manfred, Şövalye'nin yanındakilerin güvence altına alınmaları için özel olarak emirler

verirken, öte yandan yardımlarını rica etmek için bir haberci görevlendiriyor numarası yapıyordu.

Grup şatodan ayrılır ayrılmaz, salonda ölüme mahkûm edildiğini gördüğü için genç köylüyle derinden ilgilendiğini hisseden ve onu kurtarmak için yollar tasarlayan Matilda'ya kadın hizmetkârlardan bazıları, Manfred'in farklı yollardan Isabella'yı aramaları için tüm adamlarını görevlendirdiği haberi verdiler. Manfred bu emri genel hatlarıyla vermiş, Theodore'un başına nöbetçi olarak diktiği adamın aramaya katılmasını kastetmemesine rağmen bunu açıkça dile getirmemişti. Böylesi buyurgan bir prensin emirlerine uymak için işgüzarlık ederek ve değişikliğe duydukları merak ve ilgiyle çabucak aramaya katılmak amacıyla şatoyu tek bir adama bırakmışlardı. Matilda, kadın hizmetkârlarının yanından ayrıldı, gizlice kara kuleye çıktı ve kapının kilidini açarak şaşkına dönmüş Theodore'a kendini tanıttı. "Genç adam," dedi, "her ne kadar babama karşı görevlerim ve kadınısı iffetim, atmakta olduğum adımı ayıplasa da tüm diğer bağlayıcı unsurları alt eden kutsal yardımseverlik bu davranışı aklıyor. Haydi kaçın; zindanınızın kapıları açık; babam ve hizmetkârları burada değil; ama yakında dönebilirler; güven içinde gidin; Cennet'in melekleri size yolunuzu gösterecek!"

"Siz muhakkak ki o meleklerden birisiniz!" dedi mest olmuş Theodore, "Ancak kutsanmış bir azize sizin gibi konuşabilir, davranabilir ve görünebilir! Göksel koruyucumun adını öğrenemez miyim? Babanızın adını söylediniz sanırım. Bu mümkün mü? Manfred'in kanı kutsal merhameti hissedebilir mi? Sevgili hanımefendi, cevap vermiyorsunuz. Peki siz buraya nasıl geldiniz? Neden kendi güvenliğinizi boşluyorsunuz ve Theodore gibi bir zavallı için düşüncelerinizi boşa harcıyorsunuz? Gelin, birlikte kaçalım. Bağışladığınız yaşam sizin korunmanıza adanmalı."

"Ah! Yanılıyorsunuz," dedi Matilda iç çekerek, "Manfred'in kızımı ama beni bekleyen bir tehlike yok."

"Hayret!" dedi Theodore. "Fakat dün akşam size sunmuş olduğum hizmetin karşılığında bugün bağışlayıcı şefkatiniz bana büyük cömertlikle karşılık veriyor."

"Hâlâ yanılıyorsunuz," dedi Prens, "fakat açıklama yapmanın zamanı değil. Sizi kurtarmak hâlâ elimdeyken kaçın, erdemli genç. Babam geri dönecek olursa sizin de, benim de korkudan titremek için nedenimiz olacak."

"Nasıl olur da," dedi Theodore, "sizi yıkıma sürükleyebilecek bir risk uğruna böyle bir şeyi kabul edebileceğimi düşünürsünüz ey çekici hanımefendi? Bin ölüme katlanırım daha iyi."

"Sizin gecikmeniz dışında," dedi Matilda, "herhangi bir nedenle riske giriyor değilim. Gidin. Kaçışınıza yardım ettiğim öğrenilemez."

"Gökteki azizler adına," dedi Theodore, "sizden kuşkulandırmayacağına yemin edin; yoksa burada başıma geleceklere bekleyeceğime ant içiyorum."

"Ah! Çok yüce gönüllüsünüz," dedi Matilda, "ama inanınız ki benden hiç kuşkulandırmayacak."

"Beni kandırmadığınızın göstergesi olarak güzel elinizi verin bana," dedi Theodore, "ve onu minnettarlığın sıcak gözyaşlarıyla yıkamama izin verin."

"Sakın!" dedi Prens, "Böyle bir şey olamaz."

"Ah!" dedi Theodore, "Bu zamana kadar bela dışında hiçbir şey görmemiştim, belki de

öteki yazgıyı asla bilemeyeceğim. Kutsal minnettarlık duygusuna ait saf sevinçten mustaribim. Elinize içini döküp iz bırakacak olan benim ruhumdur.”

“Sakın! Kaçın!” dedi Matilda, “Isabella sizi ayaklarıma kapanmış görse bu durumu onaylar mı?”

“Isabella kim?” dedi genç adam şaşkınlıkla.

“Ah Tanrım! Korkarım,” dedi Prens, “hilekâr birine hizmet ediyorum! Bu sabahki merakınızı unuttunuz mu?”

“Görünüyorsunuz, davranışlarınız, tüm o güzel benliğiniz kutsallığın vücut bulmuş hali,” dedi Theodore, “fakat sözleriniz karanlık ve gizemli. Konuşun, hanımefendi, hizmetkârınızın anlaması için konuşun.”

“Beni fazlasıyla iyi anlıyorsunuz,” dedi Matilda, “ama bir kez daha size gitmenizi emrediyorum. Eğer boşa konuşmalarla zaman kaybedersem, koruma olasılığım olan kanınız elime bulaşmış olacak.”

“Gidiyorum, hanımefendi,” dedi Theodore, “çünkü siz öyle istiyorsunuz ve çünkü babamın kederden ağaran saçlarını mezara götürmeyeceğim. Ama söyleyin, tapılası hanımefendi, nazik merhametinizden yararlanacağım, değil mi?”

“Durun,” dedi Matilda, “size Isabella’nın kaçtığı yeraltı mahzenine kadar rehberlik edeceğim; o yol sizi sığınabileceğiniz St. Nicholas Kilisesi’ne götürecektir.”

“Ne!” dedi Theodore, “Yeraltı geçidini bulması için yardım ettiğim kişi siz sevgili hanımefendi değil de bir başkası mıydı?”

“Evet,” dedi Matilda, “ama başka soru sormayın; hâlâ burada durduğunuzu gördükçe titriyorum. Mabede koşun.”

“Mabede mi!” dedi Theodore, “Hayır Prens, mabetler zavallı genç kızlar ve suçlular içindir. Theodore’un ruhu suçsuz ve suçluluk kisvesine de bürünmeyecek. Bana bir kılıç verin hanımefendi ve babanız, Theodore’un küçültücü bir kaçıışı hor gördüğünü öğrensin.”

“Acele edin, genç adam!” dedi Matilda, “Kendini bilmez elinizi Otranto Prensi’ne karşı kaldırmaya cüret edemezsiniz, değil mi?”

“Sizin babanıza karşı bunu yapamam; gerçekten cüret edemem,” dedi Theodore, “beni bağışlayın hanımefendi, unuttum, ama size bakıp Manfred zorbasından doğduğunuzu hatırlayabilir miyim? Fakat o sizin babanız ve şu andan itibaren yaralarım kayıtsızlık içinde gömülü.”

Yukarıdan geliyormuş gibi görünen derin ve yankı yapan bir inilti Prens ve Theodore’u irkiltti.

“Tanrım! Gizlice dinleniyoruz!” dedi Prens.

Etrafı dinlediler ama başka bir ses algılamayınca ikisi de duyduklarının sıkışmış havanın etkisi olduğu sonucuna vardılar. Yavaşça Theodore’un önünden giden Prens, Theodore’u babasına ait silah deposuna götürüp baştan aşağı silah kuşattı ve genç adamı arka kapıya yönlendirdi.

“Kasabadan,” dedi Prens, “ve şatonun tüm batı yakasından uzak durun. Manfred ve yabancılar aramayı orada gerçekleştiriyor olmalı. Hızla diğer taraftaki bölgeye gidin. Orada, doğudaki ormanın arkasında, içi deniz kenarına kadar uzanan mağara labirentiyle oyulu bir dizi kayalık var. Bir tekneye kıyıya yanaşıp sizi alması için işaret edene kadar orada gizlenebilirsiniz. Gidin! Tanrı size yol gösterecek! Ara sıra dualarınızda Matilda’yı hatırlayın!”

Theodore, Prenses'in ayaklarına kapandı ve Matilda'nın zorla da olsa öpmesine izin verdiği tertemiz elini tutarak en kısa sürede şövalyelik nişanı alacağına ant içti ve tutkuyla sonsuza dek onun şövalyesi olmak üzere yemin edebilmesi için iznini istedi. Prenses cevap vermeden ansızın şatonun burcundaki mazgallı siperleri sarsan bir gök gürültüsü duyuldu. Theodore, fırtınaya aldırış etmeksizin kur yapmaya devam edebilirdi, fakat Prenses korktu, telaşla şatoya geri döndü ve karşı gelinmesi olanaksız bir havayla gence gitmesini buyurdu. Theodore iç çekti ve gözlerini kapıya dikerek geri çekildi, ta ki Matilda, her ikisinin kalbinin de içtiği, ikisinin de ilk kez tattığı böylesi derin bir tutkuyu içeren görüşmeyi sonlandırıp kapıyı kapatana dek.

Theodore, babasına kurtulduğunu haber vermek için dalgın dalgın manastıra gitti. Manastıra vardığında, Jerome'un orada olmadığını ve öyküsünün bazı ayrıntılarından yeni haberdar olduğu Prenses Isabella'yı bulmak için bir arama yapılmakta olduğunu öğrendi. Kadınlara karşı nazik doğası onu Isabella'ya yardım etmesi konusunda kışkırttı, ama keşişler Isabella'nın izlediği yol konusunda ışık tutamıyorlardı. Isabella'yı aramak için uzaklarda dolanıp durma fikri ona cazip gelmedi, çünkü Matilda kalbine öyle güçlü kazanmıştı ki onun evinden fazla uzaklaşmaya dayanamıyordu. Jerome'un ona karşı dile getirmiş olduğu sevecenlik, bu gönülsüzlükle uyuyuyordu; hatta şatoyla manastır arasında tereddütte kalmasının temel nedeninin baba sevgisi olduğuna kendini ikna etmişti. En sonunda, Jerome gece dönene kadar Matilda'nın sözünü ettiği ormana çekilmeye karar verdi. Oraya vardığında, zihninde hüküm süren tatlı hüzne en çok yakışan loş gölgeleri aradı. Bu ruh hali içinde, önceleri münzeviler için inziva yeri işlevi gören, şimdiyse çevrede kötü ruhların musallat olduğu söylenen mağaralarda bilinçsizce dolandı. Bu geleneği daha önce de duyduğunu hatırladı; cesur ve maceraperest bir yaradılışı olduğu için kendi isteğiyle bu labirentin gizli oyuklarını keşfetmek merakına yenildi. Henüz çok derinlere inmemişti ki ondan önce buraya gelmiş gibi görünen birinin ayak seslerini duyduğunu sandı. Her ne kadar, Hıristiyanlığın inanılmasını buyurduğu her şeye sıkıca bağlı olsa da, Theodore iyi insanların nedensiz yere karanlık güçlerin kötülüğüne terk edildiklerine dair kaygılar taşımıyordu. Mekânın, gezginleri taciz ettikleri ve onları şaşırttıkları söylenen şeytani varlıklardan çok, hırsızlar tarafından istila edildiğini düşündü. Yiğitliğini onamak için uzun zamandır sabırsızlıkla yanıp tutuşuyordu. Kılıcını çekti ve adımlarını belli belirsiz hışırtının ona gösterdiği tarafa yöneltip sakince ilerledi. Giydiği zırh ondan kaçınan kişiye karşı verilen bir işaret gibiydi. Artık yanılmadığına ikna olan Theodore, iki kat hızlı yürümeye başladı ve ondan kaçtığı kesin olan kişiyle arasını kapattı; tam hızı artmışken nefes nefese önüne düşen bir kadınla karşılaştı. Hızla onu yerden kaldırmaya koştı, fakat kadının korkusu öyle büyüktü ki, kollarında bayılacağından kaygılandı. Kadının korkularını dağıtmak için her nazik sözcüğü kullandı ve ona zarar vermek şöyle dursun, onu yaşamı pahasına koruyacağına söz verdi. Theodore'un kibar tavrıyla morali düzelen ve gözlerini koruyucusuna diken hanımefendi, "Bu sesi daha önce duyduğuma eminim," dedi.

"Bildiğim kadarıyla hayır," dedi Theodore, "tabii eğer, sandığım gibi, Prenses Isabella değilseniz."

"Bağışlayıcı Tanrım!" diye bağırdı genç kadın, "Beni aramak için gönderilmediniz, değil mi?" Bu sözleri söylerken kendini Theodore'un ayaklarının dibine attı ve onu Manfred'e teslim etmemesi için genç adama yalvardı.

“Manfred’e mi!” diye haykırdı Theodore. “Hayır, hanımefendi. Sizi daha önce bir kez onun zulmünden kurtarmıştım, şu an bu benim için üstesinden gelmesi zor bir durum olabilir ama sizi onun cüretinin erişemeyeceği bir yere yerleştireceğim.”

“Sizin,” dedi genç hanımefendi, “dün gece şatonun mahzeninde karşılaştığım o gönlü zengin yabancı olma olasılığınız var mı? Bir ölümlü değil de benim koruyucu meleğim olduğunuz kesin. İzin verin size dizlerimin üzerine çöküp teşekkür...”

“Durun soylu Prenses,” dedi Theodore, “kendinizi fakir ve hiç dostu olmayan genç bir adamın önünde alçaltmayınız. Eğer Tanrı beni sizin kurtarıcınız olarak seçtiyse işini başarıyla sonlandıracak ve davanızda bana güç verecektir. Ama gelin hanımefendi, mağaranın ağzına çok yakınız; gelin en gizli oyukları arayalım. Sizi tehlikenin ulaşabileceği yerlerin ötesine yerleştirene kadar huzur bulamam.”

“Eyvah! Ne demek istiyorsunuz, efendim?” dedi Isabella. “Davranışlarınız soylu görünüyor ve düşünceleriniz ruhunuzun saflığını dile getiriyor ama bu karmaşık sığınaklarda sizinle tek başıma kalmam uygun olur mu? Birlikte görüldüğümüz takdirde eleştirme meraklısı dünya, davranışım hakkında ne düşünür?”

“Erdemli duyarlığınıza saygı duyuyorum,” dedi Theodore, “içinizde onurumu yaralayacak bir kuşku barındırmayın. Sizi bu kayalıkların en gizli kovuğuna götürmeyi ve sonra onun girişini yaşamımı tehlikeye atmak pahasına her türlü canlıya karşı korumayı kastetmişim. Ayrıca, hanımefendi,” diye sözlerine devam etti derin bir iç çekerek, “görünüştünüz güzel ve kusursuz olsa da ve isteklerim can atmıyor olmasalar da, biliniz ki ruhum bir başkasına adandı.”

Ani bir gürültü, Theodore’un sözlerine devam etmesine engel oldu. Kısa süre sonra bu sesleri ayırt ettiler:

“Isabella! Hey! Isabella!”

Korkudan titreyen Prenses’in az önceki nöbeti geri geldi. Theodore onu yüreklendirmeye çabaladı, ama bu çabalar boşunaydı. Prenses’e Manfred’in velayeti altında yaşamaya dönmesine izin vermek yerine ölmeyi yeğleyeceğine söz verdi ve saklanmaya devam etmesi için yalvardıktan sonra onu arayan kişinin yaklaşmasına engel olmak üzere oradan ayrıldı.

Mağaranın ağzında, kayalıkların oradaki geçide giren bir hanımefendi gördüğünü söyleyen bir köylüyle konuşan silahlı bir şövalye buldu. Şövalye, Isabella’yı aramak üzere hazırlanırken, kılıcını çekmiş Theodore yoluna çıktı ve kendini riske atarak sertçe Şövalye’yi ilerlemekten men etti.

“Yolumu kesmeye cüret eden sen de kimsin?” dedi Şövalye mağrurca.

“Yapabileceğinden fazlasına cesaret etmeyen biri,” dedi Theodore.

“Prenses Isabella’yı arıyorum,” dedi Şövalye, “ve anladığım kadarıyla bu kayalıkların arasında saklanıyor. Bana ayak bağı olmayın, yoksa hıncımı kışkırttığınız için pişman olursunuz.”

“Amacınız, en az hıncınızın alçaklığı kadar iğrenç,” dedi Theodore. “Geldiğiniz yere dönün yoksa kimin hıncının daha korkunç olacağını yakında görürüz.”

Vicenza Markisi’nden gelen şövalyelerin başı olan yabancı, Prenses hakkında bilgi almakla ve üç şövalyenin eline geçmesine engel olunmasına yönelik türlü emirler vermekle meşgul olan Manfred’in yanından atıyla dörtlüye uzaklaşmıştı. Şövalyelerin başı, Manfred’in

Prenses'in gizlice kaçışında suç ortağı olduğundan kuşkulandı ve kuşkularını doğrulayacak biçimde, Prens tarafından Isabella'yı gizlemesi için görevlendirildiği sonucuna vardığı bir adamdan gelen bu hakarete hiç cevap vermedi, ama Theodore'a kılıcıyla bir hamle savurarak önündeki tüm engelleri kısa sürede kaldıracaktı ki tam o anda, Şövalye'yi Manfred'in komutanlarından biri zanneden ve onu destekleyeceğine kışkırtan Theodore bu vuruşu kalkanıyla karşıladı. Uzun süredir Theodore'un göğsünde gizlenen yiğitlik birdenbire açığa çıktı. Gururu ve öfkesi dirençli eylemler için daha az yüreklendirici olmayan Şövalye'nin üstüne hızla atıldı. Theodore, Şövalye'yi üç farklı yerinden yaraladı ve sonunda, kan kaybından bayılarak Şövalye'yi etkisiz hale getirdi. İlk hamlede kaçan köylü, Manfred'in emriyle Isabella'yı bulmak için ormana dağılan hizmetkârlardan bazılarını uyardı. Hizmetkârlar, kısa süre içinde soylu yabancı olduğunu anladıkları Şövalye yere yığılırken çıkageldiler. Theodore, Manfred'e duyduğu nefrete rağmen kazandığı zafere acıma ve cömertlik duyguları olmaksızın bakamıyordu; ama rakibinin niteliğini ve Manfred'in uşağı değil de düşmanı olduğunu öğrendiğinde bu durumdan daha da etkilendi. Manfred'in hizmetçilerine Şövalye'nin silahlarının çıkarılmasında ve yaralarından akan kanın durdurulması çabalarında yardım etti.

Yeniden konuşmaya başlayan Şövalye, güçsüz ve kararsız bir sesle şöyle dedi:

“Ey cömert düşman! Her ikimiz de yanlışa düştük. Ben sizi zorbanın adamlarından sandım; anlıyorum ki siz de benzer bir hata yaptınız. Özür dilemek için çok geç. Bitkin düştüm. Eğer Isabella yakındaysa, onu çağırın. Ona söyleyecek önemli sırlar...”

“Ölüyor!” dedi uşaklardan biri, “Kimsenin yanında haç yok mu? Andrea, onun için dua eder misin?”

“Biraz su getirin,” dedi Theodore, “ve boğazından aşağı akıtın; ben de o arada Prenses'in yanına gideyim.” Bunu söyler söylemez Isabella'nın yanına koştu; alçakgönüllü birkaç sözcükle, ölmeden önce Isabella için önemli bir sırrı açıklamak isteyen ve babasının sarayından gelen bir beyefendiyi yanlışıyla yaralama şanssızlığı yaşadığını söyledi. Gizlendiği yerden çıkması için kendisini çağıran Theodore'un sesini duyup heyecanlanan Prenses, işittikleri karşısında şaşkına döndü. Yiğitliğini gösteren bu yeni kanıtla bozuk moralini yerine getiren Theodore'un kendisine yolu göstermesine izin vererek kanaması olan Şövalye'nin yattığı yere vardı, ama Manfred'in hizmetkârlarını fark edince korkuları yeniden ortaya çıktı. Eğer Theodore, adamların silahsız olduklarını görmesini sağlarmasaydı ve Prenses'i yakalamaya cüret etmeleri durumunda onları hemen öldürmekle tehdit etmemiş olsaydı tekrar kaçacaktı. Yabancı, gözlerini açıp karşısındakinin kadın olduğunu görünce, “Siz, yalvarırım doğru söyleyin, Vicenzalı Isabella mısınız?” dedi.

“Evet, benim,” dedi Isabella, “Tanrım, yalvarırım kendinize gelin!”

“Öyleyse, öyleyse,” dedi Şövalye konuşmak için kendiyle savaşıyor, “babanıza bakıyorsunuz, bana, bir...”

“Ah! Şaşkınlık! Dehşet! Neler duyuyorum! Neler görüyorum!” diye haykırdı Isabella. “Babam mı? Siz benim babam mısınız? Nasıl oldu da buraya geldiniz, efendim? Tanrı aşkına konuşun! Ah! Yardım edin, yoksa ölecek!”

“Evet çok doğru,” dedi yaralı Şövalye, tüm gücünü harcayarak, “ben Frederic, babanım, evet, seni kurtarmaya geldim, ama olmayacak, bana bir veda öpücüğü ver ve öpücük al...”

“Efendim,” dedi Theodore, “kendinizi yormayın. Sizi şatoya taşımamıza izin verin.”

“Şatoya mı!” dedi Isabella, “Şatodan daha yakın bir yerde yardım bulamaz mıyız? Babamı o zorbayla karşı karşıya mı bırakacaksınız? Eğer babam oraya giderse, ona eşlik etmeye cesaret edemem. Peki ama onu bırakabilir miyim?”

“Çocuğum,” dedi Frederic, “nereye götürüldüğüm benim için hiç önemli değil. Birkaç dakika içinde tehlikenin ötesine geçmiş olacağım. Fakat hâlâ sana delicesine düşkün gözlerim açıkken beni yüzüstü bırakma sevgili Isabella. Bu yürekli şövalye, ki kim olduğunu bilmiyorum, senin masumiyetini koruyacak. Beyefendi, çocuğumu bırakmayacaksınız, öyle değil mi?”

Gözyaşlarını kurbanının üstüne akıtan ve Prenses’i yaşamı pahasına koruyacağına yemin eden Theodore, Şövalye’yi şatoya götürülmesine izin vermesi için ikna etti. Yaralarını ellerinden geldiğince sardıktan sonra Şövalye’yi hizmetkârlardan birine ait olan atın üstüne yerleştirdiler. Theodore yanından yürüyordu ve babasından ayrılmaya dayanamayan dertli Isabella, kederle peşlerinden gidiyordu.

IV

Acılı grup şatoya vardığında, Isabella'nın, yaklaştıklarını haber vermesi için gönderdiği hizmetkârlardan birinin bilgilendirdiği Hippolita ve Matilda tarafından karşılandı. Frederic'in en yakın odaya taşınmasına önyak olan hanımefendiler, cerrahlar onun yaralarını muayene ederken odadan çıktılar. Theodore'la Isabella'yı birlikte görünce Matilda'nın yüzü kızardı; ama bu durumu Isabella'yı kucaklayarak ve babasının başına gelen şanssızlık nedeniyle onu avutarak gizlemeye çalıştı. Kısa süre sonra cerrahlar, Hippolita'ya Marki'nin yaralarının hiçbirinin tehlikeli olmadığını ve kızıyla Prensesleri görmeyi arzuladığını haber vermeye geldiler. Theodore dövüşün Frederic için ölümcül olduğuna ilişkin kaygılarından kurtulmasının sevincini dile getirme bahanesiyle Matilda'nın peşinden gitme dürtüsüne karşı koyamadı. Matilda'nın gözleri, Theodore'unkilerle buluşunca öyle sık yere dönüyordu ki, Theodore'un dikkatle Matilda'ya baktığını gören Isabella, çok geçmeden Theodore'un mağarada sözünü ettiği ilgi odağının Matilda olduğunu sezdi. Bu sessiz sahne olup biterken, Hippolita Frederic'ten, kızını geri almak için böyle gizemli bir yol izlemesinin nedenini öğrenmek istedi ve çocukları arasındaki evlilik anlaşmasından dolayı efendisini affetmesi için çeşitli bahaneler öne sürdü. Frederic her ne kadar Manfred'e öfkeli olsa da, Hippolita'nın nezaketine ve iyiliğine duyarsız değildi, ama daha çok Matilda'nın güzelliğine vurulmuştu. Onları başucunda tutmayı arzularak Hippolita'ya başından geçenleri anlattı. Kâfirlerin elinde tutuklu olduğu günlerde, esir düştüğünden beri hiç haber alamadığı kızını rüyasında gördüğünü söyledi; rüyasında kızının büyük talihsizlikler yaşadığı bir şatoda alıkondüğünü ve eğer özgürlüğüne kavuşup Joppa yakınlarındaki ormana sığınırsa daha fazlasını öğrenebileceğini gördüğünü anlattı. Bu rüyayla telaşa kapılıp rüyanın gösterdiği yolu izleyememenin âcizliğiyle zincirleri her zamankinden daha çok acı vermeye başlamıştı. Fakat düşünceleri özgürlüğüne kavuşmanın yollarıyla meşgulken, Filistin' de savaşmakta olan müttefik prenslerin fidyesini ödediğine ilişkin iyi haberi aldı. Rüyasında gösterilen ormana gitmek üzere derhal yola koyuldu. Üç gün boyunca kendisi ve hizmetkârları tek bir insan görmeksizin ormanda dolanıp durdular. Fakat üçüncü günün akşamında içinde can çekişen yaşlı ve saygıdeğer bir münzevinin bulunduğu bir mağaraya vardılar. Güçlü uyarıcı ilaçlar kullanarak mübarek adamı konuşturmayı başardılar. “Çocuklarım,” demişti münzevi, “merhametinize muhtacım, ama tüm bunlar boşa, ebedi istirahatgâhıma gidiyorum; yine de Tanrı'nın isteklerini yerine getirmenin hoşnutluğu içinde ölüyorum. Vatanımın dinsizlerin kurbanı olduğunu gördükten sonra (Heyhat! Bu korkunç manzaraya şahit olalı elli yıldan fazla oluyor!) bu ıssızlığa ilk çekildiğimde, Aziz Nicholas bana göründü ve ölüm döşeğinde olmam dışında hiçbir ölümlüye açıklamamamı emrettiği bir sır verdi. İşte o büyülü saat geldi ve hiç kuşkusuz sizler de güvenimi ifşa etmemin emredildiği seçilmiş savaşçılarsınız. Bu acınası cesede son görevlerinizi yerine getirir getirmez bu yoksul mağaranın sol tarafındaki yedinci ağacın dibini kazın ve acılarınız... Ah! Yüce Tanrım, ruhumu yanına al!” Dini bütün adam bu sözlerle son nefesini verdi.

“Günün ağarmasıyla birlikte,” diye sözlerine devam etti Frederic, “kutsal adamın kalıntılarını toprağa verdikten sonra verilen talimatlara göre toprağı kazdık; ama bizi şaşkına

çeviren şey, yaklaşık iki metre derinlikte muazzam bir kılıç, şimdi avluda duran kılıcın ta kendisini bulmamızdı! Her ne kadar onu yerinden çıkarma çabalarımız sırasında iyice kınına girmiş olsa da o sırada kısmen açıkta duran kılıcın üzerinde şu satırlar yazılıydı... Hayır, hanımefendi,” diye ekledi Marki, Hippolita’ya dönerek, “eğer bu sözleri yinelemekten kaçınırsam beni bağışlayın. Cinsiyetinize ve makamınıza saygı duyuyorum ve sizin için değerli olan şeyleri incitecek sözlerle kulağınızı gücendirme suçunu işlemekten çekiniyorum.” Duraksadı.

Hippolita titredi. Frederic’in Tanrı tarafından evini tehdit ettiği görünen yazgıyı gerçekleştirmek üzere görevlendirildiğinden kuşkusu yoktu. Matilda’ya kaygıyla karışık sevgiyle bakarken yanaklarından sessiz bir gözyaşı damlası süzüldü; ama kendini toparlayarak, “Devam edin, efendim,” dedi, “Tanrı hiçbir şeyi boşuna yapmaz. Ölümlüler onun göksel buyruklarını alçakgönüllülük ve boyun eğişle karşılamalıdır. Bize düşen, onun gazabına karşı koymak ya da emirlerine boyun eğmektir. Sözü ettiğiniz cümleyi tekrarlayın efendim, teslim olmuş dinliyoruz.”

Frederic, bu kadar ileri gittiği için üzülmüştü. Hippolita’nın ağırbaşlılığı ve sabırlı metaneti saygıyla içine işledi ve Prens’le kızının birbirlerine gösterdikleri hassas ve sessiz sevgi onu neredeyse gözyaşlarına boğdu. Yine de bu isteğe uymaktan kaçınmanın daha kaygılandırıcı olacağından korkarak kekeleyen ve alçak bir sesle şu dizeleri söyledi:

Her nerede bu kılıca uyan bir miğfer bulunursa,
İşte orada kızın tehlikelerle kuşatılmış durumda,
Genç kızı yalnız Alfonso’nun soyu kurtarabilir,
Ve uzun süredir huzursuz olan bir prensin ruhunu

sükûnete kavuşturabilir.

“Bu sözlerde bu Prensleri etkileyen,” dedi Theodore sabırsızca, “ne anlam gizli? Neden böyle zayıf temeli olan gizemli bir incelik onları sarssın ki?”

“Ne kaba sözler bunlar, genç adam,” dedi Marki, “ve her ne kadar şans bir kez size gülmüş olsa da...”

Theodore’un, Matilda’ya olan duyguları nedeniyle kendilerine yakınlık gösterdiğini düşünerek gücenen Isabella, “Şerefli efendim,” dedi, “bir köylünün oğlunun yorumları yüzünden sinirlerinizi bozmayın. Size göstermekle yükümlü olduğu hürmeti unutuyor; fakat buna alışık değil...”

Yükselen gerginlikten kaygılanan Hippolita, Theodore’un cüretini frenledi ama bunu, onu onaylayan bir havayla yaptı ve konuyu değiştirerek Frederic’e efendisi Manfred’i nerede bıraktığını sordu. Marki tam cevap verecekken dışarıda bir ses duydular; sesin kaynağını araştırmak üzere ayağa kalkarlarken Manfred, Jerome ve olanlara ilişkin hatalarla dolu söylentiler duyan grubun bir bölümü odaya girdi. Manfred, başına gelen talihsizliklere ilişkin üzüntülerini bildirmek ve dövüşün detaylarını öğrenmek üzere aceleyle Frederic’in yatağına doğru ilerledi; büyük bir korku ve şaşkınlık içinde, “Ne! Nesin sen ey korkunç hortlak! Ölüm vaktim mi geldi?” diye haykırdı.

“Sevgili bağışlayıcı efendim,” diye bağırdı onu kollarının arasına alan Hippolita, “Ne görüyorsunuz? Neden gözlerinizi oraya diktiniz?”

“Ne!” diye nefes nefese bağırdı Manfred, “Hiçbir şey görmüyor musun Hippolita? Bu iğrenç hayalet sırf bana mı görünüyor? Ben ki, hiç...”

“Merhametlerin en tatlısı aşkına efendim,” dedi Hippolita, “kendinizi toparlayın, aklınıza hâkim olun. Burada bizden, dostlarınızdan başka kimse yok.”

“Ne! Bu Alfonso değil mi?” diye haykırdı Manfred. “Onu görmüyor musun? Beynimin bir hezeyanı mı bu?”

“O mu! Efendim,” dedi Hippolita, “o Theodore, o talihsiz genç...”

“Theodore mu!” dedi Manfred keder içinde alnına vurarak, “İster Theodore ister hayalet olsun, Manfred’in aklını kaçırttırdı. Peki ama nasıl oldu da buraya geldi? Ve nasıl oldu da zırhlar içinde?”

“Sanırım Isabella’yı aramaya gitti,” dedi Hippolita.

“Isabella’yı mı?” dedi Manfred yeniden öfkesi nüksederek. “Evet, evet buna hiç kuşku yok. Peki ama onu içinde bıraktığım hücreden nasıl kurtuldu? Onun böyle yücelmesini sağlayan Isabella mı, yoksa ikiyüzlü yaşlı Rahip mi?”

“Peki eğer bir ebeveyn, evladının kurtuluşu için kafa yormuşsa,” dedi Theodore, “suçlu sayılır mı?”

Oğlu tarafından nedensiz yere suçlanıyormuşçasına adı anılan Jerome, ne düşüneceğini şaşırıyordu. Theodore’un nasıl kaçtığını, nasıl silahlandığını ve Frederic’le nasıl karşılaştığını anlayamıyordu. Yine de, Manfred’in oğluna karşı öfkesini ateşleyecek herhangi bir şey sormaya cesaret edemiyordu. Jerome’un sessizliği, Manfred’i, Theodore’un serbest kalışını Rahip’in tasarladığına ikna etti. “Seni nankör ihtiyar,” dedi Prens, Rahip’e hitap ederek, “benim ve Hippolita’nın cömertliğine böyle mi karşılık veriyorsun? Gönülden dilediğim şeylere karşı gelmeyi kabul ederek piçini silahlandırıp bana hakaret etmesi için şatoma getiriyorsun!”

“Efendim,” dedi Theodore kılıcını saygılı biçimde Manfred’in ayakları dibine sererek, “babama haksızlık ediyorsunuz. Ne o ne de ben huzurunuzu bozacak herhangi bir düşünce beslemeye muktediriz. Kendimi siz majestelerinin keyfine teslim etmem küstahlık mıdır?” diye sözlerine devam etti. “İşte göğsüm! Eğer orada sadakatsiz bir düşüncenin barındığına dair kuşkunuz varsa vurun efendim. Size ve size ait şeylere saygı göstermeyen tek bir his kazılı değil kalbimde.”

Theodore’un bu sözleri söylerkenki saygın ve coşkun hali herkesin onun lehine düşünmesine neden oldu. Hatta Manfred bile duygulandı; ama hâlâ Theodore’un Alfonso’ya olan benzerliğinden etkilenmiş olduğundan bu hayranlığı gizli bir korkuyla yıkıldı. “Ayağa kalk,” dedi, “şu an ilgilendiğim şey senin yaşamın değil. Ama bana öykünü ve bu yaşlı hainle ne ilgin olduğunu anlat.”

“Efendim!” diye atıldı Jerome.

“Sessiz ol, düzenbaz!” dedi Manfred, “Ona suflörlük yapılmasına izin vermeyeceğim.”

“Efendim,” dedi Theodore, “yardım istemiyorum; öyküm çok kısa. Beş yaşındayken annemle birlikte Sicilya sahilinde korsanlar tarafından kaçırılıp Cezayir’e götürüldüm. Annem, on iki aydan kısa bir süre sonra üzüntüden öldü.” Yüzünde binlerce kaygı dolu öfke ifadesi taşıyan Jerome’un gözlerinden yaşlar fışkırdı. “Annem ölmeden önce,” diye devam etti Theodore, “giysilerimin kol altlarına Falconara Kontu’nun oğlu olduğumu söyleyen yazılar iliştirdi.”

“Evet, çok doğru,” dedi Jerome, “o acınası baba benim.”

“Sana bir kez daha sessiz olmanı emrediyorum,” dedi Manfred. “Devam et.”

“Şu son iki yıla kadar köle olarak yaşamaya devam ettim,” dedi Theodore, “efendime deniz yolculuklarında eşlik ederken, korsanın hakkından gelen bir Hıristiyan gemisi tarafından serbest bırakıldım ve kaptana gerçek kimliğimi açıkladığımda cömertlik gösterip beni Sicilya kıyısında bıraktı. Fakat, heyhat! Oraya vardığımda bir baba bulacağıma, yokluğunda sahildeki arazisinin annemle beni tutsak eden serseri tarafından yakılıp yıkıldığını, şatosunun yanıp kül olduğunu, geri döndüğünde kalan her şeyi satıp Napoli krallığında kendini dine verdiğini öğrendim, ama kimse bana nerede olduğunu söyleyemiyordu. Aç biilaç, tek bir dostum olmadan ve bir baba tarafından kucaklanmanın coşkusunu yaşamak için neredeyse hiç ümidim kalmadan Napoli’ye gitmek için elime geçen ilk fırsatta bir gemiye atladım; bu altı gün içinde yine ekmeğimi ellerimle kazanarak oradan bu bölgeye geldim; dün sabaha kadar Tanrı’nın bana kafa dinginliği ve gönlü tok bir yoksulluktan başka bir şey bahşedeceğine inanmıyordum. İşte efendim, Theodore’un öyküsü budur. Babamı bularak umut ettiğimden de fazlasıyla kutsanmış oldum; siz majestelerinin hoşnutsuzluğuna sebep olduğum için hak ettiğimden daha şanssızım.”

Kenara çekildi. İzleyiciler arasından övgü dolu hafif bir mırıltı yükseldi. “Hepsi bu kadar da değil,” dedi Frederic, “onun söylemediği şeyleri eklemek onurumun borcudur. O alçakgönüllü davransa da ben cömert olmalıyım. Hıristiyan dünyasının en cesur gençlerinden biridir o. Aynı zamanda sıcakkanlı da; onun hakkında sahip olduğum azıcık bilgiye dayanarak dürüstlüğüne şahitlik ederim. Eğer kendisine ilişkin anlattıkları doğru olmasaydı asla dile getirmezdi. Bana gelince, evlat, kökeninize yaraşan açıksözlülüğünüze hürmet ediyorum. Ama bana saldırdınız; yine de damarlarınızda akan asil kanın, özünü bu kadar kısa süre önce keşfetmişken kaynaması pekâlâ kabul edilebilir. Gelin, efendim,” (Manfred’e döndü), “eğer ben onu affedebiliyorsam eminim siz de edebilirsiniz. Eğer onu hortlak zannetmişseniz, bu, gencin suçu olmaz.”

Bu acı alay Manfred’in ruhunu incitti. “Eğer öteki dünyadan varlıklar,” dedi Prens mağrurca, “zihnimi dehşete düşürme gücüne sahiplerse, bu, yaşayan insanların yapabileceğinden fazlası anlamına gelir; hatta genç bir adamın silahının yapabileceğinden de.”

“Efendim,” diyerek araya girdi Hippolita, “konuğunuzun dinlenmesi gerekiyor; ona dinlenmesi için fırsat versek olmaz mı?” Bunu söyleyip Manfred’i elinden tutarak Frederic’in yanından ayrıldı ve beraberindekilere yolu gösterdi.

Manfred, en gizli duygularının ortaya çıkışını anımsatan bu konuşmayı bitirmekten üzüntü duymayarak, sabah şatoya dönme sözü vermesi karşılığında (genç adamın mutlulukla kabul ettiği bir şarttı bu) Theodore’un, babasıyla birlikte manastıra çekilmesini kabul ettikten sonra kendi dairesine yönlendirilmesine izin verdi. Matilda ve Isabella kendi düşünceleriyle fazlasıyla meşguldüler ve birbirlerinden, o gece daha fazla konuşmak istemeyecek kadar hoşlanmıyorlardı. Daha çok resmî sözler söyleyip çocukluklarından beri aralarında olan sevgiyi eskiye nazaran daha az göstererek kendi odalarına çekildiler.

Fazla cana yakınlıkla ayrılmış olmasalar da, güneş doğar doğmaz daha büyük sabırsızlıkla bir araya geldiler. Zihinleri uykuyu uzak tutuyordu ve her ikisi de dün gece diğeri sormuş olmayı dilediği binlerce soruyu tekrar kafasında toparlıyordu. Matilda,

Isabella'nın Theodore tarafından iki kez rastlantısal olduğuna inanmadığı hassas durumlardan kurtarıldığını düşünüyordu. Theodore'un gözlerinin, Frederic'in odasında kendisinin üzerinde olduğu doğrudu; ama bu pekâlâ, Isabella'ya olan aşkını her ikisinin de babasından saklamak için olabilirdi. En iyisi bu konuyu açıklığa kavuşturmaktı. Isabella'nın sevgilisine tutku besleyerek arkadaşına zarar vermesin diye gerçeği öğrenmek istiyordu. Böylece kıskançlık harekete geçti ve aynı zamanda, merakını aklamak için arkadaşlık bahanesine sığındı.

En az Matilda kadar huzursuz olan Isabella'nın, kuşkuları için daha sağlam dayanakları vardı. Theodore'un hem dili hem gözleri kalbinin dolu olduğunu söylemişti; bu doğrudu. Ama belki de Matilda onun bu sevgisine karşılık vermiyordu. Her zaman aşka karşı duyarsız görünüyordu; tüm düşünceleri Tanrı'ya yönelikti. "Neden onu kararından döndürdüm ki?" dedi Isabella kendi kendine, "Cömertliğimin cezasını çekiyorum. Peki ama ne zaman buluştular ki? Nerede? Olamaz! Kendimi kandırıyorum. Belki de dün gece birbirlerini ilk kez görmüşlerdir. Theodore'un aklını çelen başka bir şey olmalı. Eğer öyleyse, eğer ilgilendiği kişi dostum Matilda değilse sandığım kadar mutsuz değilim demektir. Nasıl olur da benimle ilgilenmediğini kaba biçimde ve gereksiz yere açıklayan bir adamın sevgisini isteyecek kadar alçalabilirim? Tam da terbiye kurallarının en azından nezaket sözcükleri gerektirdiği bir anda bunları açıklayan bir adamın. Beni bu konuda doğrulayacak olan sevgili Matilda'ya gideceğim. Erkekler sahtekâr. Matilda'ya rahibe olmasını tavsiye edeceğim. Bu düşünce yapısında olduğumu gördüğüne sevinecektir; bundan sonra da manastıra kapanma eğilimine karşı çıkmayacağımı bildireceğim." Bu düşüncelerle ve kalbini tümüyle Matilda'ya açma kararıyla, çoktan giyinmiş ve dalgın dalgın kolunun üzerine yaslanmış olduğunu gördüğü Prens'in odasına gitti. Kendi hislerine eş bu tavır Isabella'nın kuşkularını yeniden ortaya çıkardı ve arkadaşına güvenme isteğini yıktı. Karşılaştıklarında yüzleri kızardı; ikisi de konuşmalarında duygularını saklayamayacak kadar toydular. Birtakım anlamsız soru ve cevaptan sonra Matilda, Isabella'ya kaçış nedenini sordu. Tümüyle kendi tutkusuyla meşgul olup Manfred'in ona yönelik tutkusunu neredeyse büsbütün unutan Isabella, Matilda'nın, önceki gece meydana gelenlerin nedeni olan manastırdan kaçışını ima ettiği sonucuna vararak, "Martelli, manastıra annenizin öldüğü haberini getirdi," diye cevap verdi.

"Ah!" dedi Matilda, Isabella'nın sözünü keserek, "Bianca bana yapılan o hatayı anlattı. Bayıldığımı görünce, 'Prens öldü!' diye bağırılmış ve şatoya her zamanki yoksulluk yardımını almaya gelen Martelli de..."

"Peki bayılmanıza neden olan neydi?" dedi Isabella, öykünün devamıyla ilgilenmeyerek. Matilda'nın yüzü kızardı ve kekelemeye başladı, "Babam... bir suçluyu yargılıyordu."

"Ne suçlusu?" dedi Isabella merakla.

"Genç bir adam," dedi Matilda, "Sanırım... sanırım dün geceki genç."

"Ne! Theodore mu?" dedi Isabella.

"Evet," diye cevap verdi Prens. "Onu daha önce hiç görmedim; babamı nasıl kızdırdığını bilmiyorum, fakat size hizmet etmiş biri olduğuna göre, efendim onu bağışladığı için memnunum."

"Bana hizmet mi etmiş?" diye karşılık verdi Isabella. "Babamı yaralayıp neredeyse ölümüne sebep olmasını bana hizmet etmek olarak mı adlandırılıyorsunuz? Umarım Matilda yalnızca dünden beri babamı tanımakla kendimi kutsanmış hissetmeme karşın, bir babaya

karşı duyulan sevgiye o saygısız gencin cesaretine sinirlenmeyecek kadar uzak olduğumu düşünmüyordur; varoluş sebebime el kaldırmaya cüret eden birine karşı herhangi bir şey hissetmem olanaksız. Hayır, Matilda, kalbim ondan öğreniyor; eğer çocukken ettiğimiz arkadaşlık yemini hâlâ geçerliyse, beni sonsuza kadar mutsuz etme noktasına gelmiş bu adamdan nefret edersiniz.”

Matilda başını öne eğdi ve şöyle cevap verdi:

“Umarım sevgili Isabella, Matilda’sının dostluğundan kuşkulanmıyordur. O genci düne kadar hiç görmemiştim; benim için neredeyse bir yabancı. Ama cerrahlar babanızın tehlikeyi atlattığını açıkladıklarına göre Marki’nin sizinle bağlantısı olduğunu bilmediğine ikna olduğum birine karşı acımasızca kin beslememelisiniz.”

“Davasını acınacak şekilde savunuyorsunuz,” dedi Isabella, “hele ki size bu denli yabancı olduğunu düşünürsek! Ya yanılıyorum ya da iyiliğinize karşılık veriyor.”

“Ne demek istiyorsunuz?” diye sordu Matilda.

“Hiçbir şey,” dedi Isabella, Theodore’un ona olan eğilimine ilişkin ipucu verdiği pişman olarak. Ardından konuyu değiştirerek, Manfred’in Theodore’u hortlak olarak algılamasına neden olan şeyi sordu.

“Ah! Tanrım!” dedi Matilda, “Alfonso’nun salonda duran portresine ne kadar benzediğini fark etmediniz mi? Onu zırhlar içinde görmeden önce bile Bianca’nın dikkatini bu benzerliğe çekmişim; ama kaskı da takınca, resmin ta kendisi oluyor.”

“Resimlere pek bakmam,” dedi Isabella, “genci de sizin yapmış olduğunuzu anladığımdan çok daha az dikkatle inceledim. Ah, Matilda! Kalbiniz tehlikede, fakat izin verin, sizi arkadaşınız olarak uyarayım. Theodore âşık olduğunu bana itiraf etti. Fakat bu kişi siz olamazsınız çünkü ikiniz ilk kez dün karşılaştınız, öyle değil mi?”

“Elbette,” diye cevap verdi Matilda. “Peki neden sevgili Isabella’m söylediğim herhangi bir şeyden,” dedi ve duraksadı, ardından sözlerini şöyle sürdürdü: “Theodore önce sizi gördü ve ben de sönük cazibemin size sadık bir kalbi etkileyebileceğini düşünmeyecek kadar gururdan uzağım. Matilda’nın alın yazısı her ne olursa olsun, siz mutlu olun Isabella.”

Kalbi böylesi nazik sözlere karşı koyamayacak kadar dürüst olan Isabella, “Sevgili arkadaşım,” dedi, “Theodore’un hayranlık duyduğu kişi sizsiniz; bunu gördüm, buna ikna oldum; kendi mutluluğuma ilişkin bir düşünce, sizin mutluluğunuzun yoluna çıkmama izin vermez.”

Bu açıksözlülük, tatlı Matilda’nın gözünden yaşlar dökülmesine neden oldu ve bir anlığına da olsa bu arkadaş canlısı genç kızların arasına soğukluk girmesine sebep olan kıskançlık kısa süre sonra yerini ruhlarındaki doğal içtenliğe ve açık yürekliliğe bıraktı. Her ikisi de birbirlerine Theodore’un üzerlerinde bıraktığı ilk izlenimi itiraf ettiler ve bu güven duygusunu, karşılıklı olarak Theodore’a ilişkin isteklerinden vazgeçtiklerinde ısrarcı olan bir cömertlik çabası izledi. Sonunda, Isabella’nın erdeminin asaleti, Theodore’un ona neredeyse açıkça Matilda’yı tercih ettiğini söylediğini hatırlatarak tutkusunu zaptetmesini ve sevdiğini arkadaşına bırakmasını sağladı.

Bu dostluk yarışı sırasında Hippolita, kızının odasına girdi. “Hanımefendi,” dedi Isabella’ya, “kızıma karşı öyle hassassınız ve perişan haldeki evimizi etkileyen her şeyle öyle kibarca ilgileniyorsunuz ki kızımın aramda, sizin işitmenizin uygun olmadığı hiçbir sır bulunamaz.” Prensesler dikkat kesilmiş ve kaygılanmışlardı. “Şunu bilin ki hanımefendi,”

diye sözlerine devam etti Hippolita, “ve sen, sevgili Matilda, şu son iki gün içinde meydana gelen tüm olaylar sonucunda Tanrı’nın Otranto hükümdarlığının Manfred’in elinden Marki Frederic’in eline geçmesini amaçladığına ikna oldum; belki de rakibimiz olan ailelerin birleşip bizi topyekûn yok etmelerini önleme düşüncesinden ilham almışımıdır. Bu görüş ışığında, efendim Manfred’e çok sevgili evladını babanız Frederic’e teklif etmesini önerdim.”

“Beni mi! Marki Frederic’e mi!” diye haykırdı Matilda. “Yüce Tanrım! Merhametli anneciğim, peki bunu babama söylediniz mi?”

“Söyledim,” dedi Hippolita, “teklifimi sakince dinledi ve konuyu Marki’ye açmaya gitti.”

“Ah! Biçare Prensler!” diye bağırdı Isabella, “Ne yaptınız öyle? Kasıtsız iyiliğiniz kendiniz, benim ve Matilda için nasıl bir yıkım hazırlıyor!”

“Sizinle kızımı hedef alan ve benden kaynaklanan bir yıkım mı?” dedi Hippolita. “Bu da ne demek oluyor?”

“Ah!” dedi Isabella, “Kalbinizin temizliği başkalarının ahlaksızlığını görmenize engel oluyor. Kocanız, Manfred, o dine saygısız...”

“Durun!” dedi Hippolita, “Benim huzurumda, genç bayan, Manfred’den böyle saygısızca söz edemezsiniz. O benim efendim ve kocam; ayrıca...”

“Eğer şeytani amaçları uygulamaya geçirilebilirse,” dedi Isabella, “uzun süre öyle kalmayacak.”

“Kullandığınız bu dil beni şaşırtıyor,” dedi Hippolita. “Duygularınız ateşli, Isabella. Fakat şu âna kadar bunların sizi taşkınlığa sevk edeceğini bilmiyordum. Manfred’in hangi hareketi ona bir katil, bir suikastçı muamelesi yapmanıza izin veriyor?”

“Ey siz erdemli ve fazlasıyla saf Prensler!” diye cevap verdi Isabella. “Kastettiği yaşamınız değil, sizden ayrılmayı hedefliyor! Sizden boşanmayı!”

“Benden... benden boşanmak mı!”

“Annemden boşanmak mı!” diye haykırdı Matilda, annesiyle aynı anda.

“Evet,” dedi Isabella, “ve suçunu tamamlamak için düşündüğü şey... söyleyemeyeceğim!”

“Şu âna kadar söylediklerinizi bastırarak daha ne olabilir ki?” dedi Matilda. Hippolita susuyordu. Üzüntü, konuşmasına engel oluyordu. Manfred’in son günlerdeki muğlak konuşmaları şimdi duyduklarını doğruluyordu.

“Kusursuz Prensler! Hanımefendi! Anne!” diye haykırdı Isabella, acı dolu bir heyecanla kendini Hippolita’nın ayaklarının dibine atarak, “Bana güvenin, bana inanın ki sizi incitmeye razı geleceğime binlerce kez ölürüm, böyle iğrenç bir şeye... Ah!”

“Bu kadarı da fazla!” dedi Hippolita, “Tek bir suç akla başka ne suçları getiriyor! Ayağa kalkın, sevgili Isabella; erdeminizden kuşku duymuyorum. Ah! Matilda! Bu meydan okuma senin için çok ağır! Ağlama, sevgili yavrum; tek bir kötü söz söyleme; seni uyarıyorum. Unutma, o hâlâ senin baban.”

“Ama siz de annemsiniz,” dedi Matilda hararetli bir biçimde, “ve siz erdemlisiniz, siz suçsuzsunuz! Ah! Bunu yapmamalı mıyım? Yakınmamalı mıyım?”

“Hayır, yapmamalısın,” dedi Hippolita. “Haydi gel, her şey iyi olacak. Erkek kardeşinin ölümünün verdiği acıyla Manfred ne dediğini bilmiyordu. Belki Isabella onu yanlış

anlamıştır. Manfred'in yüreği iyidir, çocuğum her şeyi bilmiyorsun. Üzerimize gelen bir yazgı var; Tanrı'nın eli uzanıyor. Ah! Seni perişan olmaktan kurtarabilecek miyim peki? Evet," diye devam etti daha kararlı bir ses tonuyla, "belki de kendimi kurban etmem her şeyi telafi edebilir. Prens'e gidip bu boşanma için kendimi ortaya atacağım. Bana ne olacağının hiç önemi yok. Yakındaki manastıra çekilecek ve yaşamımın geri kalanını dua ederek ve çocuğum için gözyaşı dökerek harcayacağım, bir de Prens için!"

"Bu dünyanın hak etmediği kadar fazlasıyla iyisiniz," dedi Isabella, "tıpkı Manfred'in fazlasıyla alçak oluşu gibi. Ama, hanımefendi, zayıflığınızın benim adıma da karar vereceğini düşünmeyin. Söz veriyorum, duyun beni tüm melekler..."

"Durun, yalvarırım size," diye bağırdı Hippolita, "özgür olmadığınızı hatırlayın; bir babanız var."

"Babam," diye Hippolita'nın sözünü kesti Isabella, "dine aykırı eylemlerde bulunmayacak kadar dindar ve asildir. Fakat böyle bir şeyi buyurabilir mi? Bir baba, kızını lanetlenmiş bir eyleme zorlayabilir mi? Oğula bağlanmışım, babayla evlenebilir miyim? Hayır, hanımefendi, hayır; Manfred'in nefretlik yatağına zorla götürülemem. Ondan iğreniyorum, ondan tiksiniyorum. İlahî ve insani kanunlar beni bundan korusun. Ve dostum, sevgili Matilda'm! Taparcasına sevdiği annesine zarar vererek onun nazik ruhunu yaralar mıyım? Kendi anneme, zira başka bir annem olmadı."

"Ah! O ikimizin de annesi!" diye bağırdı Matilda. "Onu, onu, Isabella, hiç onu gereğinden fazla sevmek olur mu?"

"Sevgili çocuklarım," dedi duygulanan Hippolita, "duyarlılığınız beni çok etkiliyor, ama buna boyun eğmemeliyim. Kendi seçimlerimizi yapmak elimizde değil; Tanrı, babalarımız ve kocalarımız bizim yerimize karar vermeli. Manfred ve Frederic'in neye karar verdiklerini duyana kadar sabredin. Eğer Marki, Matilda'yla evlenmeyi kabul edecek olursa, Matilda'nın canı gönülden buna uyacağını biliyorum. Gerisine Tanrı engel olacaktır. Çocuğum ne demek istiyor?" diye sözlerine devam etti, Matilda'nın sessiz gözyaşı seliyle ayaklarına kapandığını görünce. "Fakat hayır; bana cevap verme kızım, babanın isteğine karşı tek söz bile duymamalıyım."

"Ah! İtaatkârlığımdan, size ve Manfred'e olan korkutucu itaatkârlığımdan kuşkulanmayın!" dedi Matilda. "Ama kadınların en saygıdeğeri! Tüm bu duyarlılığı, iyilikleri yaşayıp da tek bir düşünceyi annelerin en iyisinden gizleyebilir miyim?"

"Ne söyleyeceksiniz?" dedi Isabella titreyerek. "Kendinize gelin, Matilda."

"Hayır, Isabella," dedi Prens, "eğer ruhumun en derinlerindeki boşlukta onun izni olmayan bir düşünce bulunursa, bu benzersiz anneyi hak edemem. Yok! Onu gücendirdim; onun onayı olmadan arzusunun kalbime girmesine izin verdim. Ama işte şimdi vazgeçiyorum; burada ona ve Tanrı'ya söz veriyorum."

"Çocuğum, çocuğum!" dedi Hippolita, "Bu sözler de neyin nesi? Yazgı bizim için hangi yeni yıkımları kenarda tutuyor? Sen ve arzu mu! Sen! Tam da bu yıkım anında."

"Ah! Tüm suçumu anlıyorum!" dedi Matilda. "Annemin acı çekmesine neden olursam kendimden iğrenirim. Bu dünyada sahip olduğum en değerli şeyim o. Ah! O gence bir daha asla ama asla bakmayacağım!"

"Isabella," dedi Hippolita, "bu nahoş sır her neyse ona vâkıfsınız. Söyleyin."

"Ne!" diye haykırdı Matilda, "Kendi suçum hakkında konuşmama izin vermeyecek kadar

mı yitirdim annemin sevgisini? Ah! Zavallı, zavallı Matilda!"

"Çok acımasızsınız," dedi Isabella, Hippolita'ya. "Erdemli bir zihnin acısını fark edip onu paylaşamaz mısınız?"

"Çocuğuma acımamak mı!" dedi Hippolita, Matilda'yı kollarına alarak. "Ah! Onun iyi biri olduğunu biliyorum; tümüyle erdem, sevecenlik ve görev aşkından oluştuğunu biliyorum. Seni bağışlıyorum, benim tek ve kusursuz umudum!"

Sonra Prensesler, Hippolita'ya Theodore'a duydukları ilgiyi ve Isabella'nın genç adamı Matilda'ya bırakma maksadını açıkladılar. Hippolita akılsızlıklarından dolayı onları ayıpladı ve ikisinin babasının da vârislerini asil bir aileye doğmuş olsa bile böylesine fakir bir adama vermesinin olanaksızlığını söyledi. Tutkularını bu kadar yakın bir tarihe dayandığını ve Theodore'un ikisinden de kuşkulanması için çok az gerekçesi olacağını görmek içine biraz su serpti. Her iki Prenses'e de genç adamla herhangi bir şekilde görüşmekten kaçınmalarını buyurdu.

Matilda buna ateşli biçimde söz verdi. Ama genç adamla arkadaşının birlikteliğini desteklemekten başka bir şey yapmamakla gururlanan Isabella, bir türlü genç adamdan kaçınma kararını alamıyordu ve böylece Hippolita'yı yanıtsız bıraktı. "Manastıra gideceğim," dedi Hippolita, "ve bu yıkımlardan kurtulmamız için yeni ayınlar yapılmasını isteyeceğim."

"Ah, anneciğim!" dedi Matilda, "Bizi bırakmaktan söz ediyorsunuz. Manastıra sığınmaktan ve babama tehlikeli amacını sürdürmesi için fırsat vermekten söz ediyorsunuz. Ah! Vazgeçmeniz için dizlerimin üzerine çöküp size yalvarıyorum. Beni Frederic'e yem mi yapacaksınız? Peşinizden manastıra geleceğim."

"Sakin ol, çocuğum," dedi Hippolita, "hemen döneceğim. Tanrı'nın isteğinin bu olduğunu ve bunun senin yararına olduğunu öğrenene kadar seni terk etmeyeceğim."

"Beni kandırmayın," dedi Matilda. "Siz buyurana dek Frederic'le evlenmeyeceğim. Eyvah! Bana ne olacak?"

"Bu haykırış da ne şimdi?" dedi Hippolita. "Sana geri döneceğime söz verdim."

"Ah! Anneciğim," diye cevap verdi Matilda, "burada kalın ve beni kendimden koruyun. Sizin tek bir kaş çatışınız babamın tüm hainliğinden daha fazlasına muktedir. Kalbimi bir başkasına verdim ve onu geri almamı ancak siz sağlayabilirsiniz."

"Daha fazla konuşma," dedi Hippolita, "durumunu kötüleştirmemelisin, Matilda."

"Theodore'u bırakabilirim," dedi Prenses, "fakat başkasıyla evlenmek zorunda mıyım? İzin verin sizinle kilise sunağına gideyim ve sonsuza dek kendimi dünyaya kapatayım."

"Yazgın babana bağlı," dedi Hippolita, "eğer sevgim sana baban dışında şeylere saygı göstermeyi öğretmişse, onu yanlış kullanmışım demektir. Elveda çocuğum! Senin için dua etmeye gidiyorum."

Hippolita'nın asıl amacı Jerome'a, boşanmayı vicdanen onaylamama hakkı olup olmadığını sormaktı. Hippolita, vicdani duyarlılığın kendisi için yük haline dönüştürdüğü prensliği bırakması konusunda sıklıkla Manfred'e baskı yapıyordu. Bu kaygılar, kocasından ayrılmasını başka koşullar altında görünebileceğinden daha az korkutucu kılıyordu.

Gece şatodan ayrılan Jerome, neden kendisini Manfred'den kaçışına yardım etmekle suçladığını öğrenmek için Theodore'u sertçe sorguya çekti. Theodore, bunu Manfred'in Matilda'dan kuşkulanmasına engel olmak için tasarlandığını itiraf etti ve Jerome'un yüce yaşamının ve kişiliğinin onu zorbanın öfkesinden koruduğunu ekledi. Oğlunun o Prenses'e

ilgi duyduğunu fark eden Jerome içtenlikle hüznünlendi ve oğlunu dinlenmesi için yalnız bırakırken, sabah ona bu tutkusunu zaptetmesi için önemli nedenler sunacağına söz verdi. Tıpkı Isabella gibi, Theodore da kısa süre önce kalbinin isteklerinin aksi yönündeki kararlarına boyun eğmek durumunda kaldığı anne baba otoritesiyle tanışmıştı. Rahip'in sözünü ettiği nedenleri öğrenme konusunda çok meraklı değildi ve onlara uyma isteği daha da azdı. Güzel Matilda'nın üzerinde bıraktığı izlenim bir evladın babaya duyduğu sevgiden daha güçlüydü. Bütün gece kendini aşka dair düşüncelerle oyaladı ve sabah geç saatlerde, ancak sabah ayininden sonra, babasının onunla birlikte Alfonso'nun mezarına gitmesini buyurduğunu hatırladı.

“Genç adam,” dedi Jerome onu gördüğünde, “bu gecikme hiç hoşuma gitmedi. Daha şimdiden babanın emirleri bu kadar az mı önem taşıyor?” Theodore acemice bahaneler sıraladı ve geç kalışını uyuyakalmasına yordu. “Peki düşlerin kimle meşguldü?” dedi Rahip sertçe. Oğlunun yüzü kızardı. “Hadi, hadi,” diye devam etti Rahip, “seni düşüncesiz genç! Böyle bir şey olamaz; bu haram tutkuyu göğsünden söküp at.”

“Haram tutku mu!” diye bağırdı Theodore. “Masum bir güzellik ve erdemli bir alçakgönüllülükle günah bir arada olabilir mi?”

“Tanrı'nın yok olmaları için lanetlediklerini bağrına basmak,” diye cevap verdi Rahip, “günahtır. Bir zorbanın soyu üçüncü ya da dördüncü nesilde yeryüzünden silinip gitmelidir.”

“Tanrı, günahkârların suçları yüzünden masumlara da çektirir mi?” dedi Theodore. “Dürüst Matilda'nın yeteri kadar erdemi var.”

“Seni mahvetmeye yetecek kadar,” diye sözünü kesti Jerome. “Barbar Manfred'in iki kez senin cezalandırılmanı emrettiğini bu kadar çabuk mu unuttun?”

“Hayır,” dedi Theodore, “kızının yardımlarının beni Prens'in hükmünden kurtardığını da unutmuş değilim. Yaralayan şeyleri unutabilirim ama iyilikleri asla.”

“Manfred'in soyundan aldığı yaralar,” dedi Rahip, “aklının alabileceğinin çok ötesinde. Cevap verme ve şu kutsal tasvire bak! Bu mermer anıtın altında her türlü erdemle donatılmış bir prens olan İyi Yürekli Alfonso'nun külleri duruyor. Halkının babası! İnsan soyunun büyük sevinci! Diz çök, dik kafalı çocuk! Ve bir babanın, ruhundan kutsal öç isteği hariç tüm duyguları söküp atacak dehşet verici durumu açıklamasına kulak ver. Ey, Alfonso! Yaralı Prens! Huzura kavuşmamış hayaletin bu sıkıntılı havada korkutucu biçimde asılı dursun; bu titreyen dudaklar... Ha! Kim o gelen?”

“Kadınların en perişanı,” dedi Hippolita koro bölmesine girerken. “İyi yürekli Rahip, müsait misiniz? Bu genç neden diz çökmüş? Yüzlerinize kazanmış bu korku da ne anlama geliyor? Neden bu kutsal mezarın başındasınız?”

“Ah! Hiçbir şey anlamadınız mı? Bu acınası durumdaki bölgenin dertlerine son vermesi için,” diye cevap verdi Rahip biraz kafası karışarak, “gökyüzüne dualarımıza gönderiyoruz. Bize katılın, hanımefendi! Sizin o lekesiz ruhunuz, bugünlerde evinize karşı açıkça suçlamalarda bulunan hükümler için af gelmesini sağlayabilir.”

“Tanrı'ya onları uzaklaştırması için gayretle dua ediyorum,” dedi dindar Prens. “Biliyorsunuz ki, efendim ve masum çocuklarım için Tanrı'nın lütfunu elde etmek hayatımın en önemli uğraşı oldu. Heyhat! Biri, elimden alındı! Tanrı beni zavallı Matilda'm için duysun! Peder, onun için aracılık ediniz!”

“Her yürek onu kutsayacaktır,” dedi Theodore kendinden geçercesine.

“Sessiz ol, sabırsız genç!” dedi Jerome, “ve siz, sevgi dolu Prenses, yukarıdaki güçlerle tartışmaya girmeyin! Tanrı’nın verdiği Tanrı geri alır. Onun kutsal adına dua edin ve buyruklarına boyun eğin.”

“En dindar halimle öyle yapıyorum,” dedi Hippolita. “Fakat Tanrı tek avuntumu benden esirgeyecek mi? Matilda’nın da yok olması şart mı? Ah! Peder, buraya gelme nedenim... ama oğlunuzu gönderin. Size söyleyeceklerimi sizinkinden başka hiçbir kulak işitmemeli.”

“Tanrı tüm dileklerinizi size bağışlasın prenseslerin en kusursuzu,” dedi Theodore çekilirken. Jerome kaşlarını çattı.

Ardından, Hippolita Rahip’e Manfred’e yaptığı teklifi, onun bunu nasıl uygun bulduğunu ve Matilda’yı sunma teklifini Frederic’e götürdüğünü anlattı. Jerome, Alfonso’nun en yakın akrabası olan ve onun yerine geçme hakkını talep edecek Frederic’in, hakkını gasp eden kişiyle ittifak kurmayı kabul etmesinin uygunsuz düşeceği bahanesine sığınarak bu hareketten hoşlanmadığını saklayamadı. Fakat hiçbir şey, Hippolita’nın ayrılmaya karşı çıkmayacağını itiraf ettiği ve bunu kabul etmesinin kanuni geçerliliği konusunda Rahip’in fikrini sorduğu zaman, Jerome’un yaşadığı şaşkınlığa denk olamaz. Rahip, kendisinden öğüt istendiğini anladı; Manfred’le Isabella’nın evliliğine ilişkin hoşnutsuzluğundan söz etmeden Hippolita’ya, verdiği onayın günahkârlığını en korkutucu renklerle resmetti, buna razı gelirse aleyhine sıralanacak suçlamaları açıkladı ve en sert tabirlerle, bu tür teklifleri her türlü öfke ve reddetme belirtisiyle karşılamasını buyurdu.

Bu sırada Manfred, niyetini Frederic’e bildirdi ve çifte düğün yapılmasını teklif etti. Matilda’nın güzelliğine vurulmuş olan o zayıf Marki, teklifi büyük coşkuyla dinledi. Kaba güçle Otranto Prensiği’ne el koymak için çok az ümidi olduğunu gören Marki, Manfred’e olan düşmanlığını unuttu ve kızıyla zorbanın evliliğini engelleyecek hiçbir şey olmadığını düşünerek Matilda’yla evlenmesi durumunda hükümdarlığın kendisine geçmesinin kolaylaşacağını gördü. Teklife belli belirsiz itiraz etti; sırf göstermelik biçimde, Hippolita boşanmaya razı gelmezse kabul etmeyecekmiş gibi davrandı. Manfred o işi üzerine aldı. Başarısının coşkusuyla ve erkek evlatlar bekleyeceği konuma geçmek için sabırsızlanarak, karısının rızasını koparmak hedefiyle Prenses’in dairesine koştu. Manastıra gitmesini kızgınlıkla karşıladı. Suçluluğu ona, Hippolita’nın belki de Isabella’dan gerçek amacını öğrenmiş olabileceğini söylüyordu. Manastıra çekilmesinin, boşanmalarına engeller ileri sürene kadar orada kalması anlamına gelip gelmediğinden kuşkulandı ve zihninde Jerome’a karşı yer alan kuşkular, Rahip’in yalnızca fikirlerine karşı çıkmakla kalmayıp Hippolita’nın manastıra kapanma kararı almasına da neden olabileceğinden korkmasına yol açıyordu. Bu olasılığı açıklığa kavuşturma ve başarısını bertaraf etme telaşıyla, hızla manastıra doğru yola çıktı ve Rahip’in, Prenses’e boşanmayı asla kabul etmemesini hararetle tembih ettiği sırada oraya vardı.

“Hanımefendi,” dedi Manfred, “sizi buraya getiren şey nedir? Neden benim Marki’nin yanından dönmemi beklemediniz?”

“Görüşmeniz için hayır dua dilemeye geldim,” diye cevap verdi Hippolita.

“Görüşmemin bir rahibin aracılığına ihtiyacı yok,” dedi Manfred, “ve bütün bu insanların içinden bu konuyu konuşmayı tercih ettiğin tek kişi bu kır saçlı hain mi?”

“Dine saygısız Prens!” dedi Jerome. “Sunağın hizmetkârlarına sunakta mı hakaret etmeyi

tercih ediyorsunuz? Ama Manfred, dine aykırı planlarınızı herkes biliyor. Tanrı ve bu erdemli hanım biliyor. Hayır, suratınızı asmayın Prens. Kilise tehditlerinizi küçümsüyor. Hanımefendinin gürlemesi sizin öfkenizin üstünden duyulacak. Prens'in kararı öğrenilene kadar lanetlenmiş bu boşanma kararınızı sürdürmeye cesaret ederseniz, ben de sizin başınıza Prens'in lanetini saplayacağım.”

“Seni küstah isyancı!” dedi Manfred, Rahip'in sözlerinin neden olduğu dehşeti gizlemeye çalışarak, “Meşru Prensini tehdit ettiğini mi sanıyorsun?”

“Meşru bir prens değilsiniz,” dedi Jerome, “prens de değilsiniz. Gidin, bu savınızı Frederic'le tartışın ve bir sonuca varıldığında...”

“Sonuca varıldı,” diye cevap verdi Manfred. “Frederic Matilda'yla evlenmeyi kabul ediyor ve erkek çocuğum olmaması koşulu dışında tahtımı talep etmekten caymaya razı.”

Manfred bu sözleri söylerken Alfonso'nun heykelinin burnundan üç damla kan aktı. Manfred'in beti benzi attı ve Prens dizlerinin üzerine çöktü.

“İşte!” dedi Rahip. “Alfonso'nun kanıyla Manfred'inkinin asla karışmayacağını gösteren bu mucizevi belirtiyeye dikkat edin!”

“İyi niyetli efendim,” dedi Hippolita, “gelin, Tanrı'ya boyun eğelim. Sonsuza dek size itaat edecek karınızın size karşı geldiğini düşünmeyin. Efendimin ve Kilise'nin iradelerinden başka iradem yok. Gelin, o saygıdeğer mahkemeye başvuralım. Bizi birleştiren bağları söküp atmak bize kalmış bir şey değil. Eğer Kilise evliliğimizin sona ermesini onaylarsa, öyle olsun, önümde keder içinde geçecek birkaç yıl var. Onları bu sunağın dibinde sizin ve Matilda'nın güvenliği için dua ederek tüketmekten daha iyi bir yol var mı?”

“Ama o zamana kadar burada kalmamalısın,” dedi Manfred, “benimle şatoya dön ve ben de orada boşanma için uygun düzenlemeler konusunda danışayım. Ama bu her işe karışan Rahip bizimle gelmiyor; konuksever çatım bir daha asla hainleri barındırmayacak; muhterem Peder'in oğluna gelince,” diye sözlerine devam etti, “onu topraklarımdan kovuyorum. Kutsal bir kişi ya da Kilise'nin koruması altında olmadığını sanıyorum. Isabella'yla evlenen kim olursa olsun, bu kişi Rahip Falconara Kontu'nun birdenbire beliriveren oğlu olmayacak.”

“Meşru prenslerin tahtlarında ansızın biten kişiler,” dedi Rahip, “birdenbire beliriverirler ama ot gibi çabuk pörsürler ve mevkileri onları bir daha hiç görmez.” Rahip'e küçümseyici bir bakışla bakan Manfred, Hippolita'ya yolu gösterdi; ama kilisenin kapısında, hizmetlilerinden birine manastır civarında gizlenmesini ve şatodan birinin oraya gelmesi durumunda derhal onu haberdar etmesini fısıldadı.

Manfred'in, Rahip'in davranışları üzerine geliştirdiği her düşünce, onu Jerome'un Isabella'yla Theodore'un aşkının gizli tanığı olduğuna ikna ediyordu. Ama Jerome'un daha önceki uysallığıyla uyumsuzluk içinde olan bu yeni cüretkâr tavrı akla daha derin kaygılar getiriyordu. Hatta Prens, Rahip'in, Frederic'ten göreceği gizli bir desteğe güvendiğinden bile kuşkulandı, zira Frederic'in şatoya gelişinin Theodore'un ansızın ortaya çıkışıyla aynı zamana denk gelmesi aralarında haberleştikleri anlamına gelebilirdi. Ona daha da çok sıkıntı veren konu, Theodore'un Alfonso'nun portresine benzemesiydi. Alfonso'nun kesinlikle çocuksuz öldüğünü biliyordu. Frederic, Isabella'yı ona vermeye razı olmuştu. Bu çelişkiler, zihnini sayısız sancıyla sarsıyordu. Karşılaştığı zorluklardan kurtulabilmek için iki yöntem olduğunu görüyordu: İlki, sahip olduğu her şeyi Marki'ye bırakmaktı. Gurur, hırs ve sahip olduklarını gelecek nesillere aktarabileceği olasılığına dikkat çeken kadim kehanetlere olan inancı, bu düşünceyle çatışma içindeydi. İkinci yol, Isabella'yla evliliğini çabuklaştırmaktı. Uzun uzadıya bu kaygı dolu düşüncelere kafa yorduktan sonra, Hippolita'yla sessizce şatoya doğru giderlerken Prens'e huzursuzluğunun nedenini açıklayıp her türlü kurnaz ve akla yatkın savla, Hippolita'nın boşanma fikrine razı olmasını ve hatta buna söz vermesini sağlamaya çalıştı. Hippolita'nın, Prens'in isteklerine boyun eğmek için çok az ikna edilmeye ihtiyacı vardı. Manfred'i, sahip olduklarını bırakma yoluyla kazanmaya çabaladı; ama teşviklerinin meyve vermediğini görünce, vicdanı elverdiği ölçüde, ayrılığa karşı çıkmayacağına söz verdi; ancak Prens'in şu âna kadar ileri sürdüklerinden daha sağlam temelli kuşkuları olmadığı sürece, ayrılmayı talep eden taraf olmayacağını söyledi.

Her ne kadar kesin olmasa da, bu boyun eğiş Manfred'in umutlarının artması için yeterliydi. Frederic'e bu amaçla Roma'ya gideceğine dair söz vermeyi kararlaştırmıştı; gücü ve zenginliğinin davasının Roma'daki mahkemelerde yol almasını sağlayacağına güveniyordu. Frederic, Matilda'ya öyle tutkuluydu ki, Manfred, Marki'nin onunla görüş birliğine varmaya az ya da çok hazır görünmesine bağlı olarak, kızının güzelliklerini sunarak ya da geri çekerek dilediği her şeyi ele geçirmeyi ümit ediyordu. Güvenliği için bundan daha fazla önlem alana dek, Frederic'in ortalarda olmaması bile önemli bir artı olacaktı.

Hippolita'yı dairesine gönderip Marki'nin odasına doğru gitti; ama yol üzerinde geçmek zorunda olduğu büyük salonda yürürken Bianca'yla karşılaştı. Bu genç kızın her iki genç hanımefendinin de sırdaşı olduğunu biliyordu. Hemen aklına onu Isabella ve Theodore konusunda sorguya çekmek geldi. Genç kızı kenara, salondaki cumbanın girintisine çağırarak ve bir sürü tatlı söz ve vaatlerle rahatlatarak Isabella'nın duygusal durumu hakkında bilgisi olup olmadığını sordu.

"Ben mi efendim! Hayır, efendim. Evet, efendim. Zavallı hanımefendi! Babasının yaraları konusunda son derece kaygılı; fakat ona, babasının iyi olacağını söylüyorum; siz majesteleri de öyle düşünmüyor musunuz?"

"Sana," dedi Manfred, "babası hakkında ne düşündüğünü sormuyorum. Isabella'nın sırlarını biliyorsun. Hadi, iyi bir kız ol ve söyle, genç bir adam var mı, ha? Anlarsın ya."

"Tanrım sen beni koru! Majestelerini anlamak mı? Hayır, hayır anlamıyorum. Ona bazı

şifalı bitkilerden söz edip dinlenmesini söyledim.”

“Babası hakkında,” diye cevap verdi Prens sabırsızlıkla, “konuşmuyorum. Onun iyileşeceğini biliyorum.”

“Şükürler olsun! Siz majestelerinin böyle demesine çok sevindim; her ne kadar genç hanımımın umudunu kaybetmesine izin vermenin doğru olmadığını düşünsem de, ekselanslarının bitkin görüldüğünü düşünüyordum ve Genç Ferdinand’ın Venedikli tarafından yaralandığı zamanı hatırlıyorum.”

“Konudan uzaklaşıyorsun,” diye Bianca’nın sözünü kesti Manfred, “ama bak, al bu mücevheri, belki dikkatini tekrar toplamana yardımcı olur. Hayır, reverans yapma; iyiliklerim bununla bitmeyecek. Gel, bana karşı dürüst ol; Isabella’nın gönlü kimden yana?”

“Peki! Ekselanslarınızın öyle kararlı bir tarzı var ki,” dedi Bianca, “ama majesteleri sır saklayabilir mi? Eğer ağzınızdan kaçırarak olursanız...”

“Kaçmayacak, kaçmayacak!” diye bağırdı Manfred.

“Yok ama yemin edin majesteleri, eğer benim söylediğim ortaya çıkarsa... niye ki! Gerçek gerçektir, Prenses Isabella’nın genç efendime, yani oğlunuza fazla düşkün olduğunu sanmıyorum. Yine de oğlunuz, herkesin gördüğü kadarıyla tatlı bir gençti. Eğer bir prenses olsaydım, eminim ki, Tanrı beni korusun! Saygıdeğer Matilda’nın yanına gitmeliyim; başıma gelenlere çok şaşırarak.”

“Dur!” diye bağırdı Manfred, “Soruma tatminkâr bir cevap vermedin. Hiç mesaj ya da mektup taşıdın mı?”

“Ben mi! Yüce Tanrım!” diye bağırdı Bianca, “Ben mi? Mektup taşımak mı? Kraliçe olmak için bile yapmam bunu. Umarım majesteleri fakir olmama rağmen dürüst biri olduğumu düşünüyordur. Majesteleri, Kont Marsigli’nin Lady Matilda’ya kur yapmak için buraya geldiğinde bana ne teklif ettiğini hiç duymadı mı?”

“Senin öykülerini dinleyecek boş zamanım yok,” dedi Manfred. “Dürüstlüğünü sorgulamıyorum ama benden bir şey saklamamak senin görevin. Isabella ne zamandan beri Theodore’u tanıyor?”

“Yok, majestelerinin gözünden hiçbir şey kaçamaz,” dedi Bianca, “ama ben bu konuda bir şey biliyor değilim. Theodore, şüphesiz, düzgün bir genç adam ve Lady Matilda’nın söylediğine göre İyi Yürekli Alfonso’nun tıpatıp aynısı. Majesteleri bunu fark etmedi mi?”

“Evet, evet, hayır, bana işkence ediyorsun,” dedi Manfred, “nerede tanıştılar? Ne zaman?”

“Kim? Lady Matilda mı?” dedi Bianca.

“Hayır, hayır, Matilda değil; Isabella. Isabella, Theodore’la ne zaman tanıştı?”

“Yüce Meryem!” dedi Bianca, “Ben nereden bileyim?”

“Biliyorsun,” dedi Manfred, “ben de bilmeliyim; bileceğim.”

“Tanrım! Majesteleri genç Theodore’u kıskanmıyor, değil mi?” dedi Bianca.

“Kıskanmak mı! Hayır, hayır! Neden kıskanayım ki? Belki onları birleştirmeyi amaçlıyorum. Eğer Isabella’nın isteksiz olmadığından emin olsaydım.”

“İsteksiz mi! Hayır, ona bu konuda kefil olurum,” dedi Bianca, “Hıristiyan topraklarına ayak basan en çekici genç o. Hepimiz ona âşığız. Şatoda, onu prensimiz olarak görmekten mutlu olmayacak tek kişi bile yok. Yani, demek istiyorum ki, Tanrı sizi yanına çağırmaya karar verdiğinde.”

“Gerçekten mi?” dedi Manfred. “Durum bu kadar ileri gitti mi? Ah! Bu lanet olasıca Rahip! Ama zaman kaybetmemeliyim; git Bianca, Isabella’nın yanına git! Ama sana emrediyorum, aramızda geçenler hakkında tek söz etmeyeceksin. Theodore hakkında neler hissettiğini öğren; bana iyi haberleri getir, o yüzüğün bir eşi olacak. Döner merdivenin ayağında bekle. Marki’yi ziyaret edeceğim ve dönüşümde seninle biraz daha konuşacağım.”

Biraz genel konulardan sohbet ettikten sonra, Manfred acil konular konuşmak zorunda oldukları için Frederic’ten kendisine eşlik eden iki şövalyeyi göndermesini istedi. İkisi yalnız kalır kalmaz, kurnazlıkla Matilda konusunda Marki’nin nabzını yoklamaya başladı ve Marki’nin arzusu yönünde ikna olduğunu görünce evlilik kutlamalarına eşlik edebilecek zorluklara ilişkin ipuçlarını ortaya serdi.

Ancak tam o anda Bianca deli gibi görünerek ve hareketlerinde büyük bir dehşetin izlerini taşıyarak odaya daldı. “Ah! Efendim! Efendim!” diye haykırdı, “Mahvolduk! Yine geldi! Yine geldi!”

“Yine gelen ne?” diye bağırdı Manfred şaşkınlıkla.

“Ah! O el! O dev! O el! Bana yardım edin! Korkudan aklımı kaçırmış durumdayım,” diye haykırdı Bianca. “Bu gece şatoda uyumayacağım. Nereye gitmeliyim? Eşyalarım yarın arkamdan gelebilir. Francesco’yla evlenmeye razı mı olmalıydım! İşte hırsın sonu budur!”

“Sizi böylesine korkutan nedir, genç hanımefendi?” dedi Marki. “Burada güvendesiniz; korkmayın.”

“Ah! Ekselansları çok iyiler,” dedi Bianca, “ama buna cüret edemem. Hayır, yalvarırım gitmeme izin verin. Bu çatı altında bir saat daha kalacağıma her şeyi arkamda bırakmaya razıyım.”

“Git öyleyse, kendini kaybetmişsin,” dedi Manfred. “Bizi rahatsız etme; önemli konular üzerinde görüş alışverişinde bulunuyorduk.”

“Efendim, bu kız kriz geçiriyor, benimle gelin Bianca.”

“Ah! Azizler! Hayır,” dedi Bianca, “mutlaka siz majestelerini uyarmak için buraya gelmiş olmalı, yoksa niye bana görünsün ki? Durmadan dua ediyorum. Ah! Majesteleri, keşke Diego’ya inanmış olsaydınız! Resimli salonda gördüğü ayağın eşi bu el. Peder Jerome, bugünlerde kehanetin ortaya çıkacağını söylüyordu sıklıkla.”

“Bianca, sözlerine dikkat et, abuk sabuk konuşuyorsun,” dedi Manfred öfkeyle. “Yıkıl karşımdan ve bu saçmalıkları arkadaşlarını korkutmaya sakla.”

“Ne! Efendim!” diye haykırdı Bianca, “Bir şey görmediğimi mi düşünüyorsunuz? Büyük merdivenlerin dibine gidip kendiniz görün. Hiç kuşkusuz, onu gördüm.”

“Ne gördünüz? Bize ne gördüğünüzü söyleyin tatlı kız,” dedi Frederic.

“Ekselansları,” dedi Manfred, “inanıncaya kadar hayalet öyküleri dinleyen aptal bir kızın sayıklamalarını dinleyebilir misiniz?”

“Burada hayal gücünden fazlası var,” dedi Marki, “korkusu hayal ürünü olamayacak kadar doğal ve etkili. Söyleyin bize, tatlı kız, sizi bu kadar etkileyen nedir?”

“Evet, efendim, ekselanslarına teşekkür ederim,” dedi Bianca. “İnanıyorum ki çok solgun görünüyorumdur; kendime gelince daha iyi olacağım. Majestelerinin emriyle Prenses Isabella’nın odasına gidiyordum...”

“Ayrıntıları istemiyoruz,” diye araya girdi Manfred. “Ekselansları öyle istediğine göre, anlatmaya devam et; ama kısa kes.”

“Majesteleri, insana nasıl da engel oluyor!” diye cevap verdi Bianca. “Korkarım tüylerim –eminim ki hayatımda hiç– peki! Siz ekselanslarına, majestelerinin emriyle Prenses Isabella’nın odasına gitmekte olduğumu söylüyordum. Prenses gök rengi odada kalıyor, odanın sağ tarafında bir çift merdiven var. Böylece, büyük merdivenlere geldiğimde, majestelerinin armağanına bakıyordum.”

“Tanrım, bana sabır ver,” dedi Manfred, “bu kız hiç konuya giremeyecek mi? Kızıma hizmetlerinin karşılığında sana değersiz bir ziynet eşyası vermemin Marki için ne önemi var? Ne gördüğünü öğrenmek istiyoruz.”

“Eğer izin verirseniz,” dedi Bianca, “siz majestelerine anlatacağım. İşte, yüzüğü ovuşturuyordum, daha üç basamak bile çıkmamıştım ki zırhın takırtısını duydum; dünyada eşi benzeri duyulmamış bir gürültüydü, tam da Diego’nun resimli salonda devi görüp altüst olduğunda duyduğunu söylediği ses.”

“Bu kız ne demek istiyor efendim?” diye sordu Marki. “Şatonuzda devler ve cinler mi var?”

“Tanrım! Nasıl olur! Siz ekselansları, resimli salondaki devin öyküsünü duymadınız mı?” diye bağırdı Bianca. “Majestelerinin size bunu söylememesine çok şaşırımdı. Belki bir kehanet olduğunu da bilmiyorsunuzdur.”

“Bu saçmalık kabul edilebilir gibi değil!” diye araya girdi Manfred. “Gelin bu aptal kızı gönderelim efendim: Konuşacağımız daha önemli konular var.”

“İzninizle,” dedi Frederic, “bunlar önemsiz şeyler değil: Ormanda yönlendirildiğim devasa kılıç, ileride duran onun emsali miğfer, tüm bunlar bu zavallı kızın beyninin ürünleri mi?”

“Ekselanslarını hoşnut edecekse, Jaquez de sizin gibi düşünüyor,” dedi Bianca. “Bu gece bizler bazı tuhaf dönüşümler görmeden ayın batmayacağını söylüyor. Bu dönüşümler yarın olsa şaşırمام; dediğim gibi, zırhın tıkırtısını duyduğumda soğuk terler döktüm. Başımı yukarı çevirdim ve eğer siz ekselansları bana inanırsa, büyük merdivenin en üstündeki tırazda zırh içinde öyle büyük bir el gördüm ki, bayılacak gibi oldum; buraya gelene kadar hiç durmadım. Bu şatonun dışında kendimi iyi hissedeceğim! Dün sabah Lady Matilda, ekselansları Hippolita’nın bir şey bildiğini söyledi.”

“Küstah!” diye haykırdı Manfred, “Sayın Marki, bu sahenin bana hakaret etmek amacıyla tasarlandığından şüpheleniyorum. Kendi hizmetkârlarım hakkımda onur kırıcı öyküler yaymaları için kışkırtılıyorlar mı? Tahtım üzerindeki iddianızı mertçe bir cesaretle sürdürün ya da gelin kan davamızı önerildiği gibi, çocuklarımızın evlilikleriyle gömelim. Ama inanın bana, sizin konumuzdaki bir prense parayla tutulan hizmetçi kızlarla ortaklık yapmak hiç yakışmıyor.”

“Suçlamanızı reddediyorum,” dedi Frederic, “şu saate kadar bu genç hanımı hiç görmedim. Ona hiçbir mücevher vermedim! Efendim! Efendim! Vicdanınız, suçunuz sizi itham ediyor ve kuşkuları bana doğrultuyor; ama kızınıza sahip çıkın ve bundan sonra Isabella’yı düşünmeyin. Bir süredir evinize üşüşen hükümler benim buraya uyum sağlamama engel oluyor.”

Frederic’in bu sözleri söylerkenki kararlı tonuyla telaşlanan Manfred, onu yatıştırmaya çabaladı. Bianca’yı gönderdikten sonra Marki’ye öyle boyun eğdi, Matilda için öyle ustalıkla övgüler yağdırdı ki Frederic bir kez daha duraksadı. Yine de tutkusu henüz çok taze

olduğundan, hemen aklındaki kuşkların üstesinden gelmesi olanaksızdı. Bianca'nın sözlerinden, Tanrı'nın Manfred'e karşı olduğuna inanacak kadarını anlamıştı. Tasarlanan evlilikler de hak talebini ötelemişti. Otranto Prenslığı, veraset hakkını Matilda aracılığıyla almaktan daha cazipti. Verilmiş sözlerden kesinlikle hâlâ caymış değildi, ama zaman kazanmak amacıyla Manfred'e Hippolita'nın gerçekten boşanmaya razı gelip gelmediğini sordu. Artık başka engel olmayacağını coşkusuna kapılan ve karısı üzerindeki etkisine güvenen Prens, Marki'ye kesinlikle razı olduğunu ve gerçeği Prens'in ağzından duyarak inanabileceğine söz verdi.

Onlar bunları konuşurlarken, ziyafetin hazır olduğu haberi geldi. Manfred, Frederic'i, Hippolita ve genç Prensesler tarafından karşılandıkları büyük salona götürdü. Manfred, Marki'yi Matilda'nın yanına oturttu ve kendisi de karısıyla Isabella'nın arasına yerleşti. Hippolita doğal bir ağırbaşlılık içinde davranıyordu, ama genç hanımefendiler sessiz ve hüzünlüydüler. Gecenin devamında Marki'yle arasındaki konunun peşini bırakmamaya kararlı olan Manfred, fazlasıyla neşeliymiş gibi görünerek ve Frederic'e ardı ardına şarap kadehleri dayayarak ziyafeti gecenin ilerleyen saatlerine kadar sürdürdü. Frederic, Manfred'in umduğundan daha fazla tetikte olduğundan, Prens'in içki konusundaki bitmeyen meydan okumalarını, kan kaybını bahane ederek geri çevirdi; bu arada Prens, duyularını sarhoş etmek için olmasa da bozuk olan moralini düzeltmek ve aldırımıyormuş gibi görünmek için kendini çok miktarda içkiye teslim etti.

Gece iyice ilerlediğinde ziyafet sona erdi. Manfred, Frederic'le birlikte ayrılacaktı ama Marki, halsizliğini ve dinlenmeye ihtiyacı olduğunu bahane ederek odasına çekildi ve nazik biçimde, kendisi majestelerinin yanına gidene kadar kızını Isabella'nın Prens'i avutacağını söyledi. Manfred, bu daveti kabul etti ve üzüntüsü hiç de az olmayan Isabella'ya dairesine kadar eşlik etti. Matilda, şatonun kale duvarlarında gecenin tazeliğinin tadını çıkarmak üzere annesine katıldı.

Gruptakiler kendi yollarına gider gitmez Frederic odasından ayrılarak Hippolita'nın yalnız olup olmadığını soruşturdu; Hippolita'nın dairesinden çıktığını fark etmeyen hizmetkârlarından biri Prens'in bu saatlerde genelde küçük tapınağına çekildiğini ve onu muhtemelen orada bulabileceğini söyledi. Yemek boyunca Marki, Matilda'yı gittikçe artan bir tutkuyla izlemişti. Şimdi Hippolita'yı Manfred'in söz verdiği zihin yapısında bulmayı diliyordu. Daha önce onu korkutan kehanetler, arzularının arasında unutulup gitmişti. Hafif adımlarla ve fark edilmeden Hippolita'nın dairesine doğru süzülüp Prens'i boşanmayı kabul etme konusunda yüreklendirme kararlılığıyla içeri girdi; çünkü Manfred'in Matilda'yı kendisine arzuları için teslim etmeden önce Isabella'yı elde etmiş olmayı değiştirilemez bir şart olarak koşma niyetinde olduğunu anlamıştı.

Marki, Prens'in dairesinde hüküm süren sessizliğe şaşırmadı. Kendisine daha önceden bildirildiği üzere, Prens'in küçük tapınağında olduğu sonucuna vararak yoluna devam etti. Kapı aralıktı; hava kasvetli ve kapalıydı. Yavaşça kapıyı açtığında sunağın önünde diz çökmüş birini gördü. Yaklaştığında bunun bir kadın olmadığını, sırtı ona dönük, uzun yünlü, çuvalımsı giysiler içinde biri olduğunu gördü. Bu kişi dua etmeye dalmıştı. Marki tam geri dönmek üzereydi ki, sunaktaki kişi ayağa kalktı ve Marki'yi görmeksizin bir süre derin düşüncelere dalmış olarak durdu. Frederic, bu kutsal kişinin öne çıkmasını beklerken ve kabalık ederek duasını bölmesini mazur göstermek arzusuyla, "Saygıdeğer Peder, Prens

Hippolita'yı arıyordum," dedi.

"Hippolita mı!" diye karşılık verdi boğuk bir ses. "Bu şatoya Hippolita'yı aramak için mi geldin?" Bu sözlerin ardından yavaşça arkasına dönen kişi, Frederic'e keşiş cüppesine sarınmış iskeletin etsiz çenesini ve boş göz çukurlarını gösterdi.

"Tanrı'nın melekleri, beni koruyun!" diye haykırdı Frederic irkilerek.

"Onların korumasına layık ol," dedi Hayalet. Dizlerinin üstüne çöken Frederic, hayaletin ona acıması için yalvardı. "Beni hatırlamıyor musun?" dedi Hayalet. "Joppa ormanını hatırla!"

"Sen o kutsal keşiş misin?" diye bağırdı Frederic titreyerek. "Sonsuz huzura kavuşman için ne yapabilirim?"

"Esaretten," dedi Hayalet, "bedensel hazların peşinden koşmak için mi kurtuldun? Gömülü kılıcı ve üzerine kazılı olan Tanrı'nın buyruğunu unuttun mu?"

"Hayır, hayır," dedi Frederic, "ama söyle, kutsal ruh, ne yapmamı istiyorsun?"

"Matilda'yı unutmanı!" dedi Hayalet ve gözden kayboldu.

Frederic'in kanı donmuştu. Birkaç dakika hareketsiz kaldı. Ardından, sunağın önünde yüzükoyun yere serilerek, her bir azizden af dilemek için yalvardı. Bu kendinden geçme halini bir gözyaşı seli izledi ve keşişin hayaletine rağmen düşüncelerinin arasına güzel Matilda'nın hayali üşüştü ve yerde pişmanlıkla tutku arasında gidip gelerek yattı. Marki, henüz bu ruhsal can çekişme durumundan çıkamamıştı ki Hippolita tek başına elinde ince bir mumla tapınağa girdi. Yerde hareketsiz yatan bir adam görünce, ölü olduğunu düşünüp çığlık attı. Hippolita'nın korkusu Frederic'i kendine getirdi. Yüzü gözyaşlarıyla ıslanmış halde aniden ayağa kalkıp çabucak Prens'in huzurundan kaçacaktı, ama Hippolita onu durdurarak ve en dokunaklı sözlerle sıkıntısının nedenini ve onu bu şekilde bulmasını hangi tuhaf şansa borçlu olduğunu açıklamasını rica etti.

"Ah! Erdemli Prens!" dedi Marki acı içinde ve sustu.

"Tanrı aşkına, efendim," dedi Hippolita, "bu heyecanın nedenini açıklayın. Bu acılı seslerin, adımları söylerkenki korku dolu tonlamanın anlamı nedir? Tanrı, zavallı Hippolita için daha ne elemeler hazırlıyor? Hâlâ mı sessizsiniz? Tüm merhametli melekler adına, size yalvarıyorum asil Marki," diye devam etti Frederic'in ayaklarına kapanarak, "yüreğinizdeki her neyse söyleyin, benim için üzülmediğinizi görüyorum; neden olduğunuz keskin sızıları hissediyorsunuz, konuşun, Tanrı aşkına! Çocuğumla ilgili bir şey mi biliyorsunuz?"

"Konuşamam," diye haykırdı Frederic, aniden Prens'ten uzaklaşarak, "Ah! Matilda!"

Prens'in yanından böyle birdenbire ayrılarak hızla kendi dairesine gitti. Dairenin kapısında onu aramak ve gece birkaç saati müzik ve eğlenceyle geçirmelerini teklif etmek için oraya gelen, yanakları şarap ve aşkla kızarmış Manfred, yanına yanaştı. O anki ruh haliyle son derece uyumsuz bu davete kızan Frederic, Prens'i kaba biçimde kenara itti, odasına girerek kapıyı Manfred'in suratına sertçe çarptı ve içeriden sürgüledi. Bu anlam verilemez davranışa öfkelenen mağrur Prens, en tehlikeli aşırılıklara muktedir bir düşünce yapısına büründü. Avludan geçerken, Jerome ve Theodore hakkında casusluk yapması için manastıra yerleştirdiği hizmetkârla karşılaştı. Telaştan neredeyse soluğu kesilen bu adam efendisine, Theodore'la şatodan bir hanımefendinin şu anda St. Nicholas Kilisesi'nde Alfonso'nun mezarı başında özel bir görüşme yaptığını bildirdi. Theodore'u oraya kadar izlemişti ama gecenin loşluğu kadının kim olduğunu anlamasını engellemişti.

Öfkeye kapılan ve çok az çekingenlikle dile getirdiği tutkusu Isabella tarafından reddedilen Manfred, Isabella'nın sözünü ettiği huzursuzluğun Theodore'la buluşmak için duyduğu sabırsızlık olduğundan emindi. Bu varsayımla kışkırtılan ve Prenses'in babasına öfkelenen Manfred, gizlice ve çabucak büyük kiliseye doğru yola çıktı. Ara yollardan kayarcasına gidip ışıklı pencerelerde hafifçe parlayan güçsüz ay ışığı rehberliğinde, aradığı kişilerin belli belirsiz fısıltılarının yol gösterdiği Alfonso' nun mezarına doğru süzüldü.

Ayırt edebildiği ilk sözcükler şunlardı:

“Eyvah! Bütün bunlar bana mı bağlı? Manfred birleşmemize asla izin vermez.”

“Hayır, işte bu ona engel olacak!” diye haykırdı zorba, hançerini çekerek ve konuşan kişinin omzu üzerinden göğsüne saplayarak.

“Ah! Ben! Katledildim!” diye haykırdı Matilda yere yıkılarak. “Yüce Tanrım, ruhumu yanına al!”

“Vahşi, acımasız canavar! Ne yaptın öyle!” diye bağırdı Theodore, Manfred'in üzerine atılıp hançeri elinden sert bir hamleyle alarak.

“Çek, çek o saygısız elini!” diye bağırdı Matilda, “O benim babam!”

Kendine gelen Manfred göğsüne vurdu, ellerini büküp genç adamdan kurtulmaya çalıştı ve kendini öldürmek için hançerini Theodore'dan almaya çabaladı. Kafası biraz daha az karışmış olan ve sırf Matilda'ya yardım edebilmek için büyük kederini unutmaya çalışan Theodore, bağırılarıyla keşişlerin bir kısmını yardımına çağırmıştı bile. Keşişlerin bir bölümü, durumdan sarsılmış Theodore'la birlikte ölmekte olan Prenses'in kanamasını durdurmaya çalışırken, diğerleri Manfred'in kendine vahşice saldırmasına engel oluyorlardı.

Kendini sabırla yazgının ellerine teslim eden Matilda, minnettar ve sevgi dolu bakışlarla Theodore'un çabalarını onayladı. Yine de güçsüzlüğünün konuşmasına izin verdiği ölçüde, kendisine yardım edenlere babasını teselli etmeleri için yalvardı.

Bu arada Jerome korkunç haberi almış ve kiliseye varmıştı. Bakışları Theodore'u ayıplıyor gibiydi ama Manfred'e dönerek şöyle dedi:

“İşte zorba! Dinsiz ve sabit fikirli kafanın neden olduğu kederin sonucuna bak! Alfonso'nun kanı Tanrı'ya öç için yakardı ve Tanrı, sunağının cinayetle kirlenmesine izin verdi ki kendi kanını o Prens'in mezarının dibinde akıtılabilesin!”

“Zalim adam!” diye bağırdı Matilda, “Bir babanın acılarını artırmak mı! Tanrı babamı kutsasın ve benim yaptığım gibi onu bağışlasın! Efendim, merhametli babam, çocuğunuzu bağışlıyor musunuz? Aslında buraya Theodore'la buluşmaya gelmemiştim! Sizin adınıza, Prensesim adına Tanrı'ya yalvarmam için annem tarafından gönderildiğim bu mezarın başında Theodore'u dua ederken buldum. Sevgili babam, çocuğunuzu kutsayın ve onu bağışladığınızı söyleyin.”

“Seni bağışlamak mı! Ölüm saçan canavar!” diye haykırdı Manfred. “Katiller affedebilir mi? Seni Isabella sandım; ama Tanrı kanlı elimi çocuğumun kalbine götürdü! Ah! Matilda! Söyleyemiyorum bile; öfkemin körlüğünü bağışlayabilecek misin?”

“Bağışlayabilirim, bağışlıyorum, Tanrı da buna şahitlik eder!” dedi Matilda. “Ama hâlâ bunu soracak zamanım varken... Ah! Anneciğim! Neler hissedecek! Onu avutacak mısınız efendim? Onu bir kenara atmayacaksınız, değil mi? Sizi gerçekten seviyor. Ah! Zayıf düştüm! Beni şatoya taşıyın, gözlerimi annemin kapatacağı âna kadar yaşayabilir miyim?”

Theodore ve keşişler, ısrarla manastıra götürülmesine izin vermesi için yalvarıyorlardı,

ama Matilda'nın şatoya taşınmasına yönelik ricaları öyle baskındı ki onu sedyeye yerleştirerek isteği üzerine oraya götürdüler. Prenses'in başını koluyla destekleyen ve üzerine umutsuz bir aşkın acıları içinde eğilen Theodore, hâlâ Matilda'ya yaşama ümidi aşılama çabalıyordu. Öte yandan Jerome, Prenses'i Cennet'le ilgili konuşmalarla avutuyor, Matilda'nın masum gözyaşlarıyla yıkadığı bir haçı önünde tutarak onu ölümsüzlüğe gideceği yola hazırlıyordu. En derin kederlere gömülmüş olan Manfred, umutsuzluk içinde sedyenin peşinden gidiyordu.

Grup şatoya varmadan önce, korkunç felaketten haberdar edilen Hippolita, öldürülen çocuğunu karşılamak için uçarcasına yola çıktı, ama dertli kafileyi görünce acısının büyüklüğü onu duyularından yoksun bıraktı ve kendinden geçerek ölü gibi yere yığıldı. Ona eşlik eden Isabella ve Frederic neredeyse eşit derecede üzüntüye boğulmuşlardı. Sırf Matilda kendi durumuna duyarsız görünüyordu. Annesine olan duyarlılığı karşısında tüm düşünceler kaybolmuştu. Sedyenin durmasını emretti ve Hippolita kendine gelir gelmez babasını yanına çağırttı. Manfred yaklaştı; konuşacak durumda değildi. Onun ve annesinin elini tutan Matilda bu iki eli avucunda kenetledi ve ardından kalbine götürdü. Manfred bu dokunaklı saygı göstergesini kaldıramadı. Kendini yerlere atıp doğduğu güne lanet etti.

Bu duygu fırtınasının Matilda'nın kaldırılabileceğinden fazla olduğundan kaygılanan Isabella, Manfred'in dairesine götürülmesini emretme işini üzerine alırken Matilda'nın da en yakın odaya taşınmasını sağladı. Kızından ancak biraz daha fazla yaşam belirtisi gösteren Hippolita, Matilda'dan başka her şeye kayıtsızdı. Ama cerrahlar Matilda'nın yarasını muayene ederken hassas Isabella'nın kaygıları onu da diğerleri gibi uzaklaştırmaya çalıştığında, Hippolita, "Beni uzaklaştırmak mı? Asla! Asla! Ben hep onun içinde yaşadım ve onunla yok olacağım!" diye bağırdı.

Matilda annesinin sesini duyunca gözlerini açtı ama hiçbir şey demeden tekrar kapattı. Düşmekte olan nabzı ve ellerindeki nemli soğukluk kısa süre içinde tüm iyileşme umutlarını ortadan kaldırdı. Theodore dış odaya kadar cerrahların peşinden gitti ve cinnet benzeri bir taşkınlıkla, ölümcül hükmü açıklamalarını dinledi. "Madem yaşarken benim olamayacak," diye bağırdı, "en azından ölümler benim olsun! Peder! Jerome! Ellerimizi birleştirmeyecek misin?" diye bağırdı, Marki'yle birlikte cerrahlara eşlik eden Rahip'e.

"Bu çılgın düşüncesizliğin de ne demek oluyor?" dedi Jerome. "Bu, evlilik için uygun bir zaman mı?"

"Öyle, öyle!" diye bağırdı Theodore. "Heyhat! Başka zaman yok ki!"

"Genç adam, çok düşüncesizsiniz," dedi Frederic. "Bu kader anında sizin abartılı duygularınıza kulak vereceğimizi mi düşünüyorsunuz? Prenses üzerinde iddia ettiğiniz hak da ne?"

"Bir prense ait olan haklar," dedi Theodore, "Otranto Prensi'ne. Bu saygıdeğer adam, babam, bana kim olduğumu söyledi."

"Abuk sabuk konuşuyorsunuz," dedi Marki, "benden başka Otranto Prensi yok; şu andan itibaren Manfred cinayetle, günahkâr bir cinayetle, tüm haklarını kaybetmiş oldu."

"Efendim," dedi Jerome emir veren bir tavır takınarak, "Theodore size doğruyu söylüyor. Amacım, bu sırrın bu kadar erken açığa çıkması değildi; ama yazgı kendi işini hızlandırıyor. Theodore'un ateşli tutkusunun açığa çıkardığı şeyi dilim doğruluyor. Bilin ki Prens, Alfonso Kutsal Topraklar'a gitmek üzere denize açıldığında..."

“Şimdi açıklama yapmanın sırası mı?” diye bağırdı Theodore. “Baba, gel ve beni Prenses’le evlendir. O benim olmalı. Diğer her konuda size görev bilinciyle boyun eğeceğim. Hayatım! Taptığım Matilda’m!” diye sözlerine devam etti Theodore tekrar içteki odaya koşarak, “Benim olmayacak mısınız? Kutsamayacak mısınız bu...”

Isabella, Prenses’in sonunun yaklaştığını sezerek, Theodore’a sessiz olmasını söyleyen işaretler yaptı. “Ne! Öldü mü?” diye bağırdı Theodore. “Mümkün mü bu?” Theodore’un haykırıışlarının şiddeti Matilda’yı kendine getirdi. Gözlerini açıp, annesini görmek için etrafına bakındı.

“Canımın içi! Buradayım!” diye bağırdı Hippolita, “Seni bırakacağımı sanma!”

“Ah! Öyle iyisiniz ki,” dedi Matilda. “Ama benim için ağlamayın anneciğim! Kederin asla barınmadığı bir yere gidiyorum. Isabella, beni sevdiniz; benim bu değerli, değerli kadına duyduğum sevgiyi siz de hissedeceksiniz, değil mi? Gerçekten bitkinim!”

“Ah! Çocuğum! Çocuğum!” dedi Hippolita bir gözyaşı seli içinde, “Seni bir an daha olsun yanımda tutamayacak mıyım?”

“Öyle bir şey olmayacak,” dedi Matilda. “Beni Tanrı’ya emanet edin; babam nerede? Onu bağışlayın sevgili anneciğim, ölümünden dolayı onu suçlamayın; bir hata oldu. Ah! Unutmuşum, sevgili anneciğim, Theodore’u bir daha görmemeye yemin ettim, belki de bizi bu yıkıma sürükleyen bu oldu, ama kasıtlı değildi; beni bağışlayabilir misiniz?”

“Ah! Acı içindeki ruhumu yaralama!” dedi Hippolita, “Sen beni asla kıramazsın. Eyvah! Kendinden geçiyor! Yardım edin! Yardım edin!”

“Bir şeyler daha söylemek isterdim,” dedi Matilda mücadele ederek, “ama olmayacak, Isabella... Theodore... hatırım için... Ah!” Genç kız son nefesini verdi.

Isabella ve yardımcıları Hippolita’yı ölüden koparıp uzaklaştırdılar; ama Theodore, kendisini uzaklaştırmaya kalkışan herkesi öldürmekle tehdit etti. Matilda’nın toprak gibi soğuk ellerine binlerce öpücük kondurdu ve umutsuz aşkın dile getirebileceği her sözü söyledi.

Bu arada Isabella dertli Hippolita’yla birlikte dairesine yürürken avlunun ortasında, kendi düşünceleriyle aklı karışmış ve bir kez daha kızını görebilmek için yattığı odaya doğru giden Manfred’le karşılaştılar. Ay iyice yükselmiş olduğundan, bu mutsuz topluluğun yüzlerinde korktuğu olayın gerçekleştiğini okudu. “Ne! Öldü mü?” diye haykırdı büyük şaşkınlıkla.

O anda bir gök gürültüsü şatonun temellerini sarstı, yerkaşuğu sallandı ve arkadan, bir ölümlüden fazlasına ait olduğu belli olan bir zırhın tangirtisi duyuldu. Frederic ve Jerome dünyanın sonunun yaklaştığını düşündüler. Jerome, Theodore’u da zorla yanlarına katarak avluya koştu. Theodore görünür görünmez, Manfred’in arkasında bulunan şato duvarları büyük bir güçle yıkıldı ve yıkıntıların ortasında muazzam büyüklüğe ulaşan Alfonso’nun sureti görüldü.

“İşte Theodore! Alfonso’nun asıl vârisi!” dedi Hayalet.

Bu sözleri söyledikten sonra kutsal bir manzara içinde ve gök gürültüsü eşliğinde, bulutların birbirinden uzaklaşıp Aziz Nicholas’ın suretinin görüldüğü göğe yükseldi; Aziz Nicholas, Alfonso’nun hayaletini de alarak Cennet’in parlak ışığı içinde fanilerin gözlerinin önünden kayboldu.

İzleyiciler ilahî iradeyi kabullenerek yere kapandılar. Sessizliği ilk bozan Hippolita

oldu. “Efendim,” dedi morali bozulmuş Manfred’e, “insanın büyüklüğünün değersizliğine bakın! Conrad gitti! Matilda artık yok! Theodore’a bakınca Otranto’nun asıl prensini görüyoruz! Nasıl bir mucizeyle öyle oldu bilmiyorum, yalnız şu kadarı belli ki, alın yazımız açıklandı! Yaşamak zorunda olduğumuz o birkaç acıklı saati Tanrı’nın daha da büyük gazabından korunmaya adayamaz mıyız? Cennet’ten kovulduk, bize hâlâ ödül olarak sunulabilecek o kutsal hücreler dışında nereye gidebiliriz ki?”

“Seni saf ama mutsuz kadın! Suçlarımla mutsuz olan kadın!” diye cevap verdi Manfred, “Sonunda yüreğim senin samimi öğütlerine açıldı. Ah! Olabilir mi; ama artık olamaz! Şaşkınlığa düştün; bari sonunda kendime adil davranayım! Kızgın Tanrı’ya sunabilecek tek memnun edici şey, bu utancı kendi üzerime almam olabilir. Öyküm bu hükümlere neden oldu. Bırak, itirafım bunu telafi etsin. Ama ah! Gasp etmeyi ve bir çocuğu öldürmeyi telafi eden ne olabilir ki? Kutsal bir yerde bir çocuğu öldürmek! Kayıt tutun beyler, bu kanlı kayıtlar gelecekteki zorbalara bir uyarı olsun!

“Hepinizin bildiği üzere, Alfonso Kutsal Topraklar’da öldü, burada sözümü kesebilirsiniz; sonunun böyle olmasını hak etmediğini söyleyebilirsiniz, çok doğru, başka niye Manfred’in, tortularını içmek zorunda kaldığı bu acı kadeh ortada olsun ki? Büyükbabam Ricardo, Alfonso’nun mabeyincisiydi; atalarımın suçlarının üstünü örtebilirim, ama boşa bir çaba olur bu. Alfonso zehirlendi. Kurmaca bir vasiyetnameyle Ricardo vârisi olarak atandı. Suçları peşini bırakmadı, yine de ne Conrad’ı ne de Matilda’yı yitiren oydu! Tahtı gasp etmenin tüm bedelini ben ödüyorum! Bir fırtınaya yakalandı. Suçunu aklından çıkaramadan Aziz Nicholas’a yakarak eğer Otranto’ya varana kadar hayatta kalırsa bir kilise ve iki manastır kuracağına yemin etti. Adağı kabul edildi. Aziz ona rüyasında görünüp asıl sahibi şatoya sığamayacak kadar büyüyene kadar ve Ricardo’nun etinden üreyen erkek evlatlar sahip olduklarının tadını çıkarmak için hayatta kaldığı sürece Ricardo’nun soyunun Otranto’da hüküm süreceğine söz verdi. Heyhat! Heyhat! Onun bu sefil ırkından, benden başka, ne bir erkek ne bir kadın hayatta artık! Neler yaptığımı, gerisini bu üç günün acıları açıklıyor zaten. Bu genç adam nasıl Alfonso’nun vârisi olabilir bilmiyorum, ama yine de bundan şüphe duymuyorum. Her şey ona ait; hepsinden feragat ediyorum, ama Alfonso’nun bir vârisi olduğunu bilmiyordum. Tanrı’nın iradesini sorgulamıyorum. Manfred, Ricardo’nun yanına çağrılana kadarki boşluğu yoksulluk ve dualar doldurmalı.”

“Geri kalanı anlatmak bana düşüyor,” dedi Jerome. “Alfonso, Kutsal Topraklar için denize açıldığında, fırtına onu Sicilya sahiline sürükledi. Ricardo ve maiyetindekileri taşıyan diğer gemi, siz majestelerinin de duymuş olması gerektiği üzere, ondan ayrı düştü.”

“Evet, çok doğru,” dedi Manfred, “ama bana verdiğiniz unvan, toplumdaki dışlanmış birinin isteyebileceğinden fazlası. Neyse, öyle olsun, devam edin.”

Jerome’un yüzü kızardı ve anlatmaya devam etti:

“Lord Alfonso üç ay boyunca rüzgâr elvermediği için Sicilya’dan ayrılamadı. Orada, Victoria adında güzel bir bakireye âşık oldu. Onu yasak zevkler için baştan çıkarmayacak kadar dindar bir adamdı. Evlendiler. Ama bu aşkı, bağlı olduğu kutsal savaş yeminine aykırı bularak, Haçlı Seferi’nden döndüğünde Victoria’yı yasal karısı olarak bulup tanıyana kadar evliliklerini gizli tutmaya karar verdi. Onu bıraktığında hamileydi. Yokluğunda, Victoria bir kız çocuk dünyaya getirdi. Efendisinin ölümüne ve Ricardo’nun onun yerine geçmesine ilişkin kötü söylentiye duymadan önce anneliğe ait acıları çok az tatmıştı. Dostsuz, umutsuz

bir kadın ne yapabilirdi? Tanıklığı işe yarar mıydı? Yine de efendim, elimde gerçek bir belge var.”

“Gerek yok,” dedi Manfred, “bugünlerde yaşadığımız korkunç şeyler, şimdi gördüğümüz manzara, tanıklığınızı bin parşömenden daha fazla destekliyor. Matilda'nın ölümü ve benim tart edilmem.”

“Kendinizi toparlayın efendim,” dedi Hippolita, “bu kutsal kişi acılarınızı hatırlatmayı amaçlamamıştı.”

Jerome anlatmaya devam etti:

“Gereksiz ayrıntıların üzerinde durmayacağım. Victoria'nın dünyaya getirdiği kız, evlilik bağıyla bana verildiğinde ergenlik dönemindeydi. Victoria öldü ve bu sırada kilitli kaldı. Theodore'un anlattıkları zaten öykünün kalanını açıklıyordu.”

Rahip daha fazla konuşmadı. Kederli topluluk şatonun sağlam kalan kısmına çekildi. Sabah Manfred, Hippolita'nın da onayıyla prenslikten feragat belgesini imzaladı ve her ikisi de komşu manastırlarda dinî kıyafetlere büründü. Frederic, Hippolita'nın Isabella'ya karşı sevecenliğinin de desteklemesiyle, kızını yeni prense teklif etti: Ama Theodore'un acısı yeni bir aşk düşüncesini kabul etmesi için fazla tazeydi ve Isabella'yla sevgili Matilda'sı hakkında sıkça yaptıkları sohbetler sonucunda, kederin sonsuza dek ruhuna hâkim olmasını hoş göreceği birinin arkadaşlığı dışında hiçbir yerde mutluluğu tadamayacağına ikna oldu.